

Методолошко упутство за

Пробни попис пољопривреде, 2022

Предговор

Попис пољопривреде представља један од кључних стубова националног статистичког система, а у многим државама често је једина активност која обезбјеђује производњу статистичких података о структури газдинстава и другим релевантним аспектима пољопривредног сектора. Истовремено, то је једини инструмент за прикупљање података који обезбјеђује податке о газдинствима на најнижем географском нивоу и зато је кључни извор информација за владе и доносиоце одлука у савременим државама.

Последњи Попис пољопривреде на територији Босне и Херцеговине реализован је давне 1960. године. Од тада су само основни подаци о пољопривреди прикупљани у оквиру Пописа становништва, укључујући и Попис реализован 2013. године.

Свјетским програмом за попис пољопривреде 2020, ФАО-УН (*World Programme for the Census of Agriculture 2020, FAO – UN*), препоручује да све државе у периоду од 2016. до 2025. године реализују Попис пољопривреде у складу са својим специфичностима и да притом прикупе минимум података неопходних за анализу и упоредивост на међународном нивоу.

Спровођење Свјетског програма пописа пољопривреде 2023. године, поклопило се са националним потребама Босне и Херцеговине, с обзиром на то да недостају структурни и детаљни подаци о пољопривреди на нивоу газдинстава, који су од виталног значаја за социо-економске анализе и планирање.

Подаци добијени Пописом пољопривреде 2023. године омогућиће преглед стања пољопривреде у Босни и Херцеговини на државном, ентитетском, кантоналном и локалном нивоу и на нивоу газдинстава, као и формирање квалитетног оквира за спровођење редовних истраживања, која ће бити усклађена са међународним стандардима и која ће, заједно са овим пописом, представљати окосницу будућег система статистике пољопривреде.

Статистичким институцијама у Босни и Херцеговини спровођење пописа, у методолошком и организационом смислу, представља најсложеније статистичко истраживање. Због тога је од изузетног значаја да се у Пробном попису пољопривреде 2022 тестирају припремљени методолошки инструменти и организациона рјешења.

Ово упутство садржи сва неопходна објашњења која се односе на циљеве и јединице Пописа, дефиниције обиљежја, начин попуњавања електронског упитника, основне принципе којима ће се руководити приликом организовања и спровођења Пописа, као и основне задатке извршилаца и учесника Пробног пописа пољопривреде.

Садржај

Предговор	3
I Општи дио	5
1.1. Важност и циљеви спровођења Пробног пописа пољопривреде 2022	5
1.2. Правни основ	5
1.3. Објашњење појединих појмова и израза	5
1.4. Јединица обухвата	6
1.5. Предмет пописа	7
1.6. Метод прикупљања података	7
1.7. Критични моменат и вријеме (период) пописивања	7
1.8. Заштита података	8
1.9. Обрада и анализа резултата	8
II Процедуре за пописивање	8
2.1. Дужности пописивача	8
2.2. Поступање и начин обраћања пописивача	9
2.3. Рад пописивача са Листом објеката и скицом (мапом) пописног круга	9
2.4. Рад пописивача са Листом домаћинства	11
2.5. Рад пописивача са Листом пољопривредних домаћинства	13
2.6. Приступање апликацији за унос података	13
2.7. Техника попуњавања електронских упитника	17
III Попуњавање упитника	18
Поглавље 1. Општи подаци о породичном газдинству	29
Поглавље 2. Пољопривредно земљиште	32
Поглавље 3. Воћњаци, маслињаци и виногради	47
Поглавље 4. Обрада и одржавање пољопривредног земљишта (односи се само на површине на отвореном)	50
Поглавље 5. Наводњавање пољопривредног земљишта (односи се само на површине на отвореном под главним усјевима и засадима)	52
Поглавље 6: Бројно стање стоке на дан испитивања	57
Поглавље 7. Начин држања стоке	64
Поглавље 8. Управљање стајским ђубривом (у посљедњих 12 мјесеци)	69
Поглавље 9. Пољопривредна механизација, опрема и објекти газдинства	73
Поглавље 10. Радна снага и активности породичних пољопривредних газдинстава	77
Поглавље 11. Мјере подршке руралном развоју (посљедње три године)	87
Поглавље 12. Остали подаци о пољопривредном газдинству	89
Подаци о особи која је дала податке за породично газдинство	91

I Општи дио

1.1. Важност и циљеви спровођења Пробног пописа пољопривреде 2022

Пробни попис пољопривреде представља завршни и кључни тест за свеобухватни Попис пољопривреде који ће се реализовати 2023. године. Пробни попис се реализује у непотпуном обиму, тј. у оквиру одабраних пописних кругова, годину дана прије главног пописа у реалним околностима, како би се осигурало да се на основу добијених резултата идентификују евентуални проблеми и побољша ефикасност будућег пописа.

Циљ спровођења Пробног пописа пољопривреде на породичним пољопривредним газдинствима јесте да се тестирају упитници, апликације за унос података, методологије за успостављање обухвата, методолошка упутства, организација рада на терену, односно сви кључни аспекти пописа пољопривреде.

Резултати Пробног пописа пољопривреде послужиће за избор најпогоднијих методолошких, организационих и техничких рјешења за спровођење свеобухватног Пописа.

1.2. Правни основ

Ова статистичка активност се реализује у складу са Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 85/03), Статистичким програмом Републике Српске за период 2022 – 2025. година (Одлука о усвајању Статистичког програма број 04/1-012-2-3176/21 од 28.10.2021. године објављена у "Службеном гласнику Републике Српске" број 102/21) и годишњим Планом рада Републичког завода за статистику за 2022. годину.

Примијењени инструменти, обухват, обиљежја и стандардизација концепта и дефиниција у складу су са уредбом Европског парламента и Савјета о обједињеној статистици пољопривредних газдинстава (*Regulation [EC] No 2018/1091 of the European parliament and of the Council of 18. July 2018, on integrated farm statistics*) и методологијом Евростата.

1.3. Објашњење појединих појмова и израза

Пољопривредно газдинство је технички и економски самостална производна јединица, која има јединствено управљање и на којој привредно друштво, земљорадничка задруга, установа или друго правно лице, предузетник или породично пољопривредно газдинство обавља пољопривредну производњу као примарну или секундарну дјелатност.

Породично пољопривредно газдинство (породично газдинство) јесте свака породична или друга заједница лица која заједно станују и заједнички троше своје приходе за подмиривање основних животних потреба (укључујући самачко домаћинство), чији се чланови (један или више) баве пољопривредном производњом, било као примарном било као секундарном активношћу, која има јединствено управљање, заједнички користи средства за производњу (земљиште, машине, објекте) и рад својих чланова, чији је носилац физичко лице и при томе:

- обрађује – користи 5 и више дунума пољопривредног земљишта на којем обавља пољопривредну производњу, без обзира на то да ли је та производња намијењена тржишту или не, или да
- обрађује – користи мање од 5 дунума пољопривредног земљишта али обавља интезивну ратарску, воћарску, виноградарску, повртарску производњу и производњу цвијећа (укључујући производњу под стакленицима и пластеницима), производњу печурки и сточарску производњу, односно обавља пољопривредну производњу која је намијењена тржишту или да:
  - обрађују - користе најмање 3 дунума ораница и башта/вртова или
  - обрађују - користе најмање 1 дунум површине под кромпиром или
  - обрађују - користе најмање 1 дунум површине под поврћем или
  - обрађују - користе најмање 2 дунума површине под ароматичним биљем или

- обрађују - користе најмање 1 дунум површине под воћем или
- обрађују - користе најмање 1 дунум површине под виноградима и/или масленицима или
- користе најмање 100 m² површине под пластеницима или стакленицима или
- користе најмање 100 m² површине под гљивама или
- узгајају најмање 1 говедо или
- узгајају најмање 2 свиње или
- узгајају најмање 4 овце или
- узгајају најмање 2 козе или
- угајају најмање 20 комада живине или
- имају 10 кошница или
- продају сопствене пољопривредне производе на тржишту.

Локација газдинства је мјесто на коме се одвија цјелокупна пољопривредна производња или њен главни дио. То је обично мјесто на коме се налазе пољопривредни објекти/зграде намијењени за пољопривредну производњу (нпр. објекти за смјештај стоке, стакленик, хладњача за смјештај пољопривредних производа, највећи административни објекат и сл.) или највећа површина коришћеног пољопривредног земљишта.

Носилац породичног газдинства је особа (физичко лице) која је економски и законски одговорна за рад газдинства и на чији рачун и на чије име се води пољопривредно газдинство, односно особа која преузима ризике рада. Носилац газдинства не мора бити власник земљишта. Само једна особа може бити пријављена као носилац газдинства. Уколико у газдинству два или више лица заједно доносе важне одлуке о пољопривредним активностима, за потребе пописа само један од њих сматра се носиоцем.

Управник или менаџер на газдинству је лице одговорно за дневно доношење и спровођење производних и финансијских одлука у вези са газдинством. Менаџер може бити истовремено и носилац газдинства, али и неко друго лице коме је повјерено управљање газдинством, односно један од чланова газдинства, супруг или супруга носиоца или неко ко није сродник носиоцу газдинства.

Расположиво земљиште газдинства чини: коришћено пољопривредно земљиште, некоришћено пољопривредно земљиште, површине под шумом и остало земљиште које чини: (i) земљиште под објектима, двориштем и сл. (ii) рибњаци, трстици и баре, (iii) неплодно земљиште.

Коришћено пољопривредно земљиште, скраћено КПЗ, је укупна површина коју заузимају баште, оранице, трајни травњаци (ливаде и пашњаци) и вишегодишњи засади (воћњаци, виногради, расадници и др.) које газдинство редовно користи, без обзира на власништво над земљиштем и да ли се користи као дио заједничког земљишта (нпр. државно или општинско/градско земљиште).

Баште/вртови су површине пољопривредног земљишта величине до 500 m², које газдинство користи за узгој пољопривредних производа који нису намијењени за продају већ само за сопствену потрошњу чланова газдинства и њиховог домаћинства.

1.4. Јединица обухвата

Јединице посматрања у оквиру овог Пробног пописа пољопривреде јесу сва домаћинства и породична пољопривредна газдинства лоцирана на територији пописних кругова, одабраних у оквиру репрезентативног узорка.

Уводним упитником за Пробни попис пољопривреде, обухватиће се сва домаћинства са подручја одабраних пописних кругова, док ће се Упитником за Пробни попис пољопривреде обухватити само пољопривредна домаћинства која пређу постављене производне услове (прагове), односно породична пољопривредна газдинства.

1.5. Предмет пописа

Предмет Пробног пописа пољопривреде су структурни подаци породичних пољопривредних газдинстава лоцираних на територији пописних кругова, одабраних у оквиру репрезентативног узорка.

Подаци који се прикупљају Пробним пописом су: идентификациони подаци, пољопривредно земљиште по категоријама коришћења и својини, бројно стање стоке по врстама и категоријама и кошнице пчела, начин држања стоке, наводњавање и употреба ђубрива, пољопривредна механизација и објекти, радна снага на газдинствима и друге активности газдинстава које доносе приход, као и остали подаци о газдинствима (тржишна оријентисаност, употреба рачунара, примјена процедура и сл).

Подаци о органској производњи, такође су предмет Пробног пописа, али ће се ови подаци преузети из административних извора (Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске).

1.6. Метод прикупљања података

Подаци о домаћинствима и породичним пољопривредним газдинствима прикупљају се на терену коришћењем методе интервјуа „лицем у лице“, а на основу Листе (пољопривредних) домаћинства и Листе објеката.

Том приликом, пописивачи реализују интервју са испитаником коришћењем методе директног уноса података у апликацију (електронски упитник) на лаптопу (тзв. *CAPI* метод прикупљања података).

Податке мора дати носилац или менаџер газдинства. У случају оправдане одсутности носиоца или менаџера, податке о пољопривредном газдинству пописивач може прикупити од других чланова газдинства који су упознати са пољопривредним активностима газдинства. Испитаници морају бити пунољетни.

1.7. Критични моменат и вријеме (период) пописивања

Пробни попис пољопривреде се реализује у периоду од 15. октобра до 30. октобра 2022. године. Критични моменат је 14. октобар 2022. године у 24 сата, тј. у поноћ између 14. и 15. октобра 2022. године. Све промјене настале након критичног момента неће се уносити у упитнике.

Референтни период Пробног пописа односи се на:

а) дан критичног момента (14. октобар 2022), за податке о:

- расположивом земљишту и
- бројном стању стоке.

б) пољопривредну годину (од 15. октобра 2021. до 14. октобра 2022), односно на посљедњих 12 мјесеци од дана критичног момента, за податке о:

- коришћењу пољопривредног земљишта,
- наводњавању и употреби ђубрива,
- коришћеној механизацији и објектима,
- радној снази и другим активностима на газдинству које доносе приход и
- осталим подацима о газдинству.

ц) посљедње три године, за сљедеће податке:

- просјечна наводњавана површина,
- формирање и одржавање међа између парцела коришћеног пољопривредног земљишта и
- коришћење подстицајних средстава државе.

1.8. Заштита података

Лични и други подаци прикупљени у Пробном попису представљају службене статистичке податке и као такви користиће се искључиво у статистичке сврхе и неће се објављивати као појединачни, односно подлијежу посебној заштити, која ће бити обезбијеђена у свим фазама реализације Пробног пописа.

Непосредни извршиоци дужни су да поступају у складу са Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 85/03) и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ број 49/06, 76/11 и 89/11) и да податке до којих долазе у току пописивања чувају као пословну тајну.

1.9. Обрада и анализа резултата

Резултати Пробног пописа пољопривреде неће бити објављени. Прикупљени подаци ће се користити искључиво за обраду и анализу на основу чега ће се урадити избор најпогоднијих методолошких, организационих и техничких рјешења за спровођење свеобухватног Пописа пољопривреде 2023.

Обраду и анализу података, прикупљених у оквиру Пробног пописа врши Републички завод за статистику Републике Српске у сарадњи за осталим статистичким институцијама у Босни и Херцеговини.

II Процедуре за пописивање

2.1. Дужности пописивача

Пописивач је дужан да:

- детаљно проучи Методолошко упутство за Пробни попис;
- присуствује инструктажи;
- анкетира домаћинства према додијељеној Листи објеката и Листи домаћинства, а добијене податке унесе у апликацију (електронски упитник);
- примјењује инструкције и упутства дата од стране контролора;
- у случају потребе за додатним објашњењима, контактира са својим контролорима;
- у року од седам дана по завршеном анкетирању, по упутствима контролора, раздужи опрему која му је претходно додијељена (лаптоп и пуњач спакован у оригиналну кутију и торбу са мишем), врати задужене листе и мапе, као и да достави Извјештај о раду у електронском облику.

Период ангажовања пописивача: од 15. до 30. октобра 2022. године (ради се и викендом). Сваком ангажованом пописивачу ће, у току инструктаже и теренског рада, непосредну помоћ пружати контролор. Неколико дана прије инструктаже, пописивач ће добити Методолошко упутство за Пробни попис (или ће га сам преузети са сајта Завода), које треба детаљно да проучи.

На инструктажи, пописивач потписује Изјаву о повјерљивости и реверс за опрему и преузима потребан материјал:

- Методолошко упутство за Пробни попис,
- Торбу са опремом (лаптоп, пуњач и миш),
- Прибор за писање (оловку и свеску),
- Листу објеката, Листу домаћинства и припадајуће скице пописних кругова,
- Један број штампаних упитника (10),
- Идентификациону картицу, и
- Обавјештење о поновном доласку пописивача.

Торба у којој су спаковани лаптоп, пуњач и миш мора се сачувати. Након завршеног пописивања, опрема се раздужује онако како је и примљена, тј. лаптоп, пуњач и миш морају бити враћени у оригиналној торби.

2.2. Поступање и начин обраћања пописивача

У току свог рада на терену, пописивач треба да се придржава инструкција датих у овом упутству, као и инструкција добијених на обуци.

Када пописивач уђе у домаћинство, потребно је:

- да се представи и покаже идентификациону картицу;
- да настоји да оствари добру комуникацију;
- да објасни разлог своје посјете и тражи одговарајућег саговорника, тј. даваоца података;
- да тражи одговоре од особе која је носилац домаћинства, односно од пунољетног члана домаћинства коме су подаци о пољопривредној производњи највише познати, тј. особе која је упућена у пословање газдинства;
- да обавијести даваоца података о циљу овог Пробног пописа и да објасни да је пописивање обавезно, да пописни подаци представљају тајну, да су заштићени законом и да ће појединачни подаци бити коришћени само у статистичке сврхе и да се неће објављивати;
- да прво кроз разговор утврди каква је ситуација у домаћинству: да ли се домаћинство бави пољопривредном производњом, да ли се домаћинство бави пољопривредном производњом самостално или заједно са неким другим домаћинством;
- да попуни уводни и пописни упитник у складу са Методолошким упутством и на основу изјаве даваоца података, уносећи податке у апликацију која се налази на лаптопу;
- да буде неутралан приликом постављања питања и да не утиче на одговоре, осим у смислу настојања да одговори буду што ближи реалности.

За попуњавање електронских упитника није потребна интернет конекција (упитник се попуњава у *OFFLINE* режиму). Конекција је потребна (*ONLINE* режим) прије почетка рада, за преузимање „пакета“ – нових информација потребних за рад и када се попуњени упитници шаљу у базу података.

У току обуке, биће вам, корак по корак, објашњено како да користите апликацију за унос података и како да прикупљене податке пошаљете у централну базу података.

На терен увијек треба носити напуњену батерију лаптопа, али и пуњач, како би се, у случају потребе, батерија допунила. Уколико се деси да на терену, из било ког разлога, није могуће унијети податке у електронски упитник, онда треба користити штампани. Податке са штампаног упитника треба унијети у апликацију (електронски упитник) када се за то стекну услови.

Треба водити рачуна о додијеленој опреми (лаптоп, пуњач, миш) и о томе да она служи искључиво за пописивање и да не смије бити коришћена у друге сврхе.

2.3. Рад пописивача са Листом објеката и скицом (мапом) пописног круга

У одабраним пописним круговима, гдје се користи метода пописа „од врата до врата“, пописивач је дужан да посјети сваки објекат са скице пописног круга и са Листе објеката, као и све новоизграђене објекте лоциране на територији предметног пописног круга. Основни циљ ове методе пописа јесте да пописивач обиласком свих објеката (стамбених и нестамбених) унутар додијеленог му пописног круга, пронађе и анкетира сва домаћинства са Листе, али и да током детаљног обиласка пописног круга идентификује нова домаћинства (домаћинства која нису на Листи) без обзира да ли су она лоцирана у старим објектима (објекти који се налазе на скици и Листи) или у новоизграђеним стамбеним објектима (објекти који се не налазе на скици и Листи).

За потребе провођења ове методе Пробног пописа, од пресудног значаја јесте да се пописивач претходно добро упозна са границама и називима улица пописних кругова, користећи скице (мапе) и одговарајуће Листе објеката. Пописни кругови су одвојене географске области које се не могу промијенити. Границе пописних кругова не могу да пређу границе насеља или катастарске општине. Њихове границе су идентификоване на терену (колико је то било могуће) кроз физичке карактеристике, као што су ријеке, путеви, пруге и сл. Ако се идентификују разлике између скица и одговарајуће Листе објеката одређеног пописног круга, треба се одмах обратити контролору.

Уколико постоје било какве недоумице у вези са границама пописних кругова, или ако се у току верификације граница на терену идентификују одређена неслагања или грешке које пописивачи не могу самостално ријешити, неопходно је контактирати претпостављеног контролора.

Напомена:

За свако домаћинство које је идентификовано током Пописа 2013 и које се налази у оквиру Листе објеката, у оквиру електронског упитника мора да се унесе одговарајући идентификациони број тј. идентификациони подаци и да се одреди одговарајући статус домаћинства.

Током теренског рада, пописивач је дужан да обиђе све објекте са листе и анкетира сва домаћинства. При томе, пописивач је дужан да свако домаћинство са Листе објеката, пронађе и анкетира у оквиру Уводног упитника, уколико је то могуће. Уколико није могуће из неког разлога пронаћи домаћинство, односно није га могуће анкетирати, пописивач је у обавези да у оквиру електронског Уводног упитника унесе идентификационе податке (ови подаци се сами повлаче у оквиру апликације самим уносом ИБД броја) и одговарајући статус домаћинства.

За ненасељене објекте са Листе (стамбени или помоћни објекти који немају податке о домаћинству) довољно је само у оквиру поменути листе, у напомену уписати кратко образложење о каквом се објекту ради. То образложење у оквиру напомене послужиће као доказ да је пописивач обишао све објекте и као предмет контроле рада пописивача на терену.

Уколико у неком од постојећих објеката са Листе, пописивач пронађе ново домаћинство неопходно је да му додијели одговарајући нови идентификациони број и да попуни све неопходне податке у оквиру Уводног упитника.

Напомена:

У случају када се током теренског рада на подручју пописног круга пронађе ново домаћинство, односно домаћинство које не постоји на Листи објеката, неопходно је да му анкетар додијели одговарајући идентификациони број, без обзира да ли је домаћинство настањено у постојећем или новом стамбеном објекту. Идентификациони број се формира на основу броја општине, броја пописног круга и редног броја у низу почев од 01 (нпр. 20168 (општина Зворник) + 004 (пописни круг) + 01 (први број у низу = 2016800401 је шифра за прво ново домаћинство у Општини Зворник на подручју ПК 004)

Током обиласка додијељеног му пописног круга, пописивач је дужан да обиђе и све новоизграђене објекте (објекте којих нема на скици и чији ИД није на Листи објеката), без обзира да ли се ради о стамбеним или нестамбеним (помоћним) објектима, како би провјерио да ли у њима постоји домаћинство.

За сваки нови, насељени стамбени објекат (објекат којег нема на скици пописног круга и у Листи објеката) у оквиру пописног круга гдје се користи метода „од врата до врата“, неопходно је да пописивач додијели нови ИД објекта и уцрта објекат у скицу пописног круга.

Напомена:

За новоизграђене објекте (стамбене и помоћне објекте) који нису насељени, пописивач нема обавезу да додјељује нови ИД и уцртава га у скицу пописног круга, односно да ажурира Листу објеката са његовим подацима.

ИД број објекта представља јединствени број, од 1 до n објекта, унутар сваког пописног круга. Сваки објекат евидентиран на скици има свој ИД број, без обзира да ли је у питању стамбени, пословни или неки други објекат. На скицама је тај број приказан плавом бојом са бијелом подлогом, док су адресни бројеви приказани црвеном бојом са бијелом подлогом.

Након идентификације новог насељеног објекта и додјеле одговарајућег ИД броја објекту, пописивач је дужан да ажурира постојећу Листу објеката. Листа објеката се ажурира тако што се у оквиру првог слободног реда на листи уписује ИД новог објекта и сви остали подаци везани за ново домаћинство, укључујући и новододијељени идентификациони број домаћинства и остале идентификационе податке (име, име оца/мајке, презиме носиоца, адреса становања и др.). Након ажурирања Листе објеката приступа се анкетирању неког од чланова домаћинства,

користећи апликацију за Уводни упитник гдје се уноси нови ИБД број, ИД објекта и остали идентификациони подаци носиоца домаћинства.

Уколико у новоизграђеним објектима не постоји домаћинство, пописивач није у обавези да овом објекту додјељује нови ИД и учртава га на скици, односно да ажурира Листу објеката.

Напомена:

У случају да се на терену током Пробног пописа установи да постоји неки објекат који није приказан на скици и на Листи објеката, а који је истовремено и насељен (домаћинством са Листе или новим домаћинством), неопходно је исти доцртати као квадратић на приближној локацији на скици и поред њега уписати нови ИД број који се наставља на поменути низ. Исти ИД број треба додати у табелу Листе објеката у којима је списак свих ИД бројева.

Напомена:

Пописивач је дужан да у оквиру Листе објеката додаје податке само за нове и насељене стамбене објекте, као и за ново домаћинство које живи у старим или новим објектима, а да потом и анкетира неког од чланова новог домаћинства у оквиру Уводног упитника.

На терену ће се пописивач свакако сусретати са различитим ситуацијама. У наставку методолошког упутства описују се само неке од могућих ситуација са којим се пописивач може сусрести.

Уколико у новоизграђеном објекту живи постојеће домаћинство са Листе, потребно је само новом објекту додијелити одговарајући ИД и учртати објекат на скицу, а задржати постојећи идентификациони број домаћинства. У овом случају неће се ажурирати Листа објеката, већ ће се у оквиру апликације Уводног упитника у оквиру постојећег идентификационог броја домаћинства ажурирати идентификациони подаци за то домаћинство попут ИД објекта, назива улице, кућног броја и сл.

Такође, постоји могућност да се у неком од постојећих објеката са Листе (нпр. стамбени објекат који је у вријеме Пописа 2013. био празан) пронађе ново домаћинство. У том случају се задржава постојећи ИД објекта, а новом домаћинству се додјељује одговарајући идентификациони број. У оквиру Листе објеката се уз постојећи ИД објекта додају подаци за ново домаћинство (ИБ домаћинства, назив улице, кућни број и сл.) и наставља се са анкетирањем неког од чланова новог домаћинства у оквиру Уводног упитника. У том случају се уноси у апликацију нови идентификациони број и сви остали идентификациони подаци домаћинства, укључујући и постојећи ИД објекта.

Једна од могућих варијанти са којом се пописивач може срести током теренског рада јесте да се домаћинство са Листе налази у другом објекту са Листе (старо домаћинство у другом старом објекту). У том случају ће се за посматрано домаћинство у оквиру апликације за Уводни упитник ажурирати ИД објекта и остали идентификациони подаци уколико је неопходно (назив улице, кућни број и сл.).

2.4. Рад пописивача са Листом домаћинства

Сваки пописивач добија своју Листу домаћинства на основу које врши пописивање. Листа обухвата сва домаћинства која су евидентирана на територији одабраног пописног круга током Пописа становништва, домаћинства и станова у БиХ 2013. Уз Листу домаћинства, пописивач располаже са скицом (мапом) посматраног пописног круга, на основу које ће лакше проанализирати домаћинства са Листе, а на основу ИД броја објекта.

У заглављу Листе домаћинства налази се шифра пописивача, контролора и супервизора, као и шифра и назив општине/града, насељеног мјеста, пописног круга и типа насељеног мјеста на чијој територији станује носилац домаћинства.

Листа домаћинства (Образац ЛД)

Подаци о особама одговорним за попис						
Пописивач			Контролор		Супервизор	
101			901		905	
Подаци о локацији домаћинства						
Општина/град		Насељено мјесто		Пописни круг		Тип насељеног мјеста
20036 Бијељина		230308 Батковић		457		Сеоско

Подаци о домаћинству									
Редни број	ID објекта	ИБД	Носилац домаћинства			Улица	Кућни број	Телефон	Напомена
			име	име оца/мајке	презиме				
1	100	201600	АСО	ДУШАН	В****	БАТКОВИЋ	20	05535****	
2	103	218817	ЗЛАТКО	ВКАНИСЛАВ	К*****	БАТКОВИЋ	23		
3	104	218784	НЕВЕНКА	БЛАГОЈА	В****	БАТКОВИЋ	24	05546****	
4	105	218766	СТАНЈА	ВАСИЈА	В****	БАТКОВИЋ	25	05547****	
5	106	218733	МИЛОРАД	ЦВИЈЕТИН	В****	БАТКОВИЋ	26	05551****	
6	108	219033	ЦВИЈЕТИН	ЛАЗАР	В****	БАТКОВИЋ	28	05525****	
7	109	218711	РУЖИЦА	ОСТОЈА	В****	БАТКОВИЋ	29	05526****	
8	110	218988	МАРИНКО	РАДОВАН	В****	БАТКОВИЋ	30	05552****	
9	111	218644	ПРЕДРАГ	БАТО	М****	БАТКОВИЋ	31		
10	112	218667	МИЛОРАД	МАРКО	В****	БАТКОВИЋ	32	05546****	
11	113	218622	ДИКО	ИЛИЈА	М****	БАТКОВИЋ	33	05547****	

Листа је основа за рад на терену и садржи: редни број газдинства, ИД број објекта на скици пописног круга, идентификациони број домаћинства (скраћено ИБД), име, име оца/мајке и презиме носиоца домаћинства, адресу становања (улица и кућни број) и број телефона.

Непосредно прије почетка рада на терену, пописивач се упознаје са Листом домаћинства и прави план обиласка. Пописивач није у обавези да се придржава редосљеда домаћинства на листи, али је дужан да обиђе свако домаћинство и да га попише уколико је то могуће, без обзира на то колико времена и труда одлазак изискује. Уколико на некој адреси из Листе не нађе никога, затекне особе које нису у стању да дају потребне податке, или због недостатка времена не заврши пописивање, оставиће Обавјештење о свом поновном доласку (датум и час). Ако је у Листи домаћинства наведен број телефона домаћинства, најбоље је да пописивач унапријед најави своју посјету. Није дозвољено пописивање домаћинства путем телефона.

Напомена:

Како неко домаћинство не би било изостављено из Пробног пописа, на Листи домаћинства се налазе подаци о носиоцима домаћинства која су се евидентирала у оквиру Пописа становништва 2013, али и подаци о домаћинствима из других евиденција (регистара Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС). Може се десити случај да се једно домаћинство нађе два пута на Листи усљед различитих разлога (нпр. због различитог имена носиоца домаћинства под којима се води у различитим евиденцијама). У току пописивања је потребно провјерити фактичко стање и свако домаћинство које је дупликат обиљежити на начин како ће касније бити објашњено.

Пописивач има обавезу да обилази сва домаћинства са Листе све док не изврши његово пописивање (тј. док не попуни Уводни упитник и по потреби Пописни упитник) или не утврди разлог непописивања. За свако домаћинство са Листе пописивач је у обавези да попуни Уводни упитник. За домаћинства која прихвате пописивање и која се баве пољопривредном производњом преко постављених прагова, пописивач је дужан да настави са анкетирањем коришћењем електронског Пописног упитника.

2.5. Рад пописивача са Листом пољопривредних домаћинстава

Пописивач који треба да пописује пољопривредна домаћинства у оквиру градских пописних кругова ће располагати одговарајућом Листом пољопривредних домаћинстава и скицом (мапом) посматраног пописног круга. Листа обухвата сва домаћинства лоцирана на територији одабраног пописног круга која су се током Пописа становништва, домаћинства и станова у БиХ 2013 изјаснила да се баве пољопривредним активностима. Осим тога, ова листа је ажурирана са подацима из Регистра газдинстава Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС (шифра ових домаћинстава почиње са 99).

Садржај Листе пољопривредних домаћинстава је идентичан Листом домаћинстава. Листа пољопривредних домаћинстава користи се на исти начин као и Листа домаћинстава.

Пописивач има обавезу да обиђе сва домаћинства са Листе и на одговарајући начин попуни Уводни упитник. Свако домаћинство са Листе које се бави пољопривредним активностима изнад постављених прагова неопходно је наставити анкетирати коришћењем електронског Пописног упитника.

Напомена:

Уколико је домаћинство са Листе лоцирано на ван територије посматраног пописног круга, пописивач ће ту ситуацију третирати као да адреса/домаћинство није пронађено и додијелити Статус 2.

2.6. Приступање апликацији за унос података

Подаци прикупљени од газдинстава уносе се директно у електронски упитник који се налази на лаптопу. Да би се приступило Упитнику, потребно је урадити сљедеће:

- Кликнути на иконицу UNICAPI, која се налази на десктопу лаптопа.

Појавиће се панел за одабир режима рада са опцијама *OFFLINE* и *ONLINE*. На панелу се такође налази и индикација да ли је рачунар повезан на интернет.

По одабиру начина рада, који бирамо у зависности од тога да ли је рачунар конектован на интернет, након клика на поље „NASTAVI“ појавиће се панел на коме треба уписати корисничко име и лозинку које вам је доделио Завод и кликнути на поље „LOGOVANJE“.

Панел приказује одабран начин рада, као и тренутни статус батерије рачунара. **Када се пописивач први пут логује, неопходно је да рачунар има везу са интернетом.**

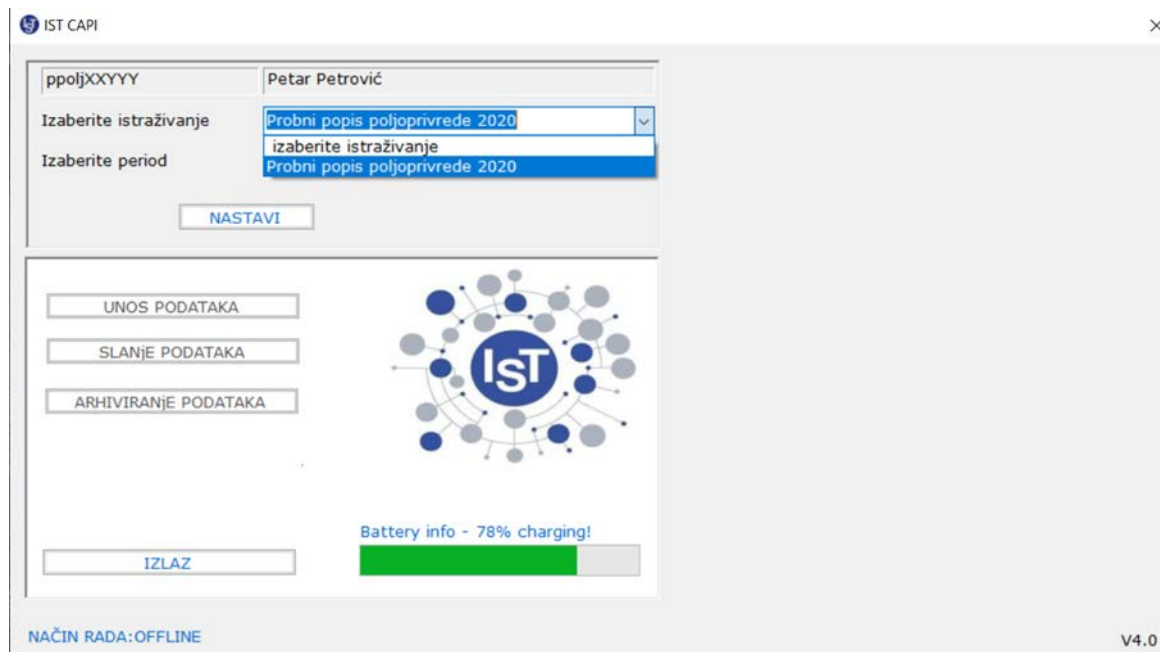
На следећем панелу, у падајућем менију прво изабрати истраживање: „Пробни Попис пољопривреде 2020“.

Након избора истраживања могући су следећи сценарији:

1. Ако рачунар нема везу са интернетом и није могуће преузимање података са сервера:

- Постоји база за изабрано истраживање и дугме „NASTAVI“ је доступно;
- Не постоји база за изабрано истраживање и пописивач добија поруку да се обрати надлежном администратору. Једина опција је „IZLAZ“ из програма.

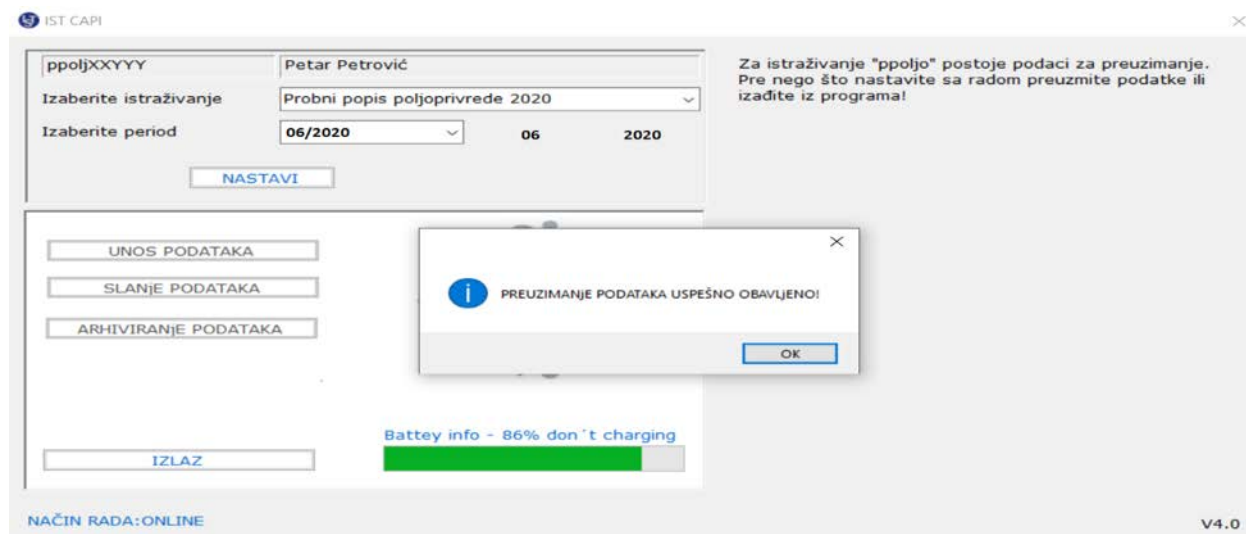
2. Ако рачунар има везу са интернетом:

- Постоји база за изабрано истраживање, нема пакета за преузимање са сервера и поље „NASTAVI“ је доступно;
- Не постоји база за изабрано истраживање и не постоје подаци за преузимање, па пописивач добија поруку да се обрати надлежном администратору. Једина опција је „IZLAZ“ из програма;
- Постоје подаци за преузимање за изабрано истраживање и пописивач добија поруку о томе.

У том случају, једине доступне опције су „PREUZIMANJE PODATAKA“ и „IZLAZ“ из програма.

Потребно је прво из падајућег менија одабрати временски период (10/2022), а затим кликнути на „PREUZIMANJE PODATAKA“ и сачекати да се процес преузимања заврши. У случају да је све прошло како треба појављује се порука о успешном преузимању података, а дугме „NASTAVI“ је доступно.

Уколико је дошло до грешке, пописивач добија поруку да преузимање није успешно и да треба да покуша поново.

Након избора истраживања ако је доступна опција „NASTAVI“, треба прво изабрати период истраживања „02.2022“, а затим кликнути на дугме „NASTAVI“.

Након тога, проверава се да ли су подаци усклађени (независно од везе са интернетом). Ако јесу, дугме „UNOS PODATAKA“ постаје доступно, а ако нису, добија се порука да подаци нису синхронизовани и да је потребно контактирати са надлежним администратором.

Само у случају да рачунар има везу са интернетом доступна је и опција „SLANJE PODATAKA“.

Уколико је доступно, кликнути на дугме „UNOS PODATAKA“.

На екрану ће се отворити панел апликације ИСТ.

2.7. Техника попуњавања електронских упитника

Упитник се попуњава уношењем бројчаних вриједности у предвиђена поља или обиљежавањем одговора у предвиђеном пољу (према упутству датом у самом Упитнику, које се појављује када се приступи пољу).

По Упитнику се креће притиском на типку „Ентер“.

Уколико је потребно измијенити идентификационе податке газдинства, измјене се уносе латиничним писмом. Изабрати латинично писмо у менију за језик на лаптопу.

Подаци се уносе у јединицама мјере назначеним на Упитнику.

Приликом попуњавања Упитника треба водити рачуна о назначеним јединицама мјере поред одговарајућег питања.

Уколико нема појаве (не постоји податак), оставља се празно поље. Приликом уписивања децималних бројева користи се тачка.

Свако поље у Упитнику у које треба уписати податак означено је шифром. Ово је важно због тога што ће у поруци упозорења, као и код објашњења грешака у логичкој контроли, бити назначене шифре поља на која се односи порука (постоји грешка).

На екрану се може појавити порука упозорења, којом се сигнализира да је направљена грешка приликом уноса података или да је потребно попунити обавезно поље.

Када се појави порука упозорења да је направљена грешка приликом уноса, треба исправити грешку, али ако се то и не уради у том тренутку, апликација дозвољава да се рад настави.

У случају појављивања поруке која упућује на то да је посриједи обавезно поље, апликација неће дозволити даљи рад и поље на које се порука односи мора бити попуњено.

Након завршетка уноса података у поглавље, прије преласка на сљедеће поглавље, обавезно треба урадити логичку контролу, на шта ће пажњу скренути и сама апликација. Логичка контрола се активира избором опције „ЛК“, која се налази у горњем десном углу екрана. Активирањем логичке контроле биће идентификоване све грешке у том поглављу које треба исправити. У супротном, упитници се неће сматрати валидним. Објашњење грешке појављује се преласком курсора преко црвеног поља са означеним бројем грешке.

Popis površine korišćenog poljoprivrednog zemljišta i brojno stanje stoke

Površina pod korišćenim oranicama i baštama/vrtovima	
Jedinica mjere: DUNUM	
poljoprivrednog zemljišta	15
poljoprivrednog zemljišta u baštama/vrtovima	17
poljoprivrednog zemljišta pod krompirom	0
poljoprivrednog zemljišta pod povrćem	0
poljoprivrednog zemljišta pod aromatičnim biljem	0
poljoprivrednog zemljišta pod voćem i bobičasto voće	0

Послије обављене контроле унесених података и исправке евентуалних грешака треба изабрати опцију „Сачувај и иди на следећи слог“, која се налази у горњем десном углу екрана. То ће омогућити враћање на почетни панел Упитника и избор сљедећег поглавља за попуњавање.

Када се заврши унос комплетног Упитника, на почетном панелу Упитника изабрати опцију „ЛК“ (уколико то не урадите, програм ће вас опоменути), а затим опцију „Сачувај и иди на сљедећи слог“, након чега ће нестати подаци са екрана, што је знак да је Упитник сачуван и биће могућ унос сљедећег Упитника. Избором опције „Излаз“ излази се из почетног панела Упитника.

III Попуњавање упитника

Садржај, изглед и упутство за унос података у електронски Уводни упитник

За потребе реализације Пробног пописа пољопривреде припремљена су два упитника и то:

- Уводни упитник за Пробни попис пољопривреде 2022 (Образац ПО-Попис2022-ДОМ)
- Упитник за Пробни попис пољопривреде 2022 (Образац ПО-Попис2022-ППГ).

Уводни упитник за Пробни попис пољопривреде 2022 (у даљем тексту Уводни упитник) служи за прикупљање основних информација о анкетираним домаћинству и идентификовање његових пољопривредних активности. На основу прикупљених података идентификоваће се домаћинства као породична пољопривредна газдинства која задовољавају постављене критеријуме обима пољопривредне производње.

У оквиру Пробног пописа, Уводним упитником ће се обухватити сва домаћинства из одабраног узорка пописних кругова, без обзира на методу формирања обухвата (домаћинства са Листе домаћинстава, Листе пољопривредних домаћинстава или Листе објеката). Поред домаћинстава са различитих листа, Уводним упитником биће обухваћена и нова домаћинства формирана после 2013. године, на подручју пописних кругова гдје ће се примјенити метода пописа „од врата до врата“.

Упитник се састоји од неколико поглавља која обухватају заокружене групе (сетове) питања:

- Поглавље 1: Идентификациони подаци за домаћинство
- Поглавље 2: Неуспјешне посјете домаћинству
- Поглавље 3: Статус домаћинства
- Поглавље 4: Пољопривредне активности домаћинства
- Поглавље 5: Самосталност у обављању пољопривредне производње
- Поглавље 6: Површине коришћеног пољопривредног земљишта и бројно стање стоке
- Поглавље 7: Подаци о особи која је дала податке за домаћинство

Неће сва домаћинства одговорити на све групе питања. У апликацији за унос података (упитник у вашем рачунару) накнадно ће се одредити која домаћинства задовољавају одређене сетове питања. Поред тога попуњавање неких сетова питања зависиће од одговора на одређена питања у упитнику. Зато је важно да се питања у упитнику постављају по унапријед утврђеном редослиједу. Интервју ће ићи брже ако се испитанику прије почетка постављања питања објасне основне дефиниције и садржај пописа.

Након уласка у апликацију за Уводни упитник, на екрану ће се појавити почетни панел на коме се налази цјелокупан упитник подијељен на неколико поглавља.

Идентификациони подаци за домаћинство

У оквиру овог поглавља прикупљају се идентификациони подаци за домаћинства која се налазе на одговарајућој листи (Листе објеката, Листе домаћинстава и Листе пољопривредних домаћинстава), као и за домаћинства новоформирана на подручју пописних кругова гдје се користи метода пописа „од врата до врата“.

Идентификациони подаци домаћинства обухватају: идентификациони број домаћинства (скраћено ИБД), шифру општине/града, шифру насељеног мјеста, шифру пописног круга и ИД стамбеног објекта гдје је домаћинство лоцирано. Такође се обухватају и идентификациони подаци о носиоцу домаћинства: име, име оца/мајке и презиме носиоца домаћинства, улица становања и кућни број. Сви ови идентификациони подаци за домаћинство се налазе у одговарајућим листама, осим наравно за новоформирана домаћинства у одабраним пописним круговима које ће пописивач морати на терену прикупити.

За свако домаћинство са Листе објеката, Листе домаћинстава и Листе пољопривредних домаћинстава, у апликацију се уноси одговарајући идентификациони број домаћинства (ИБД број). Уношењем идентификационог броја домаћинства аутоматски се попуњавају: редни број, вријеме и датум попуњавања Упитника и расположиви идентификациони подаци о носиоцу домаћинства. Обавезно треба провјерити да ли идентификациони подаци на екрану одговарају подацима који се налазе на Листи за унијети ПИГ (може доћи до грешке приликом избора ИБД броја), а затим, у разговору са испитаником, провјерити тачност уписаних података и уколико је потребно, извршити исправке или допуне (латиничним писмом).

Након тога пописивач, са Листе коју је добио, треба да унесе одговарајући идентификациони број домаћинства (ИБД) у одговарајуће поље.

UNOS - Probni popis poljoprivrede 2022 : TBLPOCETNA

God	Mes	IBD
2022	11	85860

TBLPOCETNA - tblPocetna

Уношењем првих неколико цифара ИБД броја, те притиском на тастер „Ентер“, у падајућем менију ће се отворити Листа из које треба изабрати домаћинство које се анкетира. Притиском на тастер „Ентер“ (не мишем) аутоматски се попуњавају: расположиви идентификациони подаци за домаћинство, редни број домаћинства, вријеме почетка уводног пописивања и датум пописивања.

Poglavlje 1. Identifikacioni podaci za domaćinstvo

ID objekta	Naziv opštine	Naziv naseljenog mjesta	Popisni krug				
1	BANJA LUKA	BANJA LUKA	263				
Ime nosioca domaćinstva		Ime oca/majke nosioca domaćinstva	Prezime nosioca domaćinstva				
VASILJKA		NIKOLA	ĐURĐEVIĆ				
Ulica stanovanja nosioca domaćinstva				Kućni broj	Dodatak	Broj ulaza	Broj stana
RELJE KRILATICE				1			2
Redni broj domaćinstva		Vrijeme početka uvodnog popisivanja	Datum popisivanja				
1		14:31:13	08/15/2022				

Иако се идентификациони подаци за домаћинства са Листе аутоматски попуне, неопходно је да анкетар кроз разговор са носиоцем или неким другим чланом домаћинства, још једном провјери све идентификационе податке и по потреби их коригује. То се прије свега односи на корекције идентификационих податке о носиоцу домаћинства (име, име оца/мајке, презиме носиоца газдинства, назив улице и кућни број).

Уколико пописивач идентификује ново домаћинство (домаћинство које није на Листи), неопходно је да му према утврђеној методологији додијели одговарајући ИБД број и унесе га у одговарајуће поље. У том случају, с обиром да се ради о новом домаћинству, сва поља која се односе на идентификационе податке домаћинства ће бити празна. У том случају, пописивач је дужан да на основу података са Листе (назив општине/града, насељеног мјеста и пописни круг) и кроз разговор са носиоцем или неким другим чланом домаћинства прикупи све неопходне идентификационе податке и унесе их у одговарајућа поља. Уколико је ново домаћинство лоцирано у новом објекту, неопходно је том објекту на основу утврђених правила одредити одговарајући ИД број.

Неуспјешне посјете домаћинству

Пописивач је дужан да најмање три пута покуша на терену да успостави контакт са члановима домаћинства. То би требало урадити различитим данима током седмице и у различито вријеме током дана. Пописивач треба да остави домаћинству обавјештење послје сваке посјете, у коме се наводи да ће пописивач поново доћи у посјету. Поред тога, телефонски број пописивача треба бити написан на обавјештењу, тако да чланови домаћинства могу контактирати пописивача и заказати састанак у вријеме које њима одговара.

За сваку неуспјешну посјету, пописивач је дужан да у апликацију унесе податке о датуму и времену посјете, тако што одмах након уноса ИБД броја, кликне на одговарајуће поље у оквиру Поглавља 2.

Poglavlje 2. Neuspješne posjete domaćinstvu

	Broj neuspješnih posjeta		
	1. posjeta	2. posjeta	3. posjeta
Datum posjete	08/15/2022		
Vrijeme posjete	15:20:28		

У случају да ни после треће посјете пописивач не успије да успостави контакт са било којим чланом тог домаћинства, он мора обавијестити свог контролора о неуспјешним посјетама, док ће апликација аутоматски домаћинству додијелити Статус 3 (Одсутни чланови домаћинства).

Статус домаћинства

У зависности од ситуације на терену, пописивач је у обавези да за свако домаћинство из одговарајуће Листе, али и за она новоформирана домаћинства, означи одговарајући статус.

Poglavlje 3. Status domaćinstva

Status domaćinstva

1|

Status domaćinstva:

- 1 Domaćinstvo se anketira
- 2 Domaćinstvo/adresa nije pronađena
- 3 Odsutni članovi domaćinstva
- 4 Napušten stambeni objekat/ugašeno domaćinstvo
- 5 Srušen stambeni objekat
- 6 Duplikat
- 7 Domaćinstvo je odbilo saradnju

Обавезно уписати један од бројева који се налазе испред понуђених статуса (опција), у зависности од ситуације на терену:

1. Домаћинство се анкетира

Уколико пописивач пронађе домаћинство са одговарајуће листе или методом од „врата до врата“ пронађе ново домаћинство које није на листи, а то домаћинство не одбија сарадњу и прихвати анкетирање, код питања „Статус домаћинства“ треба означити шифру 1 – „Домаћинство се анкетира“.

У случају да су се носилац и остали чланови домаћинства преселили, али су и даље у истом пописним кругу, домаћинство треба пронаћи и анкетирати. У том случају пописивач бира опцију „Домаћинство се анкетира“ и приликом уношења идентификационих података уписује нову адресу становања носиоца газдинства (поправља податке који се аутоматски појављују у апликацији уносом идентификационог броја).

Уколико се одабере овај статус, пописивач наставља са пописивањем преласком на Поглавље 4 (Пољопривредне активности домаћинства).

2. Домаћинство/адреса није пронађена

У случају да пописивач због нетачне или непотпуне адресе није био у могућности да пронађе домаћинство са Листе у оквиру датог пописног круга, а самим тим и обави анкетирање, дужан је да означи овај модул и обавијести надлежног контролора о новонасталој ситуацији у циљу предузимања неопходних мјера за рјешавање проблема.

Овај модул ће се означити и у случају када је домаћинство са Листе лоцирано на територији другог пописног круга.

3. Одсутни чланови домаћинства

Ако у периоду трајања Пробног пописа, и послије више покушаја (потребно је најмање три пута покушати), није било могуће успоставити контакт са члановима домаћинства, било да су чланови домаћинства одсутни (при чему разлози одсутности могу бити различити, нпр. боравак у иностранству, у гостима, на лијечењу и др.), или нису у могућности да учествују у Попису, треба означити Статус 3 – Одсутни чланови домаћинства.

Уколико се одабере ова опција, потребно је да пописивач одговори на питање: „Да ли се по мишљењу пописивача домаћинство бави пољопривредном производњом?“.

4. Напуштен стамбени објект / угашено домаћинство

У случају да је адреса исправна али чланови домаћинства не могу бити пописани, јер је пописивач добио информацију да нико не живи/ради у том стамбеном објекту јер су се чланови домаћинства преселили у друго насеље/општину или у иностранство, треба означити Статус 4 – Напуштен стамбени објект/угашено домаћинство.

5. Срушен стамбени објект

Овај модул се означава у случају када пописивач на терену сазна да је стамбени објект на тој адреси срушен.

6. Дупликат

С обзиром на то да је Листа пољопривредних домаћинстава састављена коришћењем више различитих извора, може се десити да се исто домаћинство појави два пута на Листи, из различитих разлога (нпр. различита имена носиоца газдинства). У том случају, треба означити Статус 6 - Дупликат и попунити поље „Идентификациони број домаћинства са којим је дуплиран“, одабиром из Листе идентификационог броја домаћинства (ИБД број) с којим је дупликат, тј. домаћинства за које је већ попуњен Упитник. Тиме се завршава даљи процес пописа.

7. Домаћинство је одбило сарадњу

Уколико чланови домаћинства одбију да сарађују са пописивачем, пописивач је дужан да о томе обавијести контролора, а уколико се и послије интервенције контролора попис не реализује неопходно је означити овај модул статуса домаћинства.

Уколико се одабере овај статус, потребно је да пописивач укратко опише разлог одбијања, као и да одговори на питање: „Да ли се по мишљењу пописивача домаћинство бави пољопривредном производњом?“.

7.1. Разлог одбијања

Уколико чланови домаћинства и након интервенције контролора одбију да учествују у пробном попису, неопходно је укратко описати разлог одбијања пописа од стране домаћинства.

8. Да ли се по вашем мишљењу домаћинство бави пољопривредним активностима?

У случају да се као статус домаћинства одабере Статус 3 (Одсутни чланови домаћинства) или Статус 7 (Домаћинство је одбило сарадњу) пописивач је дужан да одговори на ово питање на основу својих субјективних ставова. Наиме, уколико се могу уочити видљиви знаци вршења пољопривредне активности, неопходно је одабрати одговор „Да“. У супротном, означити одговор „Не“.

Напомена:

Само у случају кад се као статус домаћинствазначи 1 - „Домаћинство се анкетира“, пописивач наставља попуњавање Уводног упитника.

У свим осталим случајевима Уводни упитник се даље не попуњава (са изузетком питања 6.1 и 7.1) а пописивач притиском на опцију „Сачувај и иди на следећи слог“ може прећи на избор наредног домаћинства са Листе.

Напомена:

За свако домаћинство са Листе, пописивач у Упитнику мора да попуни следећа поља: ИБД и одговор на питање „Статус домаћинства“, без обзира да ли се домаћинство анкетира (опција 1) или постоји било који други разлог непопуњавања Упитника (опције од 2 до 8).

Након уноса одговарајућег редног броја опције за одзив домаћинства, обавезно притисните типку „Ентер“.

Пољопривредне активности домаћинства

У оквиру овог поглавља, прикупљају се информације о пољопривредним активностима домаћинства од чега зависи наставак пописивања. Наиме, само она домаћинства која су у посљедњих 12 мјесеци обављала неку од пољопривредних активности биће обухваћена наставком пописа, док ће се код осталих домаћинстава завршити попис након идентификовања разлога не бављењем пољопривредом.

Због тога је од посебне важности да пописивач буде упознат шта пољопривреда производња обухвата, а шта не обухвата.

Пољопривредна производња обухвата:

- Биљну производњу:
  - гајење житарица и других усјева и травњака,
  - узгој поврћа, украсног биља,
  - производњу сјемена и расада,
  - производњу грожђа, воћа и маслина,
  - узгој печурака.
- Узгој стоке, живине и других животиња
  - узгој говеда,
  - свиња,
  - живине,
  - оваца и коза,
  - коња,
  - пчеларство,
  - друге животиње намијењене за исхрану људи (нпр. јелени и зечеви).
- прерада грожђа у вино (углавном из сопственог грожђа) и маслина у уље (углавном из сопствених маслина),
- одржавање сопствених пољопривредних објеката и опреме, одржавање пољопривредног предијела.

Пољопривредна производња не обухвата:

- прераду пољопривредних производа откупљених и/или узгојених на газдинству,
- пружање пољопривредних услуга за друге,
- шумарство,
- узгој рибе и риболов,
- узгој коња за спортске сврхе, ако је сва храна купљена.

Иако наведене дјелатности нису саставни дио пољопривредне производње, оне су уобичајене додатне дјелатности из којих произилазе додатни приходи пољопривреде и газдинстава.

Да ли се ваше домаћинство бавило пољопривредном производњом (биљна производња или сточарство) у посљедњих 12 мјесеци?

Ако се домаћинство у посљедњих 12 мјесеци бавило пољопривредном производњом, уписати одговор 1 - „Да“ и наставити са питањима о самосталности у обављању пољопривредне производње (Поглавље 5).

Поглавље 4. Пољопривредне активности домаћинства	Да ли се ваше домаћинство бавило пољопривредном прооизводњом (биљна производња или сточарство) у посљедњих 12 мјесеци?
Да ли се ваше домаћинство бавило пољопривредном прооизводњом	1 Да 2 Не
1	

Уколико се анкетирано домаћинство није у претходних 12 мјесеци бавило пољопривредном производњом, неопходно је уписати одговор 2 - „Не“, и обиљежити један од понуђених одговора (разлога) зашто се домаћинство не бави пољопривредом (шифра поља 002, 003, 004 и 005) и завршити пописивање тражећи од испитаника име и презиме (шифра 043), као и број телефона (шифра 044).

Због чега ваше домаћинство није ангажовано у пољопривреди?

Уколико се домаћинство не бави пољопривредом неопходно је да анкетар, на основу изјаве испитаника означи један од четири понуђена одговора (разлога) зашто се домаћинство не бави пољопривредном производњом:

- Домаћинство није никада било ангажовано у пољопривредеи (**шифра 002**) → крај пописивања;
- Домаћинство је престало са пољопривредном производњом и оставило земљиште необрађено (**шифра 003**) → уписати површину необрађеног земљишта (**шифра 003а**);
- Домаћинство је продало или дало земљиште у закуп другом лицу (**шифра 004**) → крај пописивања;
- Пољопривредно газдинство је продато или дато у закуп другом лицу (шифра 005) → уписати име и презиме новог власника (**шифра 005а**), мјесто (**шифра 005б**) и општину/град становања (**шифра 005ц**).

Уколико су означени одговори (модули) **002** и **004**, анкетар ће завршити интервју након што упише потребне идентификационе податке од даваоца података (**Поглавље 7**).

Уколико је означен модул **003**, неопходно је уписати површину необрађеног пољопривредног земљишта (у дунумима) у власништву домаћинства.

Zbog čega vaše domaćinstvo nije angažovano u poljoprivredi?	Površina neobrađenog zemljišta
3	15

У случају да је означен модул **005**, неопходно је у оквиру Питања 3, уписати податке о новом власнику газдинства (име и презиме, мјесто и општина/град становања новог власника).

Zbog čega vaše domaćinstvo nije angažovano u poljoprivredi?	Površina neobrađenog zemljišta	
5		
Identifikacioni podaci novog vlasnika poljoprivrednog gazdinstva		
Ime i prezime vlasnika gazdinstva	Naseljeno mjesto stanovanja	Opština stanovanja
Petar Petrović	Banjaluka	Banjaluka

Самосталност у обављању пољопривредне производње

Уколико се домаћинство у посматраном периоду бавило пољопривредним активностима, пописивач треба да утврди да ли је обављало пољопривредну производњу самостално или заједно са једним или више домаћинстава.

Домаћинство ће се сматрати самосталним пољопривредним произвођачем уколико представља технички и економски самосталну производну јединицу која има јединствено управљање и самостално обавља пољопривредну производњу.

Напомена:

Водити рачуна о томе да у случају када једном домаћинству у обављању пољопривредне производње помаже друго домаћинство то не значи да та два домаћинства заједнички обављају пољопривредну производњу, већ се таква домаћинства сматрају самосталним у обављању пољопривредне производње.

Уколико домаћинство користи/обрађује земљиште или гаји стоку заједно са другим (једним или више) домаћинством, при чему заједнички улажу средства и заједнички дијеле добит од пољопривредне производње на основу договора, сматраће се да обавља пољопривредну производњу са другим домаћинством.

Да ли се ваше домаћинство бави пољопривредном производњом самостално или заједно са неким другим домаћинством? (шифра 009)

На ово питање, одговара се избором једног од два понуђена модалитета: 1 – „самостално“, или 2 – „заједно са другим домаћинством“. На основу претходно утврђеног стања, означити један од понуђених одговора.

Poglavlje 5	Da li se vaše domaćinstvo bavi poljoprivrednom proizvodnjom samostalno ili zajedno sa nekim drugim domaćinstvom?
Da	1 Samostalno
	2 Zajedno sa drugim domaćinstvom
1	

Уколико је означен одговор „самостално“, аутоматски се прелази на Поглавље 6 (Површине коришћеног пољопривредног земљишта и бројно стање стоке).

Уколико је уписан одговор „2“, прелази се на питање 3 – „Да ли је носилац заједничке пољопривредне производње члан вашег домаћинства?“.

Да ли је носилац заједничке пољопривредне производње члан вашег домаћинства?

Уколико је носилац заједничке пољопривредне производње члан посјећеног домаћинства, на претходно питање као одговор уписати 1 - „Да“, и прећи на Поглавље 6 (Површине коришћеног пољопривредног земљишта и бројно стање стоке).

	Da li je nosilac zajedničke poljoprivredne proizvodnje član vašeg domaćinstva?
Da li je nosilac zajedničke	1 Da
	2 Ne
1	

Идентификациони подаци за носиоца заједничке пољопривредне производње

Ако носилац заједничке пољопривредне производње није члан анкетираниог домаћинства, пописивач уписује одговор 2 - „Не“, и попуњава идентификационе податке лица које јесте носилац заједничке пољопривредне производње у оквиру Питања 3. Након попуњава идентификационих података за носиоца заједничке пољопривредне производње, аутоматски се прелази на на Поглавље 6 (Површине коришћеног пољопривредног земљишта и бројно стање стоке).

	Da li je nosilac zajedničke poljoprivredne proizvodnje član vašeg domaćinstva?
Da li je nosilac zajedničke	1 Da
	2 Ne
2	
Ime i prezime nosioca zajedničke poljoprivredne proizvodnje	Telefon nosioca zajedničke poljoprivredne proizvodnje
Marko Marković	065 xxx xxx
Opština/grad stanovanja nosioca zajedničke poljoprivredne proizvodnje	Naselje stanovanja nosioca zajedničke poljoprivredne proizvodnje
Banjaluka	Banjaluka
Ulica stanovanja nosioca zajedničke poljoprivredne proizvodnje	Kućni broj
Stevana Bulajića	104

Површине коришћеног пољопривредног земљишта и бројно стање стоке

У оквиру овог поглавља прикупљају се подаци о површини пољопривредног земљишта, укупно и по појединим категоријама земљишта, коришћеног од стране домаћинства у претходних 12 мјесеци, као и број стоке по појединим врстама и категоријама које узгаја домаћинство на дан пописа.

Површине пољопривредног земљишта коришћеног током пољопривредне 2021/2022 године

Површина укупно коришћеног пољопривредног земљишта (шифра 011)

Евидентира се укупна површина пољопривредног земљишта које је домаћинство користило за пољопривредну производњу током последњих 12 мјесеци, а које је лоцирано на територији Босне и Херцеговине. Пољопривредно земљиште обухвата баште, оранице, воћњаке, винограде, маслињаке, расаднике, коришћене ливаде и пашњаке (не укључујући заједничке пашњаке).

То може бити пољопривредно земљиште у власништву неког од чланова домаћинства, као и земљиште узето од других лица на коришћење тј. узето у закуп (за новац, у аренду, наполицу, бесплатно, без сагласности власника и сл.). Земљиште у власништву неког од чланова домаћинства дато другим лицима у закуп не треба урачунати у ову површину.

Површина под коришћеним ораницама и баштама/вртовима (шифра 012)

Током пописа се евидентира укупна површина ораница и башта које је домаћинство у периоду посматране пољопривредне године редовно обрађивало/користило, а усјеви су били сијани/сађени по утврђеном реду (плодореду), укључујући и земљиште под вишегодишњим усјевима на ораницама као и земљиште на одмору (угари). Подаци под ораницама и баштама се исказују у дунумима.

Површина под кромпиром (шифра 013)

Уписују се укупне површине под кромпиром које обухватају рани и касни кромпир. Укључене су и површине под сјеменским кромпиром за продају.

Површина под поврћем (шифра 014)

Уписује се укупна површина која је у посматраном периоду била под свјежим поврћем, јагодама и бостаном (диње и лубенице), без обзира на начин гајења (на отвореном, под ниском или високом заштитом). Не укључују се површине под поврћем на окућници, као ни површине под гљивама/печуркама, а укључује се површина под кукурузом шећерцом и кокичарем.

Површина под ароматичним биљем (шифра 015)

Уписује се укупна површина земљишта на ком су се у посматраном периоду узгајале биљке које се користе у фармацији или као зачини.

Површина под воћем (укључујући површине под цитрусима, орашастим и бобичастим воћем) (шифра 016)

Уписују се укупне површине под воћем укључујући и бобичасто воће (малине, купине, боровнице, рибизле, бруснице и сл.), орашаста плодови (љешњак, ораси и сл) и цитруси.

Уписују се површине свих воћњака, родних и младих, без обзира како су стабла уређена, колико је растојање између стабала и да ли се примјењују агротехничке мјере обраде, тј. без обзира да ли су воћњаци плантажни или нису. Уколико су се између редова воћа гајили други усјеви, површине под тим усјевима такође се урачунава у површину воћњака.

У површину воћњака се не укључују површине под појединачним стаблима воћа на окућницама и другим површинама.

Површина под виноградима (шифра 017)

Уписује се укупна површина свих винограда које користи домаћинство, без обзира на то како су уређена, колико је растојање између чокота и да ли се употребљавају агротехничке мјере обраде, тј. без обзира да ли су виногради плантажни или не.

Уколико се у винограду, између чокота гаје и други усјеви, површина под тим усјевима такође се урачунава у површину винограда. Не укључују се површине под појединачним чокотима винове лозе на окућницама и другим површинама.

Површина под маслињацима (шифра 018)

Уписује се укупна површина под маслинама које је домаћинство користило у посматраном периоду, без обзира на намјену (маслине за конзум или маслине за уље) и да ли су плантажни маслињаци или не. Не укључују се површине под појединачним маслинама на окућницама и другим површинама.

Површина под пластеницима и стакленицима (шифра 019)

Уписује се укупна површина под пластеницима и стакленицима на којој је домаћинство узгајало пољопривредне производе током посматраног периода, без обзира на врсту усјева која се под њима гаји (поврће, цвијеће, воће, сјеменски и садни материјал) и намјену производње (да ли су за сопствену потрошњу чланова газдинства или за продају на тржишту).

Површина под гљивама (шифра 020)

Уписује се ефективна површина у m² (површина врећа, полица и сл.) на којој су се гајиле гљиве/печурке у посматраној пољопривредној години, Уколико је површина коришћена више пута у току посматраног периода, рачунаће се само једном.

Površine poljoprivrednog zemljišta korišćenog tokom poljoprivredne 2021/2022 godine	
Površina ukupno korišćenog poljoprivrednog zemljišta	15
Površina pod korišćenim oranicama i baštama/vrtovima	10
Površina pod krompirom	2
Površina pod povrćem	3
Površina pod aromatičnim biljem	1
Površina pod voćem (uključujući citruse, orašasto i bobičasto voće)	5
Površina pod vinogradima	0
Površina pod maslinjacima	0
Površina pod plastenicima i staklenicima	10
Površina pod gljivama/pečurkama	10

Površina pod plastenicima i staklenicima
Jedinica mjere: METAR KVADRATNI

Бројно стање стоке на дан пописивања

У оквиру ове групе питања прикупљају се подаци о укупном бројном стању стоке по појединим врстама и категоријама, које домаћинство узгаја на дан пописа, без обзира на власништво (власита и туђа стока).

Не уписује се власита стока домаћинства која се на дан пописа налазила код других правних или физичких лица због тога, чувања и сл. осим стоке у транзиту (нпр. женке или мужјаци који се налазе у другом газдинству ради парења).

Стока током пописа може бити на газдинству (или коришћеном пољопривредном земљишту или у објектима за смјештај животиња које користи газдинство) или изван газдинства (на заједничким или сопственим пашњацима или у току премијештања са једног пашњака на други итд).

Примјер:

На дан пописивања, на породичном газдинству налазило се 2.000 бројлера. Бројлери су у власништву правног лица с којим је домаћинство склопило уговор о услужном тову. У упитник треба уписати 2.000 бројлера која се налазе на газдинству, без обзира што су у власништву правног лица.

Број говеда (шифра 021)

Пописује се укупан број говеда које газдинство узгаја на дан пописа, без обзира на њихов пол, старост и намјену узгоја (за приплод или за клање): телад, јунад, стеоне јунице, краве, волови и бикови).

Број крава (шифра 022)

Посебно се евидентира број крава који обухвата музне краве и краве хранитељке (систем крава-теле), укључујући и засушене краве, као и краве излучене из приплода, без обзира на то да ли се тове у периоду од посљедње лактације до клања.

Број свиња (шифра 023)

Евидентира се укупан број свиња без обзира на пол, старост и намјену узгоја (за приплод или за клање).

Број крмача и назимица (шифра 024)

Истовремено се посебно евидентира број крмача и назимица, без обзира да ли су супрасне или не.

Број оваца (шифра 025)

Пописује се укупан број оваца без обзира на пол, старост и намјену узгоја (јагњад и шиљежад, овце за мужу, овце за приплод, овнови и јалове овце. Посебно се евидентира број приплодних женки (шифра 026), без обзира да ли се користе за производњу млијека или меса.

Број коза (шифра 027)

Евидентира се укупан број коза, свих категорија, без обзира на пол, старост и намјену узгоја (јарад, козе за приплод, козе за мужу, јарчеви и јалове козе).

Број приплодних женких грла (шифра 028)

Посебно се евидентира број приплодних женских грла (шифра 028), без обзира да ли се користе за производњу млијека или меса.

Број живине (шифра 029)

Пописује се укупан број живине свих врста и категорија (кокоши, патке, гуске, ћурке и остала живина), без обзира на старост и намјену узгоја (производња јаја или меса).

Бројно стање кока носилица (шифра 030)

Посебно се евидентира бројно стање кока носилица на домаћинству.

Бројно стање бројлера (шифра 031)

Посебно се евидентира бројно стање бројлера на домаћинству.

Бројно стање коња (шифра 032)

Пописује се укупан број коња свих категорија (подмладак и одрасла грла заједно), без обзира на њихов пол, старост и намјену узгоја (ждријебад, омад, кобиле ждријебне омнице, пастуви и ушкопљени коњи).

Број кошница пчела (шифра 033)

Пописује се укупан број кошница пчела (са покретним или непокретним саћем) у којима постоји пчелиње друштво.

Да ли је домаћинство у посљедњих 12 мјесеци продавало сопствене пољопривредне производе? (шифра 034)

Уколико је домаћинство у посљедњих 12 мјесеци повремено или стално продавало сопствене/властите пољопривредне производе на тржишту (зелене пијаце, откуп, властисте продавнице или на газдинству) уписује се одговор 1 - „Да“. У супротном се обиљежава одговор 2 - „Не“.

Да ли је домаћинство у посљедњих 12 мјесеци продавало сопствене пољопривредне производе?	
Да ли је домаћинство:	1 Да
	2 Не

Домаћинство обавља пољопривредне активности изнад постављених прагова? (шифра 035)

На основу прикупљених података о површинама пољопривредног земљишта коришћеног током пољопривредне 2021/2022 године (Табела 1), бројног стање стоке на дан пописивања (Табела 2) и продаје сопствених пољопривредних производа (Табела 3), путем апликације ће се аутоматски израчунати да ли домаћинство обавља пољопривредну производњу изнад или испод постављеног прага.

Да би прешли постављене прагове (граничне услове) домаћинство мора да задовољи један од следећих критеријума:

- да користе најмање 5 дунума пољопривредног земљишта (шифра 011) или
- да користе мање од 5 дунума пољопривредног земљишта али истовремено и да:
  - користе најмање 3 дунума ораница и башта/вртова (шифра 012) или
  - користе најмање 1 дунум површине под кромпиром (шифра 013) или
  - користе најмање 1 дунум површине под поврћем (шифра 014) или
  - користе најмање 2 дунума површине под ароматичним биљем (шифра 015) или
  - користе најмање 1 дунум површине под воћем (шифра 016) или
  - користе најмање 1 дунум површине под виноградима (шифра 017) и/или масленицима (шифра 018) или
  - користе најмање 100 m² површине под пластеницима или стакленицима (шифра 019) или
  - користе најмање 100 m² површине под гљивама (шифра 020) или
  - узгајају најмање 1 говедо(шифра 021) или
  - узгајају најмање 2 свиње (шифра 023) или
  - узгајају најмање 4 овце (шифра 025) или
  - узгајају најмање 2 козе (шифра 027) или
  - изгајају најмање 20 комада живине (шифра 029) или
  - имају 10 кошница (шифра 033) или
  - продају сопствене пољопривредне производе на тржишту (шифра 034).

Domaćinstvo obavlja poljoprivredne aktivnosti iznad definisanih pragova?

1

DA

Ако је задовољен бар један од граничних услова, интервју ће бити настављен у оквиру Упитника за пробни попис пољопривреде, док ће се у супротном интервју завршити уносом података о особи која је дала податке (Поглавље 7).

Сва домаћинства која пређу један од постављених граничних услова, прелазе у категорију породичних пољопривредних газдинстава и биће обухваћена додатним анкетањем путем Упитника за Пробни попис пољопривреде 2022 (Образац ПО-Попис2022-ППГ).

Од пописивача се неће тражити да донесе одлуку да ли да настави са дугачким упитником или да престане, већ ће се руководити самом апликацијом.

За домаћинства која не испуне ниједан од постављених услова, анкетар ће прикупити податке о имену и презимену даваоца података и његов број телефона за потребе додатног контактирања и завршити интервју.

Подаци о особи која је дала податке за домаћинство

На крају упитника се за све оне који неће бити анкетирани у оквиру Уводног упитника за пробни попис прикупљају подаци о даваоцу података и то: име и презиме, као и број телефона даваоца података како би се накнадно могли контактирати

Поглавље 1. Општи подаци о породичном газдинству

1. Идентификациони подаци носиоца породичног газдинства

Као што је већ претходно написано носилац породичног газдинства је особа (физичко лице) која је економски и законски одговорна за рад газдинства и на чије име функционише дотично газдинство, односно особа која преузима ризике рада.

У оквиру овог сета питања неопходно је уписати идентификационе податке носиоца породичног газдинства и то: име, име оца/мајке и презиме носиоца породичног газдинства, као и датум рођења (дан, мјесец, година), односно јединствени матични број (скраћено ЈМБ).

Због уписивања или провјере тачног матичног броја носиоца породичног газдинства, пописивач би требао да тражи документа за личну идентификацију носиоца газдинства (лична карта, пасош, здравствена књижица...), из којег може да се преузме матични број.

Уколико особа не посједује документ из кога се може преузети матични број, пописивач уписује датум рођења у предвиђено мјесто на упитнику (дан, мјесец и година), и то на основу усмене изјаве испитаника. Уколико испитанику нису познати дан и мјесец рођења, уписује се само година рођења носиоца газдинства.

				Sačuvaj	Izlaz
Poglavlje 1. Opšti podaci o porodičnom gazdinstvu					
Identifikacioni podaci nosioca porodičnog gazdinstva					
Ime nosioca porodičnog gazdinstva		Ime oca/majke nosioca gazdinstva		Prezime nosioca gazdinstva	
NIKOLA JOVANOVIĆ		MARINKO		JOVANOVIĆ	
Datum rođenja i JMB					
Dan	Mjesec	Godina	Ostalih 6 cifara iz JMB		
20	9	2022	236541		

2. Адреса становања носиоца породичног газдинства

У оквиру овог сета питања, анкетар у одговарајућа поља уноси адресу становања носиоца породичног газдинства која обухвата назив општине/града, насељеног мјеста, улице и кућни број.

Такође треба уписати електронску адресу носиоца газдинства, као и број фиксног и мобилног телефона (обавезно уписати и позивни број), уколико их носилац газдинства посједује.

Напомена:

Адреса становања носиоца газдинства може бити идентична или различита у односу на адресу носиоца домаћинства из Уводног упитника за домаћинства.

Adresa stanovanja nosioca porodičnog gazdinstva		
Opština / grad stanovanja nosioca gazdinstva		Naselje stanovanja nosioca gazdinstva
Grad Banja Luka		Banja Luka
Ulica stanovanja nosioca gazdinstva		Kućni broj
BEOGRADSKA 12		12
Elektronska adresa	Broj fiksnog telefona	Broj mobilnog telefona
nikolajovanocic@rys.rs.ba	065/547895	065/547-895

3. Локација породичног газдинства

Локација породичног газдинства је мјесто на коме се одвија цјелокупна пољопривредна производња или њен главни дио. Локацију газдинства одређује испитаник. То је обично мјесто на коме се налазе пољопривредни објекти/зграде (нпр. административно – управни објекти, објекти за смештај стоке, стакленик/пластеник, хладњача за смештај пољопривредних производа и сл.) или највећа површина коришћеног пољопривредног земљишта. У случају да нема пољопривредног објекта по ком се локација може одредити, највећа површина коришћеног пољопривредног земљишта узме се као референтна локација.

У оквиру овог сета питања пописивач у одговарајућа поља уноси назив општине/града и насељеног мјеста гдје је лоцирано породично газдинство испитаника. Улицу и кућни број такође треба уписати уколико је то могуће (тј. ако постоји). Уколико се пописивање врши у насељеним мјестима у којима улице немају називе или не постоји нумерација кућа и станова, уписује се само назив насељеног мјеста, односно дијела насељеног мјеста (засеок) који мјештани употребљавају.

Обавезно се уписују подаци о локацији газдинства, без обзира на то да ли се локација разликује или не од адресе носиоца газдинства. Мјесто становања носиоца газдинства сматра се истовремено и локацијом газдинства ако се налази унутар пет километара од мјеста где се одвија цјелокупна пољопривредна производња газдинства или њен главни дио.

Lokacija porodičnog gazdinstva		
Opština / grad lokacije gazdinstva		Naselje lokacije gazdinstva
Grad Banja Luka		Motike
Ulica lokacije gazdinstva		Kućni broj
filipa visnjica		25

Напомена:

Локација газдинства може бити идентична или различита од адресе становања носиоца породичног газдинства.

Остали општи подаци о породичном газдинству

4. Да ли је ваше газдинство регистровано у Регистру пољопривредних газдинстава МПШIV-а? (шифра 101)

У случају да је породично газдинство регистровано у оквиру „Регистра пољопривредних газдинстава Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС“ неопходно је означити одговор „Да“ и у наредном реду „Регистарски број у Регистру газдинстава министарства пољопривреде“ уписати регистарски број газдинства (шифра 102).

Уколико породично газдинство није регистровано треба означити одговор „Не“ и прећи на сљедеће питање (број 5).

Остали општи подаци о породичном газдинству		
Да ли је ваше газдинство регистровано у Регистру пољопривредних газдинстава МПШIV-а?	101	1
Регистарски број у Регистру газдинстава Министарства пољопривреде	102	12345678932
Да ли је ваше газдинство продавало сопствене пољопривредне производе у посљедњих 12 мјесеци?	103	2
Да ли је на вашем газдинству потрошено више сопствених пољопривредних производа него што је продато?	104	1
Да ли се ваше газдинство бави органском производњом или је у фази преласка на органску производњу?	105	2

Напомена:

Породично газдинство је регистровано уколико постоје подаци о газдинству у званичном „Регистру пољопривредних газдинстава“, без обзира на то да ли су до 1. марта текуће године обновљени захтјевом од стране газдинства или су преузети из претходне године у случају да није дошло до промјене у пољопривредној производњи (Правилник о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села за 2022. годину „Службени гласник Републике Српске“, број 97/11, Правилник о подстицајима ФБиХ и БД).

Регистарски број у Регистру газдинстава Министарства пољопривреде (шифра 102)

Уколико је газдинство регистровано у „Регистру пољопривредних газдинстава“, неопходно је у одговарајуће поље уписати регистарски број газдинства (скраћено РПГ), којег чини 11 цифара.

5. Да ли је ваше газдинство продавало сопствене пољопривредне производе у посљедњих 12 мјесеци? (шифра 103)

Одговор је „Да“ уколико је газдинство повремено или стално продавало пољопривредне производе које је само произвело, без обзира на то да ли је продавало примарне пољопривредне производе или прерађене пољопривредне производе произведене на газдинству од сопствених примарних производа.

Примарни пољопривредни производи могу бити: стока, јаја, млијеко, вуна, мед, жита, шећерна репа и остало индустријско биље, крмно биље, кромпир, поврће, укључујући печурке, јагоде, бостан, цвијеће и украсно биље, сјеменски и садни материјал, сијено са ливада и пашњака, воће (укључујући бобичасто воће), грожђе, вино од сопственог грожђа, стајњак и сл.

Прерађени пољопривредни производи могу бити: млијечни производи (сир, кајмак, путер, кисело млијеко), ракија, зимница, сухомеснати производи, остали суви производи (нпр. суво воће и сл.).

Одговор је „Не“ уколико је газдинство повремено или стално продавало прерађене пољопривредне производе који нису произведени од сопствених примарних производа или уколико није продавало сопствене пољопривредне производе током посматраног периода.

6. Да ли је на вашем газдинству потрошено више сопствених пољопривредних производа него што је продато? (шифра 104)

Уколико је газдинство потрошило за своје потребе више од пола (више од 50%) вриједности производа из сопствене производње, тј. више је потрошило за исхрану чланова газдинства, за исхрану стоке и сл. него што је продало у посматраном периоду, одговор је „Да“. У супротном, одговор је „Не“. Одговор се уписује на основу процјене даваоца података.

7. Да ли се ваше газдинство бави органском производњом или је у фази преласка на органску производњу? (шифра 105)

Одговор је „Да“ само за газдинства која посједују званичан сертификат да производе биљне и животињске производе примјеном метода органске производње, или су у фази преласка на органску производњу. У супротном одговор на ово питање је „Не“.

Газдинство се бави органском производњом уколико производи биљне и животињске производе примјеном метода органске производње прописане Законом о органској производњи хране („Службени гласник Републике Српске“, број 01-134/13. У пракси то значи да газдинство посједује званичан сертификат да су пољопривредни производи произведени методама органске производње. Газдинство је у фази преласка на органску производњу ако примјењује методе органске производње, али период транзиције – трансформације из конвенционалне у органску производњу – још није завршен, па се не може сматрати да је производња у потпуности усклађена са принципима органске производње дефинисаним законом, тј. да су производи сертифицирани.

Поглавље 2. Пољопривредно земљиште

По завршеном уносу општих података о породичном газдинству (Поглавље 1), прелази се на сет питања о пољопривредном земљишту у оквиру „Поглавља 2“ Упитника.

1. Са колико земљишта располаже газдинство на дан испитивања?

Подаци о расположивом земљишту (пољопривредном и непољопривредном) се односе на стање на дан пописивања газдинства и на земљиште лоцирано на територији Босне и Херцеговине.

Poglavlje 2. Poljoprivredno zemljište		Površina, dunum
1 Sa koliko zemljišta raspolaže gazdinstvo na dan popisivanja?		
Površina zemljišta u vlasništvu članova gazdinstva	201	200.00
Površina zemljište uzetog u zakup od strane gazdinstva	202	50.00
Površina zemljište datog u zakup od strane gazdinstva	203	
Raspoloživo zemljište - ukupno	204	250.00

Површине се приказују у дунумима, са једним децималним мјестом. Изузетак су подаци о површини баште/врта који се приказују у метрима квадратним (m²). Уколико се површина добије у некој другој мјерној јединици, неопходно је податак претворити у дунуме на основу „Таблице за прерачунавање мјера“, која се налази на крају овог Методолошког упутства (Прилог 2).

Површина земљишта у власништву чланова газдинства (шифра 201)

Уписује се површина земљишта у власништву свих чланова породичног газдинства, без обзира на то да ли је земљиште дато у закуп или удружено са другим газдинством, као и да ли се обрађује или не, односно да ли је подобно или неподобно за пољопривредну производњу. То могу бити: оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци и остали засади, површине под шумом, окућница, земљиште под зградама и путевима, као и остало земљиште у власништву чланова газдинства. У укупну површину земљишта у власништву газдинства урачунава се и земљиште за које не постоји правна документација (нпр. узурпирано земљиште и сл.). Податке о површини земљишта у власништву пописивач уноси на основу изјаве лица које даје податке.

Површина земљишта узетог у закуп од стране газдинства (шифра 202)

Уписује се укупна површина земљишта узетог од других на коришћење на основу писменог или усменог договора (у закуп), без обзира на врсту закупа (за новац, у аренду, наполицу, бесплатно и сл.). У земљиште узето у закуп не урачунава се заједничко земљиште (нпр. сеоске утрине и пашњаци) које се користи за испашу стоке, без обзира на врсту закупа.

Површина земљишта датог у закуп од стране газдинства (шифра 203)

Уписује се укупна површина земљишта газдинства датог другима на коришћење (датог у закуп за новац, у аренду, наполицу, бесплатно и сл.). У земљиште дато у закуп од стране јединица локалне самоуправе не урачунава се заједничко земљиште (сеоске утрине и пашњаци) које је дато другима за испашу стоке, без обзира на врсту закупа.

Расположиво земљиште - укупно (шифра 204)

Под укупно расположивим земљиштем газдинства, подразумијева се комплетно земљиште у власништву свих чланова газдинства, које није дато другима у закуп, као и земљиште узето у закуп (на коришћење), а којим газдинство располаже на дан пописивања (Слика 1).

Слика 1. Структура расположивог земљишта укупно

Уносом података у поља под шифрама 201–203, поље под шифром 204 – „Расположиво земљиште – укупно“, биће аутоматски израчунато.

Уколико газдинство располаже земљиштем (постоји податак под шифром 204), прелази се на питање 2 истог поглавља – „Да ли је газдинство користило/обрађивало земљиште у посљедњих 12 мјесеци“ (шифра 205).

Уколико газдинство не располаже земљиштем (не постоји податак под шифром 204), прелази се на питање 13 – „Да ли газдинство узгаја гљиве/печурке“ (шифра 263).

2. Да ли је газдинство користило/обрађивало пољопривредно земљиште у посљедњих 12 мјесеци? (шифра 205)

Уколико је газдинство користило/обрађивало земљиште у пољопривредној години 2021/2022, код питања 2 (шифра 205) треба одабрати одговор „Да“, а затим прећи на питање под редним бројем 3 – „Баште/вртови (узгој за сопствене потребе до 500 м²)“. Ако анкетирано газдинство није користило/обрађивало земљиште у референтном периоду, онда треба одабрати одговор „Не“, а затим прећи на питање 9 – „Површина некоришћеног пољопривредног земљишта“ (шифра 259).

Земљиште према категоријама коришћења у посљедњих 12 мјесеци	
Да ли је газдинство користило/обрађивало пољопривредно земљиште у посљедњих 12 мјесеци? 205	2
3 Баште / вртови (узгој за сопствене потребе до 500 м²)	Површина, м²
Површина под баштом / вртом 206	500
... од тога: површине под поврћем 206а	400
... од тога: површине под пластеницима и стакленицима 206б	100

У случају да газдинство на дан пописивања располаже земљиштем које није користило за пољопривредну производњу у посматраној 2021/22. години, које је купљено или узето у закуп за коришћење у наредној пољопривредној години, за такво земљиште треба попунити податке у оквиру питања 1 (Расположиво земљиште),

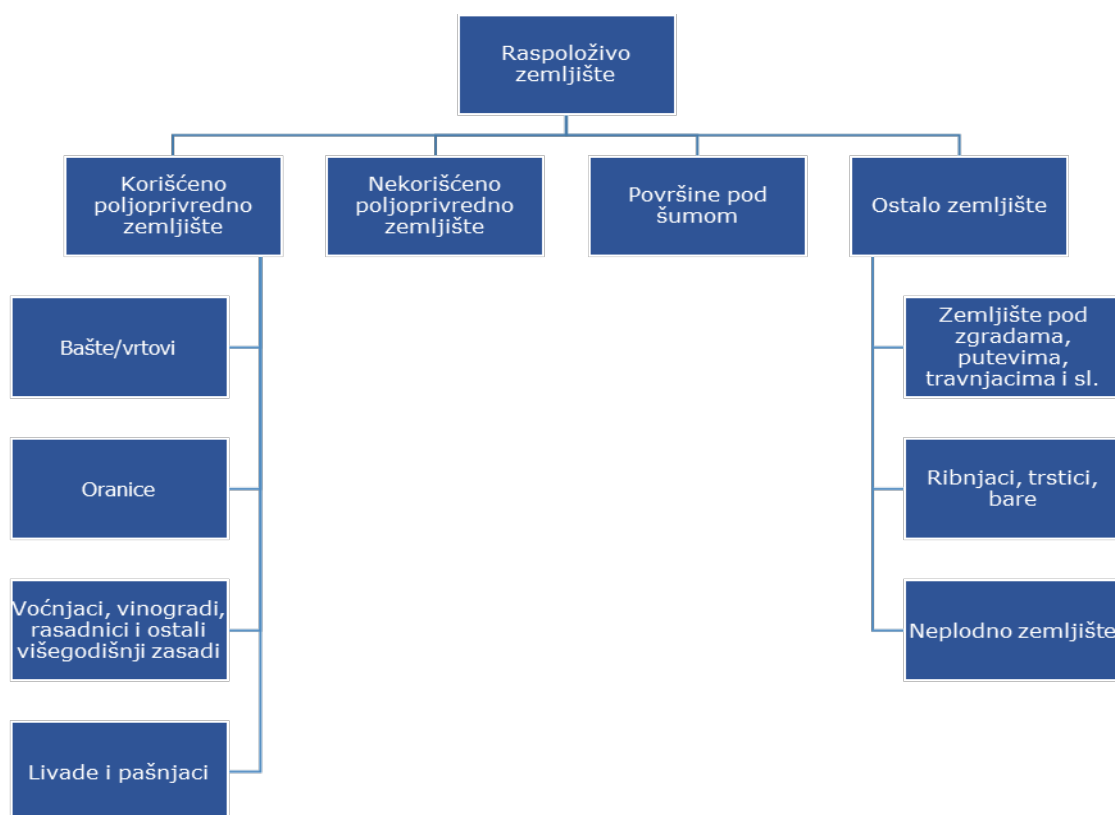
означити одговор „Да“ код питања 2 (Да ли је газдинство користило/обрађивало пољопривредно земљиште у посљедњих 12 мјесеци?) и површину овог земљишта уписати под Угаре (шифра 244).

Напомена:

Уколико су у одређеним периодима у посматраној пољопривредној години, исто земљиште користила различита газдинства, тј. земљиште које је коришћено у једном периоду те године продато је или дато другом газдинству на коришћење (нпр. у закуп), употреба тог земљишта приказаше се само код оног газдинства које њиме располаже на дан испитивања.

Уколико је газдинство користило/обрађивало земљиште у посматраном периоду (посљедњих 12 мјесеци) наставља се са прикупљањем података о површини земљишта по појединим категоријама коришћења, током пољопривредне године 2021/2022.

Расположиво земљиште чине: коришћено пољопривредно земљиште (оранице и баште/вртви, вишегодишњи засади, ливаде и пашњаци), некоришћено пољопривредно земљиште, површине под шумом и остало земљиште (земљиште под зградама, путевима, двориштима, рибњацима, трстицима, барама, стјеновитим површинама/камењарима и другим површинама неподобним за пољопривредну производњу)(Слика 2).

Слика 2. Структура расположивог земљишта по појединим категоријама

Од површине укупно расположивог земљишта на дан 30. септембра 2022. године (шифра 204) навести површину земљишта по наведеним категоријама, у одговарајућим јединицама мјере, према употреби у посљедњих 12 мјесеци (од 15. октобра 2021. до 15. октобра 2022. године).

3. Баште / вртови (узгој за сопствене потребе до 500 m²) (шифра 206)

Под баштом/вртом се, за потребе пописа, подразумејева пољопривредна површина до 500 m² на којој се гаје пољопривредни производи намијењени за сопствену потрошњу чланова газдинства, при чему газдинство може повремено да продаје вишак производа из баште, која је обично одвојена од остале пољопривредне површине и најчешће се налази поред куће (тзв. окућница). Површина се уписује у метрима квадратним (m²).

Међутим, уколико су се на површини поред куће гајили производи намијењени за продају (било на отвореном или под заштитом), онда ова површина мора бити обухваћена другом, одговарајућом категоријом коришћеног земљишта (оранице, воћњаци, виногради, расадници, остали вишегодишњи засади на отвореном, вишегодишњи засади у заштићеном простору), чак и ако један дио тих производа троше чланови газдинства за сопствене потребе. Уколико су се на овој површини гајили усјеви за исхрану стоке, и поред тога што је та стока намијењена за сопствену исхрану чланова газдинства, ова површина се обухвата другом, одговарајућом категоријом коришћеног земљишта (нпр. у оквиру крмног биља).

Од површине баште/врта посебно се приказује површина на којој се у посматраној пољопривредној години гајило поврће (шифра 206а) и то за сопствене потребе чланова газдинства. Површина се уписује у квадратним метрима (m²).

Од површине баште/врта посебно се приказује површина под пластеницима и стакленицима на којој се гаје пољопривредни производи намијењени **за сопствену потрошњу чланова газдинства** (шифра 206б), без обзира на врсту усјева која се под њима гаји (поврће, цвијеће, воће, сјеменски и садни материјал). Уколико су површине под пластеницима и стакленицима у баштама/вртovima намијењене **за продају или за исхрану стоке**, онда ова површина мора бити обухваћена другом, одговарајућом категоријом земљишта, нпр. поврће, бостан и јагоде, (шифра 234); цвијеће и украсно биље, (шифра 235); сјеменски и садни материјал за продају (шифра 242) и вишегодишњи засади у заштићеном простору (шифра 255). Површина се уписују у квадратним метрима (m²).

Напомена:

Под баштама/вртovima се не подразумејева површина око куће под украсним цвијећњацима, травњацима и сл. (тзв. површина за одмор и рекреацију). Ове површине уписују се код питања 11 – Остало земљиште (шифра 261), заједно са површинама под кућом, осталим зградама и путевима (стазама) на кућном плацу.

Примјер:

Кућни плац је површине 10 ари. У посматраној пољопривредној години, газдинство је поред куће гајило поврће (зелена салата) под пластеником, за продају, на површини од 300 метара квадратних. На површини од 100 метара квадратних гајени су црни лук на отвореном (50 m²) и мрква под пластеником (50 m²) за исхрану чланова газдинства. Остала површина је под травњаком и кућом.

Упитник треба попунити на следећи начин:

Под баштом/вртом се подразумејева само површина под поврћем које је гајено за исхрану чланова газдинства – 100 метара квадратних. Под шифром 206 (Површине под баштама и вртovima) треба уписати 100 m².

Од тога: под поврћем (шифра 206а) – уписује се комплетно поврће гајено за исхрану чланова газдинства, а то су црни лук на отвореном (50 m²) и мрква под пластеником (50 m²), што износи 100 m².

Од тога: под пластеницима и стакленицима (шифра 206б) – уписује се површина под мрквом од 50 m².

С обзиром на то да је зелена салата под пластеником гајена за продају, површина од 300 m², односно 0,3 дунума биће приказана у оквиру одговарајуће категорије ораница и башта, под „Поврће, бостан и јагоде-укупно“ (шифра 234) и „од тога: поврће, бостан и јагоде под пластеницима“ (шифра 234а).

4. Оранице

Подаци се односе на површину пољопривредног земљишта које је у периоду посматране пољопривредне године редовно обрађивано/коришћено, а усјеви су били сијани/сађени по утврђеном реду (плодореду), укључујући земљиште под вишегодишњим усјевима на ораницама, као и земљиште на одмору (угари). Подаци о површинама под ораницама се исказују у дунумима.

Ако се неки усјев налази на ораници пет и више година (нпр. мјешавина трава), онда се та површина не сматра ораницом, већ се обухвата другом, одговарајућом категоријом коришћеног земљишта (у овом случају ливадом). Међутим, површине под одређеним вишегодишњим усјевима, нпр. јагоде, руже, хмељ и др., укључују се у оранице чак и ако заузимају земљиште дуже од пет година.

У оквиру питања 4 (Оранице) уписују се површине које су у претходној пољопривредној години биле под:

- житима,
- махунаркама (за суво зрно),
- корјенасто - кртоластим биљем,
- индустријским биљем,
- поврћем, бостаном и јагодама,
- цвијећем и украсним биљем,
- крмним биљем које се жање зелено
- сјеменским и садним материјалом за продају,
- осталим усјевима на ораницама
- угарима.

4 Оранице		Површина, дунум
Pšenica	207	5.00
Raž	208	5.00
Ječam	209	2.00
Ovas	210	2.00
Kukuruz za zrno	211	10.00
Tritikale	212	15.00
Heljda	213	2.00
Ostale žitarice za zrno	214	9.00
Žita - ukupno	215	50.00

Оранице које у референтном периоду нису биле коришћене из економских, социјалних и других разлога спадају у површине некоришћеног пољопривредног земљишта (Питање 9, шифра 259).

Површине на којима је произведен сјеменски и садни материјал за потребе газдинства сврставају се у оквиру одговарајуће врсте усјева. Површине на којима је произведен сјеменски и садни материјал за продају уписују се под „Сјеменски и садни материјал за продају“ (шифра 242), осим површина под житима, махунаркама, кромпиром и усјевима за производњу уља, како је и означено на Упитнику у напомени.

Напомена:

Уколико се једна иста површина ораница и башта користила у посматраном периоду за различите усјеве или засаде (истовремено или једно за другим), она се приказује само једном, и то под главним усјевом (главни усјев је усјев са највећом производном вриједношћу).

Подаци за питања под шифрама од 207 до 215, односе се на површину земљишта под житима која се жању сува ради зрна, без обзира на употребу (укључујући жита која се користе за производњу енергије и производњу сјемена за продају). Површине под житима која се жању у зеленом стању ради исхране стоке уписују се у оквиру крмног биља (нпр. кукуруз за силажу, шифра 237).

Пшеница (шифра 207)

Приказују се површине које су биле под меком пшеницом, без обзира на вријеме сјетве (озими или јари усјев).

Раж (шифра 208)

Јечам (шифра 209)

Обухвата се озими и јари јечам.

Овас (шифра 210)

Кукуруз за зрно (шифра 211)

Тритикале (шифра 212)

Хељда (шифра 213)

Остале житарице за зрно (шифра 214)

У остале житарице за производњу зрна спадају просо, суражица и др. Приказује се збирно површина свих поменутих култура.

Жита – укупно (шифра 215)

Представља збир површина под житима, од шифре 207 до шифре 214, као што је означено на Упитнику. Уносом података у поља под шифрама 207–214, поље под шифром 215 биће аутоматски израчунато.

Подаци за питања под шифрама 216–218 односе се на површине на којима су се у посматраном периоду производиле махунарке које се жању суве ради зрна, без обзира на употребу (укључујући махунарке које се користе за производњу енергије и за производњу сјемена за продају).

Површине са којих се жању зелене махунарке приказују се у оквиру поврћа (нпр. грашак за зелено зрно, уписује се у оквиру поврћа, бостана и јагода укупно - шифра 234) или у оквиру крмног биља (нпр. сточни грашак – Остало биље које се жање зелено, шифра 240).

Pasulj	216	2.00
Ostale mahunarke	217	2.00
Mahunarke - ukupno	218	4.00
Krompir (uključujući rani i sjemenski krompir)	219	5.00
Šećerna repa	220	1.00
Stočna repa	221	1.00
Ostalo korjenasto i krtolasto bilje	222	
Korjenasto i krtolasto bilje - ukupno	223	7.00

Пасуљ (шифра 216)

Уписује се површина под пасуљем само уколико је пасуљ главни усјев. Укључене су и површине за производњу сјемена за продају, као што је то и наглашено у Упитнику.

Остале махунарке (шифра 217)

Уписују се површине осталих махунарки као што су боб, сочиво, леблебија и др. Уколико је гајено више различитих култура, површине се исказују збирно. Укључене су и површине за производњу сјемена за продају, као што је то и наглашено у Упитнику.

Махунарке – укупно (шифра 218)

Представља збир површина под махунаркама у оквиру шифре 216 и 217, као што је означено на Упитнику. Уносом података у поља под шифрама 216 и 217, поље под шифром 218 биће аутоматски израчунато.

Подаци за питања под шифрама од 219 до 223 односе се на површине које су у посљедњих 12 мјесеци биле под корјенастим и кртоластим биљем. Ова група култура обухвата кромпир, шећерну репу, сточну репу и остале корјенасте и кртоласте биљке. У ову групу се не укључује поврће за људску исхрану као што је мрква, цвекла, брокула, слатки кромпир и сл.

Кромпир (укључујући рани и сјеменски кромпир) (шифра 219)

Уписују се површине под кромпиром које обухватају рани и касни кромпир. Укључене су и површине под сјеменским кромпиром за продају.

Шећерна репа (шифра 220)

Уписују се површине под шећерном репом које укључује и шећерну репу за производњу обновљиве енергије.

Сточна репа (шифра 221)

Остало корјенасто и кртоласто биље (шифра 222)

Остало корјенасто и кртоласто биље (шифра 222) – Остало корјенасто и кртоласто биље које се жање ради исхране стоке, без обзира на то да ли се користи корјен или стабљика, као нпр. слатки кромпир, репа угарњача, сточна мрква и пашканат, сточни купус и кељ, чичока, уљана репица за крму и сл. Уколико је гајено више различитих култура, површине и производња се исказују збирно.

Корјенасто и кртоласто биље – укупно (шифра 223)

Представља збир површина под корјенастим и кртоластим биљкама, од шифре 219 до 222, као што је означено на Упитнику. Уносом података у поменута поља, поље под шифром 223 биће аутоматски израчунато.

Подаци за питања под шифрама 224–233 односе се на површине које су у посматраном периоду биле под културама које се гаје за индустријску прераду (укључујући усјеве за производњу енергије).

Duvan	224	2.00
Tikva uljarica	225	1.00
Uljana repica	226	1.00
Suncokret	227	1.00
Usjevi za proizvodnju ulja (mak, lan za ulje i dr.)	228	1.00
Soja	229	1.00
Ljekovito, aromatično i začinsko bilje	230	1.00
od toga: pod staklenicima i plastenicima	230a	1.00
Industrijski usjevi (npr. uljana repica za biodizel)	231	1.00
Ostalo industrijsko bilje	232	1.00
Industrijsko bilje - ukupno	233	10.00

Дуван (шифра 224)

Тиква уљарица (шифра 225)

Уљана репица (шифра 226)

Обухваћена је и површина за производњу сјемена за продају.

Сунцокрет (шифра 227)

Уписати површину под сунцокретом која обухвата и површине за производњу сјемена за продају.

Остали усјеви за производњу уља (мак, лан за уље и др.) (шифра 228)

Овом групом усјева обухвата се мак, сусам, ричинус, кикирики и други усјеви. Обухваћена је и површина за производњу сјемена ових култура за продају.

Соја (шифра 229)

Обухваћена је и површина за производњу сјемена за продају.

Љековито, ароматично и зачинско биље (шифра 230)

Уписује се површина на којој су се гајиле биљке које се користе у фармацији или као зачини. У љековито, ароматично и зачинско биље спадају: анис, лаванда, нана, камилица, матичњак, жалфија, линцура, першун, босиљак, слачица, оригано, мајоран, коријандер, лук влашац и др.

Љековито,ароматично и зачинско биље под стакленицима и пластеницима (шифра 230а)

Од укупне површине на којој се гаји љековито, ароматично и зачинско биље посебно се приказују површине под пластеницима и стакленицима (шифра 230а).

Енергетски усјеви (нпр. уљана репица за биодизел) (шифра 231)

Уписује се површина под **специфичним усјевима који се не користе у друге сврхе** осим за производњу енергије (непрехрамбене енергетске културе) и које се узгајају на ораницама, а нису поменуте до сада. У енергетске усјеве спадају: кинески шаш, канарска трава или трстика и др.

Остало индустријско биље (шифра 232)

У ову групу спада нпр. кинески шаш уколико се не користи за производњу енергије, царевац, стивија, шећерна трска и др. Уколико је гајено више различитих култура, површине се исказују збирно.

Индустријско биље – укупно (шифра 233)

Представља збир површина под индустријским биљем од шифре 224 до 232, као што је означено на Упитнику. Уносом података у поља под шифрама 224 до 232, поље под шифром 233 биће аутоматски израчунато.

Поврће, бостан и јагоде – укупно (шифра 234) – Податак се односи на површине које су у посматраном периоду биле под свјежим поврћем (грашак за зрно-намијењен за људску исхрану, бијели лук, црни лук, купус, карфиол, мрква, парадајз, паприка, краставац, остало поврће - које укључује боранија, зелена салата, цвекла, шпинат, блитва, броколи, тиквице, пашканти, кел, келераба, целер, ротквица, бундева печенка, кукуруз шећерац и кокичар), јагодама и бостаном (диње и лубенице), без обзира на начин гајења (на отвореном, под ниском или високом заштитом). Не укључују се површине под поврћем на окућници, као ни површине под печуркама.

Од тога : поврће, бостан и јагоде под пластеницима (шифра 234а). - Од укупне површине под поврћем, бостаном и јагодама неопходно је исказати површину која је све вријеме или током већег дијела периода раста у стакленицима или под фиксним или мобилним високим покривачем (стакло, тврда или флексибилна пластика), који је приступачан људима за рад и који може имати уграђену уобичајену инсталацију (уређаји за наводњавање, гријање, провјетравање, осветљење и сл.).

Површине под усјевима који се једно време узгајају под стакленим или пластичним покривачем, а затим на отвореном уписаће се као површине под стакленицима и пластеницима, осим уколико период узгоја тих усјева у заштићеном простору није био екстремно кратак.

Ако се иста површина под наведеном заштитом користила више пута у посматраном периоду, евидентира се само једном. Такође, код вишеспратних стакленика рачунаће се само основна површина.

Од тога: поврће, бостан и јагоде на отвореном, за потрошњу у свјежем стању (шифра 234б) - Од укупне површине под поврћем, бостаном и јагодама посебно треба приказати површину на отвореном или под ниским (неприступачним) заштитним покривачем на којој је гајено поврће намијењено за потрошњу у свјежем стању. Под ниским заштитним покривачем подразумијевају се: топле леје, површине под ниским тунелима који су неприступачни за рад, као и површине под танком пластиком или тканином положеном на земљу, заштитна звона и др.

Од тога: поврће, бостан и јагоде на отвореном, за индустријску прераду (шифра 234ц) – Површине са отвореног поља или под ниским заштитним покривачем на којима се узгајају сорте поврћа углавном намијењене за индустријску прераду.

Povrće, bostan i jagode – ukupno	234	10.00
... od toga: povrće, bostan i jagode pod plastenicima	234a	1.00
... od toga: povrće, bostan i jagode na otvorenom, za potrošnju u svježem stanju	234b	2.00
... od toga: povrće, bostan i jagode na otvorenom, za industrijsku preradu	234c	7.00
Cvijeće i ukrasno bilje – ukupno	235	0.50
... od toga: cvijeće i ukrasno bilje pod staklenicima i plastenicima	235a	0.50
Mješavina trava	236	1.00
Kukuruz za silažu (zelena masa)	237	5.00
Ostala žita koja se žanju zelena	238	6.00
Krmne leguminoze (lucerka, djetelina i ostale leguminoze)	239	2.00
Ostalo bilje koje se žanje zeleno	240	1.00
Krmno bilje koje se žanje zeleno – ukupno	241	15.00
Sjemenski i sadni materijal za prodaju	242	
... od toga: sjemenski i sadni materijal pod staklenicima i plastenicima	242a	
Ostali usjevi na oranicama	243	
Ugari	244	13.50
Korišćena površina oranica – ukupno	245	100.00

Цвијеће и украсно биље – укупно (шифра 235)

Приказују се површине које су у посматраном периоду биле под цвијећем и украсним биљем (искључујући расаднике).

Од тога: Цвијеће и украсно биље под стакленицима и пластеницима (шифра 235a)

Од укупне површине под цвијећем и украсним биљем (шифра 235) посебно треба приказати површине које су све вријеме или током већег дијела периода раста у стакленицима или под фиксним или мобилним високим покривачем (стакло, тврда или флексибилна пластика).

Подаци за питања под шифрама од 236 до 241 односе се на површине на којима су се у посматраном периоду налазили једногодишњи или вишегодишњи усјеви намијењени углавном за исхрану стоке (кормно биље).

Уписују се површине које су у посматраном периоду биле под крмним биљем у ротацији са другим усјевима до пет година. То могу бити биљке које се жању зелене (без обзира на то да ли су се користиле као сијено, силажа или у свјежем стању, или за производњу енергије), нпр. сточни грашак, луцерка/дјетелина и сл., као и корјенасто крмно биље (нпр. сточна репа, сточни купус и кељ).

Мјешавина трава (шифра 236)

Површине под мјешавинама трава су површине засијане појединачним једногодишњим или вишегодишњим травама (љуљ, класача, попино прасе, ливадски вијук, лисичији реп, суданска трава, жути овсик и сл.), или њиховим мјешавинама, или мјешавинама трава и дјетелина, или мјешавинама трава и житарица (тритикале), које су намијењене за испашу, сијено или силажу.

Кукуруз за силажу (шифра 237)

Уписује се површина засијана кукурузом који се користи у зеленом стању за исхрану стоке, за силажу или за производњу енергије.

Остала жита која се жању зелена (шифра 238)

Уписује се површина жита (искључујући кукуруз за силажу и жита за производњу зрна) које се жање у зеленом стању и користи за исхрану стоке или за производњу енергије (производња биомасе). У остала жита која се жању зелена спадају: једногодишњи сирак, хељда, раж, тритикале и пшеница.

Крмне легуминозе (луцерка, дјетелина и остале легуминозе) (шифра 239)

Легуминозе које се жању зелене (као цијела биљка) и користе углавном за сточну храну или за енергију. У крмне легуминозе спадају нови или стари узгој луцерке и дјетелине, без обзира на врсту, као и остале крмне легуминозе непоменуто до сада, нпр. сточни грашак, грахорица, лупина, сточни боб, жути звијездан, кокотац, уров, састрица и др.

Остало биље које се жање зелено (шифра 240)

Остали једногодишњи и вишегодишњи (до 5 година) ратарски усјеви који се жању зелени, намијењени углавном за сточну храну, који нису до сада споменути, као нпр. љуљ, мухар, просо, сунцокрет који се жање зелен и сл.

Крмно биље које се жање зелено– укупно (шифра 241)

Представља збир површина под крмним биљем шифре 236 до 240. Уносом података у наведена поља, поље под шифром 241 биће аутоматски израчунато.

Сјеменски и садни материјал за продају (шифра 242)

Уписују се површине ораница на којима се производи сјеменски и садни материјал за продају, као што је: сјеме и садни материјал за продају поврћа, цвијећа и крмног биља. Не обухватају се површине за сјеме житарица, кромпира, махунарки и уљарица, као и површине на којима се гаје усјеви за сјеме и садни материјал за потребе газдинства (нпр. расад за производњу поврћа за потребе газдинства укључује се у одговарајућу врсту поврћа).

Од тога: под стакленицима и пластеницима (шифра 242а)

Уписују се површине сјеменског и садног материјала за продају, под стакленицима и пластеницима. Обухватају се луковице и друге врло младе биљке и сјеменски материјал. Уколико у истом стакленику и пластенику газдинство поред сјеменског и садног материјала за продају гаји и поврће, приказати само површину сјеменског и садног материјала.

Остали усјеви на ораницама и баштама (шифра 243)

Укључују се усјеви мањег економског значаја, који не могу да се класификују у неку другу, до сада поменућу категорију, као нпр. усјеви гајени по ободима парцела (различите врсте цвијећа), ако нису исти као на главном пољу и уколико није угар.

Угари (шифра 244)

Под угарима се подразумевају површине ораница и башта које се у периоду посматране пољопривредне године нису користиле за пољопривредну производњу, већ су остављене „на одмору“ годину дана и улазе у плодоред (црни и зелени угар). Под црним угаром подразуми стајњак, јева се само заорана површина, а под зеленим угаром површина која је заорана и засијана усјевима за зелено ђубриво (дјетелина, лупина и сл.).

Међутим, уколико су површине „на одмору“ под једногодишњим или вишегодишњим усјевима који се користе за исхрану стоке у периоду од једне до пет година, уписују се у оквиру одговарајуће врсте крмног биља (шифре 236-240). Уколико се површине ораница и башта користе пет и више година за кошење сијена или испашу стоке, без обзира на то да ли су засијане или остављене да се саме затраве (запарложе), сврстаће се у одговарајућу категорију – ливаде или пашњаци.

Напомена:

Површине ораница и башта које су на одмору дуже од једне године и не користе се сврстаће се у некоришћено пољопривредно земљиште (шифра 259).

Коришћена површина ораница– укупно (шифра 245)

представља збир површина под шифрама: 215, 218, 223, 233, 234, 235, 241, 242, 243, 244. Уносом података у наведена поља, поље под шифром 245 биће аутоматски израчунато.

5. Ливаде и пашњаци

То су површине које се користе за кошење или испашу стоке пет и више година, или се користе за производњу енергије. Ливаде и пашњаци који се у посматраној пољопривредној години нису косили, односно нису се користили за испашу стоке нити за производњу енергије укључују се у некоришћено пољопривредно земљиште (шифра 259).

Ливаде (шифра 246)

Уписују се површине обрасле травом које се низ година (пет и више) редовно косе ради добијања сена. Заједно се исказују површине природних и засијаних ливада (вештачке ливаде).

Пашњаци (без пашњака за оскудну испашу) (шифра 247)

Обухватају се пашњаци који служе за интензивну испашу стоке. Исказују се низијски, планински и шумски пашњаци на добром тлу или на тлу средњег квалитета. Не обухватају се пашњаци за оскудну испашу (видјети објашњење у наставку).

Пашњаци за оскудну испашу (шифра 248)

Обухватају се углавном пашњаци са ниским приносом, који су на земљишту слабог квалитета (на кршу, деградиране, опустошене и сличне шуме, уколико на њима нису забрањени испаша и брст), као и пашњаци који се налазе изнад горње границе шумске вегетације и који не могу да служе за испашу већег броја стоке нити могу да се користе више пута у току године.

5 Livade i pašnjaci		Površina, dunum	
	Livade	246	50.00
	Pašnjaci (bez pašnjaka za oskudnu ispašu)	247	50.00
	Pašnjaci za oskudnu ispašu	248	50.00
	Livade i pašnjaci - ukupno	249	150.00

Ливаде и пашњаци – укупно (шифра 249)

Представљају збир површина од шифре 246 до 248, као што је означено на Упитнику. Уносом података у поља под шифрама 246–248, поље под шифром 249 биће аутоматски израчунато.

6. Вишегодишњи засади

Вишегодишњи засади представљају збир поља под шифрама од 250 до 255, тј. засада воћа (укључујући цитрусе, бобичасто воће и орашасте плодове), маслињака, винограда, расадника и осталих вишегодишњих засада (нпр. засада новогодишњих јелки) који се не узгајају у систему плодореда, заузимају земљиште током дужег периода и дају приносе током више година.

Површина под стаблима која су првобитно засађена ради производње дрвета, али се систематски годишње користе (беру се плодови) прије сјече (нпр. стабла трешања, кестена итд.), пописује се у оквиру вишегодишњих засада, а не као површина земљишта под шумом.

Површине под засадима као што су нпр. јагоде, руже, хмељ и сл. укључују се у категорију оранице, чак и ако заузимају земљиште дуже од пет година.

Површине под вишегодишњим засадима који више нису у производњи (запуштени засади) укључују се у некоришћено пољопривредно земљиште (шифра 259).

6 Višegodišnji zasadi		Površina, dunum
Voćnjaci - ukupno (=326) (uključujući citruse, bobičasto voće i orašaste plodove)	250	10.00
Maslinjaci – ukupno	251	1.00
Vinogradi – ukupno	252	2.00
Rasadnici - ukupno (253a+253b+253c+253d+253e)	253	1.00
Sadnice drvenastih voćnih vrsta	253a	0.10
Sadnice bobičastog voća i jagoda	253b	0.10
Sadnice ruža	253c	0.10
Sadnice vinove loze	253d	0.50
Ostale sadnice	253e	0.20
Ostali višegodišnji zasadi na otvorenom	254	1.00
... od toga: novogodišnje jelke	254a	
Višegodišnji zasadi u zaštićenom prostoru	255	
Višegodišnji zasadi - ukupno	256	15.00
		Površina, dunum
7 Korišćeno poljoprivredno zemljište – ukupno (206+245+249+256)	257	765.00
Od toga: Zemljište u vlasništvu članova gazdinstva	257a	100.00
Od toga: Zemljište uzeto u zakup za novac ili u naturi	257b	50.00
Od toga: Zemljište uzeto u zakup na drugi način (besplatno, napolica i sl.)	257c	
8 Površina korišćenog zemljišta koju je moguće navodnjavati	258	100.00
9 Površina nekorišćenog poljoprivrednog zemljišta	259	10.00
10 Površine pod šumom	260	50.00
11 Ostalo zemljište	261	10.00
Od toga: Ribnjaci	261a	1.00
Od toga: Trstici	261b	2.00
12 Raspoloživo zemljište gazdinstva (257+259+260+261) (=204)	262	

Вишегодишњи засади могу бити на отвореном (шифра 250 – 254а) или у заштићеном простору (шифра 255).

Воћњаци (укључујући цитрусе, бобичасто воће и орашасте плодове) (шифра 250)

Представљају површине на којима су засађена стабла воћака, цитруса, бобичастог воћа или орашастих плодова.

Бобичасто воће чине: малине, купине, боровнице, рибизла, брусница, дуд, огрозд и друго (осим јагода) и служе за производњу воћа.

Уписују се површине свих воћњака, родних и младих, без обзира на то како су стабла уређена, колико је растојање између стабала и да ли се примјењују агротехничке мјере обраде, тј. без обзира на то да ли су воћњаци плантажни или нису. Уколико су се између редова воћа гајили други усјеви, површина под тим усјевима такође се урачунава у површину воћњака.

У површину воћњака не укључују се површине под појединачним стаблима воћа на окућницама и другим површинама.

Маслињаци (шифра 251)

Уписују се површине свих маслињака, родних и младих, без обзира на то како су стабла уређена, колико је растојање између стабала и да ли се примјењују агротехничке мјере обраде, тј. без обзира на то да ли су маслињаци плантажни или нису. Уколико су се између редова маслине гајили други усјеви, површина под тим усјевима такође се урачунава у површину маслињака. Не укључују се површине под појединачним стаблима маслине на окућницама и другим површинама.

Виногради (шифра 252)

Уписује се површина земљишта на којима су засађени чокоти винове лозе у везаном узгоју. Уписује се површина под виновом лозом, родном и младом.

Уколико су се у винограду, између редова чокота, гајили други усјеви, површина под тим усјевима такође се урачунава у површину винограда.

Не укључују се површине под појединачним чокотима винове лозе на окућницама и другим површинама.

Расадници – укупно (шифра 253)

Подразумијевају се површине пољопривредног земљишта на отвореном, на којима се обављала производња младих биљака – садница, ради накнадног пресађивања. Овдје се убрајају расадници садница дрвенастих воћних

врста, садница бобичастог воћа и јагода, садница ружа, садница винове лозе, расадници осталих садница (шумски расадници тј. расадници шумског дрвећа, у шуми или изван ње, расадници украсног биља – узгајање садница за садњу у вртovima, парковима, дуж путева нпр. живе ограде, руже и остало украсно шибље и украсни четинари).

Остали вишегодишњи засади на отвореном (шифра 254)

Уписују се површине под до сада непоменути засадима на отвореном, као нпр. површине под врбацама (за плетење корпи), површине под рогозом, рогачем, површине на којима се узгајају тартуфи, као и површине под засадима јелки подигнутих за продају (новогодишње јелке).

Од тога: Новогодишње јелке (254а)

Од површина под осталим вишегодишњим засадима на отвореном посебно се евидентирају површине под новогодишњим јелкама.

Вишегодишњи засади у заштићеном простору (шифра 255)

Приказују се површине сталних засада у стакленицима и пластеницима у посматраном периоду (уколико су такве површине постојале).

Вишегодишњи засади – укупно (шифра 256)

Укупна површина под вишегодишњим засадима се аутоматски израчунава и представља збир података у пољима 250, 251, 252, 253, 254 и 255, као што је назначено на Упитнику.

7. Коришћено пољопривредно земљиште – укупно (шифра 257)

Укупна површина коришћеног пољопривредног земљишта представља збир коришћених површина: башта (шифра 206), ораница (шифра 245), ливада и пашњака (шифра 249) и вишегодишњих засада (шифра 256). Поље под шифром 257 биће аутоматски израчунато.

		Površina, dunum
7	Korišćeno poljoprivredno zemljište – ukupno (206+245+249+256)	257
	Od toga: Zemljište u vlasništvu članova gazdinstva	257a
	Od toga: Zemljište uzeto u zakup za novac ili u naturi	257b
	Od toga: Zemljište uzeto u zakup na drugi način (besplatno, napolica i sl.)	257c
8	Površina korišćenog zemljišta koju je moguće navodnjavati	258
9	Površina nekorišćenog poljoprivrednog zemljišta	259
10	Površine pod šumom	260
11	Ostalo zemljište	261
	Od toga: Ribnjaci	261a
	Od toga: Trstici	261b
12	Raspoloživo zemljište gazdinstva (257+259+260+261) (=204)	262

Од тога:

Земљиште у власништву чланова газдинства (шифра 257а)

Од укупно коришћеног пољопривредног земљишта приказује се само коришћено пољопривредно земљиште у власништву свих чланова газдинства. Ова површина не смије бити већа од површине приказане под шифром 201.

Земљиште узето у закуп за новац или у природу (шифра 257б)

Исказује се укупна површина земљишта које је у посматраној пољопривредној години узета од других на коришћење (у закуп), на основу унапријед договорене ренте (за новац или у природу), за које постоји (писани или усмени) споразум о закупу.

Земљиште узето у закуп на други начин (бесплатно, наполица и сл.) (шифра 257ц)

Уписује се површина земљишта које се у посматраној пољопривредној години користило на основу писменог или усменог договора напола (наполица), бесплатно или на неки други начин (осим за новац или у природу).

- Под коришћењем земљишта напола подразумева се да власник и купац земљишта дијеле производњу (вриједност производа или саме производе) по тачно договореним дијеловима.

- Под бесплатним коришћењем земљишта подразумејева се коришћење нпр. напуштене земље (нпр. домаћинство живи у граду или иностранству, па по договору, земљиште обрађује рођак, комшија или неко други).
- Коришћење земљишта на неки други начин било би нпр. коришћење уз обавезу одраде и сл.

Напомена:

Збир података под шифрама 257а, 257б и 257ц мора бити једнак податку под шифром 257, Коришћено пољопривредно земљиште – укупно, као што је и назначено на Упитнику. Збир података под шифрама 257б и 257ц може бити једнак податку под шифром 202, или мањи од њега.

8. Површина коришћеног земљишта коју је могуће наводњавати (258)

Уписује се укупна површина коришћеног пољопривредног земљишта које је било могуће наводњавати у пољопривредној 2021/2022. години употребом опреме и количине воде која је уобичајено расположива газдинству, без обзира на то да ли је оно наводњавано или не. Могућност наводњавања се првенствено односи на доступност воде за наводњавање. Опрема којом је могуће довести воду до земљишта може бити сопствена или туђа, без обзира на врсту опреме.

Напомена:

Приказана површина не може бити већа од површине коришћеног пољопривредног земљишта газдинства – укупно (шифра 257).

9. Површина некоришћеног пољопривредног земљишта (шифра 259)

Представља пољопривредну површину којом је газдинство располагало на дан критичног момента, али која се у посматраној пољопривредној години није користила из економских, социјалних или других разлога (нпр. поплављено земљиште). Ово земљиште се може поново вратити у процес обраде коришћењем ресурса којим газдинство располаже или давањем у закуп.

То су површине земљишта претходно коришћеног за пољопривредну намјену, али које се током референтне године истраживања више не обрађује и не користи у систему плодореда, односно земљиште на којем нема намјере да се користи у пољопривреди.

Укључује

- Стабла воћа која више нису у производњи и очигледно су напуштена дуже од 5 година
- Заједничко земљиште које се не користи
- Груба испаша која се не користи
- Пашњаци и ливаде који се не користе
- Површине за које пољопривредник каже да су искључене из производње (не само за одмор), одмах од прве године декларације

Искључује

- Вртови, паркови и травњаци за забаву
- Угари
- Површине обрадивог земљишта које се тренутно не користе али које се одржавају у добром пољопривредном стању
- Трајни травњак који се више не користи у производне сврхе, али је прихватљив за финансијску подршку

10. Површина под шумом (шифра 260)

Представља површину под шумским стаблима и шумским грмљем, укључујући засаде топола унутар или изван шуме, расаднике шумских стабала за властите потребе газдинства унутар шума, заштитне појасеве, као и шумску инфраструктуру (шумске путеве, складишта дрвне грађе и сл.).

Обухватају се и засади дрвећа који у кратком периоду (20 година или мање) дају финални производ (нпр. топола, багрем и друго дрвеће), без обзира на то да ли је то енергетски производ или производ за индустријску прераду.

Не обухватају се:

- стабла ораха и кестена која се узгајају углавном због њихових плодова,
- остали засади стабала која нису шумска и засади врбе,
- површине под изолованим стаблима у малим групама или у низу (дрвореди),
- паркови, вртови и некоришћени оскудни пашњаци,
- ледине и тресетишта,
- комерцијални расадници шумских стабала, без обзира на то да ли су на шумском земљишту или ван њега, као и некомерцијални расадници шумских стабала која се узгајају за властите потребе газдинства, ван шумског земљишта, као ни
- комерцијални расадници новогодишњих јелки ван шумског земљишта (јелке гајене на пољопривредном земљишту).

11. Остало земљиште (шифра 261)

Подразумијева се земљиште газдинства под зградама, путевима, двориштима, вртовима и травњацима, рибњацима, трстицима, барама, камењаром, неплодним површинама, пјешчарама и другим површинама неподобним за пољопривредну производњу, којим је газдинство располагало у посматраном периоду.

Од тога: рибњаци (шифра 261а)

Уписује се водена површина изграђена за намјену гајења риба и рибље млађи, без обзира на врсту.

Од тога: трстици (шифра 261б)

Уписују се површине мочварних земљишта најчешће уз ријеку, обрасла трском и травом. Једина корист од ових површина је принос трске. У ову категорију не урачунавају се земљишта која су у кишним годинама поплављена, без обзира колико дуго су под водом.

12. Распоживо земљиште газдинства – укупно (шифра 262)

Представља збир укупно коришћеног пољопривредног земљишта, некоришћеног пољопривредног земљишта, површина под шумом и осталог земљишта (сабирају се подаци под шифрама: 257 + 259 + 260 + 261). Поље под шифром 262 биће аутоматски израчунато.

Напомена:

Површина расположивог земљишта газдинства – укупно (шифра 262) мора бити једнака површини расположивог земљишта евидентираној у оквиру питања питања 1 (шифра 204).

13. Објекти за узгој гљива/печурки (шифра 263)

Уколико се газдинство бави узгојем гљива/печурки, уписује се ефективна површина у m^2 (шифра 263а)(површина врећа, полица и сл.) на којој су се гајиле печурке у посматраној пољопривредној години, и то у грађевинама које су посебно саграђене или адаптиране за узгој, подземним објектима, пећинама, подрумима и сл. Уколико је површина коришћена више пута у току посматраног периода, рачунаће се само једном. Не обухватају се површине под тартуфима који се узгајају на отвореном (уписују се под шифром 254 – остали вишегодишњи засади на отвореном).

Напомена:

Површина под печуркама мора бити исказана у m² и не може се користити могућност прерачунавања јединица мера.

13 Objekti za uzgoj gljiva/pečurki		1 Da	2 Ne
Da li gazdinstvo uzgaja gljive/pečurke?	263	1	
Efektivna površina sa koje se ubiru gljive/pečurke		263a	
		Korišćena površina, m ²	
		100.00	

Поглавље 3. Воћњаци, маслињаци и виногради

1. Воћњаци (укључујући површине под цитрусима, орашастим и бобичастим воћем)

У оквиру ове табеле у колону 1 евидентира се укупна површина воћњака и то родних и младих (шифре 301–325) и површина плантажних воћњака, за сваку врсту воћа посебно.

У колону 2 уписују се само површине плантажних воћњака за сваку врсту воћа посебно. Под плантажним воћњацима подразумевају се они засади у којима се редовно примјењују савремене агротехничке мјере, а подигнути су на већим површинама, примјеном плантажних система, тј. са одређеним размаком између редова стабала, а што омогућава механизовану обраду.

		Voćnjaci ukupno	Maslinjaci ukupno	Vinogradi ukupno
Filter		10.00	1.00	2.00
Poglavlje 3. Voćnjaci, maslinjaci i vinogradi				
1 Voćnjaci (uključujući površine pod citrusima, orašastim i bobičastim voćem)				
		Površina voćnjaka, dunum		
		Ukupna površina voćnjaka	Od toga: plantažni voćnjak	
		(1)	(2)	
Jabuke (ako ima plantažnih voćnjaka popuniti pitanje 2)	301	2.00	1.00	
Kruške (ako ima plantažnih voćnjaka popuniti pitanje 3)	302	1.00	1.00	
Breskve	303			
Nektarine	304			
Kajsije	305			
Trešnja	306	1.00		
Višnja	307			
Šljiva	308	1.00	1.00	
Dunja	309			
Orasi	310			
Lješnjaci	311			
Kesten	312			
Bademi	313			
Smokve	314			
Ostale voćne vrste bez jagoda (drijenak i dr.)	315			
Narandže	316			
Mandarine	317			
Limuni	318			
Šipak (nar)	319			
Ostalo tropsko voće (kivi, grejp ...)	320			

Јабуре (шифра 301)

Уколико постоји површина под плантажним јабукама неопходно је евидентирати појединости о старости и густини засада у оквиру табеле 2.

Крушке (шифра 302)

Уколико постоји површина под плантажним крушкама неопходно је евидентирати појединости о старости и густини засада у оквиру табеле 3.

Остале воћне врсте без јагода (рогач, дријењак и др.) (шифра 315)

Остало тропско воће (киви, грејп ...) (шифра 320)

Уписује се укупна површина на којој су гајене друге врсте тропског воћа као што је киви, грејп и др.

Остало бобичасти воће (брусница, рибизла, огрозд ..) (шифра 325)

Уписује се укупна површина на којој су гајене друге врсте бобичастог воћа, попут рибизле, бруснице, дуде, огрозде и др. (осим јагода).

			Укупна површина воћњака	
Maline	321		1.00	
Kupine	322		1.00	
Borovnice	323		1.00	
Aronija	324		1.00	
Ostalo bobičasto voće (brusnica, ribizla ...)	325		1.00	
Voćnjaci - ukupno (=250)	326		10.00	Od toga: plantažni voćnjak 3.00

Воћњаци - укупно (шифра 326)

Представља збир површина воћњака свих воћних врста укупно (колоне 1) и збир површина плантажних воћњака свих воћних врста (колоне 2) које ће бити аутоматски израчунате.

Напомена:

Површина воћњака – укупно (шифра 326) мора бити једнака површини уписаној под шифром 250. Ради лакше контроле, испод табеле биће приказана вриједност из поља под шифром 250.

2. Старост и густина засада плантажних јабука

Уколико постоји податак о површини плантажног воћњака јабуке у табели 1 (шифра 301, колоне 2), неопходно је у оквиру ове табеле евидентирати структуру засада у процентима, према старости (шифре 30111-30114) и густини (шифре 30121-30124) засада.

2 Starost i gustina zasada plantažnih jabuka			Starost zasada, %	
Do 5 godina	30111		50.00	
5 – 14 godina	30112		50.00	
15 – 24 godine	30113			
25 i više godina	30114			
			Gustina sadnje, %	
Manje od 40 stabala po dunumu	30121			
40 do 159 stabala po dunumu	30122		100.00	
160 do 319 stabala po dunumu	30123			
320 i više stabala po dunumu	30124			

3. Старост и густина засада плантажне крушке

Уколико постоји податак о површини плантажног воћњака крушке у табели 1 (шифра 302, колоне 2), неопходно је у оквиру ове табеле евидентирати структуру засада у процентима, према старости (шифре 30211-30214) и густини (шифре 30221-30224) засада.

3 Starost i gustina zasada plantažne kruške			Starost zasada, %	
Do 5 godina	30211		50.00	
Od 5 do 14 godina	30212		50.00	
Od 15 do 24 godine	30213			
25 i više godina	30214			
			Gustina sadnje, %	
Manje od 40 stabala po dunumu	30221		100.00	
40 do 159 stabala po dunumu	30222			
160 do 319 stabala po dunumu	30223			
320 i više stabala po dunumu	30224			

4. Маслињаци

У оквиру ове табеле, у колони 1 се евидентира укупна површина под плантажним маслињацима (укупна и родна површина), док се у колони 2 евидентира површина родних маслињака, а све то разврстано према намјени производње маслина.

4 Maslinjaci		
Površina maslinjaka, dunum		
	Ukupna površina (1)	Od toga: plantažni maslinjak (2)
Masline za konzum 327		
Masline za ulje 328	1.00	1.00
Masline - ukupno (=251) 329	1.00	1.00

Под плантажним маслињацима подразумевају се они засади маслина у којима се редовно примјењују савремене агротехничке мјере, који су подигнути на већим површинама примјеном плантажних система, тј. са одређеним размаком између редова, што омогућава механизовану обраду.

Маслине за конзум (шифра 327)

Евидентира се површина маслињака која се налази под засадима сорти конзумних маслина.

Маслине за уље (шифра 328)

Евидентира се површина маслињака која се налази под засадима сорти маслина које служе за производњу уља.

Маслињаци – укупно (шифра 329)

Представља укупну површину маслињака, која представља збир маслињака под маслинама за конзум и маслињака под маслинама за производњу уља, што се аутоматски рачуна у колонама 1 и 2.

Напомена:

Површина маслињака – укупно (шифра 329) мора бити једнака површини „маслињаци-укупно“ под шифром 251. Ради лакше контроле, испод табеле биће приказана вриједност из поља под шифром 251.

5. Виногради

У оквиру ове табеле евидентира се укупна површина под плантажним виноградима у колони 1 (родна површина и млади засади), док се површина родних винограда евидентира у колони 2, разврстана према намјени производње грожђа.

5 Vinogradi		
Površina vinograda, dunum		
	Ukupna površina (1)	Od toga: rodna površina (2)
Grožđe za proizvodnju vina 330	2.00	2.00
...od toga: sorte grožđa za proizvodnju kvalitetnog vina 330a	2.00	2.00
...od toga: sorte grožđa za proizvodnju ostalih vina 330b		
Grožđe za jelo u svježem stanju (stono grožđe) 331		
Grožđe za proizvodnju suvog grožđa (groždica) 332		
Grožđe za ostale namjene 333		
Vinogradi - ukupno (=252) 334	2.00	2.00

Под плантажним виноградима подразумевају се они засади винове лозе у којима се редовно примјењују савремене агротехничке мјере, који су подигнути на већим површинама примјеном плантажних система, тј. са одређеним размаком између редова чокота, што омогућава механизовану обраду.

Сорте грожђа за производњу вина (шифра 330)

Евидентира се површина винограда под сортама за производњу вина, без обзира на њихов квалитет.

Од тога:

Сорте грожђа за производњу квалитетног и висококвалитетног вина (шифра 330а)

Евидентира се површина винограда на којем се налазе сорте грожђа од којих се производе квалитетна и висококвалитетна вина.

Сорте грожђа за остала вина (шифра 330б)

Евидентира се површина винограда на којем се налазе сорте грожђа које се узгајају за производњу вина, а које нису заштићене и регистроване за производњу вина.

Грожђе за јело у свјежем стању (стоно грожђе) (шифра 331)

Евидентира се површина винограда на којем се налазе сорте које се узгајају за производњу грожђа које се конзумира у свјежем стању.

Грожђе за производњу сувог грожђа (шифра 332)

Евидентира се површине винограда која се користи за производњу сувог грожђа (тзв. грожђица).

Грожђе за остале намјене (шифра 333)

Виногради – укупно (шифра 334)

Представља збир површина винограда са различитим сортама грожђа за производњу квалитетног и висококвалитетног вина (шифра 330а), сорти грожђа за остала вина (шифра 330б), стоних сорти грожђе (шифра 331), сорти грожђа за производњу сувог грожђа (шифра 332) и површина за осталу намјену грожђа (шифра 333), што ће бити аутоматски израчунато у колонама 1 и 2.

Напомена:

Површина винограда – укупно (шифра 334) мора бити једнака површини винограда под шифром 252. Ради лакше контроле, испод табеле биће приказана вриједност из поља под шифром 252.

Поглавље 4. Обрада и одржавање пољопривредног земљишта (односи се само на површине на отвореном)

1. Коју врсту обраде земљишта и на којој површини је користило газдинство на ораницама и баштама у посматраној пољопривредној години?

Као одговор на ово питање о врсти обраде земљишта и површинама на којима су реализовани поједини облици обраде од стране газдинства у посљедњих 12 мјесеци су понуђена су три одговора и то: традиционална обрада земљишта (дубоко орање), заштитна обрада земљишта (плитка обрада без превртања земљишта) и без обрада земљишта између жетве и сјетве.

Могуће је одабрати више понуђених облика обраде земљишта али за сваки треба навести површину земљишта на којој је та обрада примјењена.

Поглавље 4. Обрада и одржавање пољопривредног земљишта (односи се само на површине на отвореном)

1 Коју врсту обраде земљишта и на којој површини је користило газдинство на ораницама и баштама у посматраној пољопривредној години?

		Површина, дунум
Традиционална обрада земљишта (дубоко орање)	401	100.00
Заштитна обрада земљишта (плитка обрада без превртања земљишта)	402	
Без обраде земљишта између жетве и сјетве	403	

Традиционална обрада земљишта (дубоко орање) (шифра 401)

Уколико је газдинство користило овај облик обраде земљишта у посљедњих 12 мјесеци, неопходно га је означити и уписати површину пољопривредног земљишта на којој је примјењен.

Заштитна обрада земљишта (плитка обрада без превртања земљишта) (шифра 402)

Уколико је газдинство у посљедњих 12 мјесеци користило овај облик обраде земљишта, неопходно га је означити и уписати површину пољопривредног земљишта на којој је примјењен.

Без обраде земљишта између жетве и сјетве (шифра 403)

Уколико газдинство у посматраном периоду није користило обраду земљишта (комплетног коришћеног земљишта или само дијела), неопходно је означити овај одговор и евидентирати површину на којој није примјењен ни један облик обраде у посљедњих 12 мјесеци.

2. На који начин и на којој површини је извршена конверзација (заштита/покривање) ораница у зимском периоду посматране пољопривредне године (искључујући баште, ливаде и земљиште испод заштитног покривача)?

Као одговор на ово питање о начину конверзације земљишта и површинама на којима су реализовани поједини облици конверзације од стране газдинства у посљедњих 12 мјесеци су понуђена су четири одговора и то: конверзација озимим усјевима, заштитним усјевима (међукултура, међуусјев или покровни усјев на ораницама), биљним остацима (слама или стрњика) и/или малчирањем и земљиште без покривача након главног усјева.

Као и у претходном питању могуће је одабрати један или више понуђених одговора, односно начина заштите земљишта које је газдинство примјенило након дизања главног усјева, с тим да за сваки означени начин заштите треба навести површину земљишта на којој је та метода примјењена.

2. На који начин и на којој површини је извршена конверзација (заштита/покривање) ораница у зимском периоду посматране пољопривредне године (искључујући баште, ливаде и земљиште испод заштитног покривача)?		
		Површина, дунум
	Озимим усјевима	404
		50.00
	Заштитним усјевима (међукултура, међуусјев или покровни усјев на ораницама)	405
	Биљним остацима (слама или стрњика) и/или малчирањем	406
	Земљиште без покривача након главног усјева	407
		50.00

Озимим усјевима (шифра 404)

Заштитним усјевима (међукултура, међуусјев или покровни усјев на ораницама) (шифра 405)

Биљним остацима (слама или стрњика) и/или малчирањем (шифра 406)

Земљиште без покривача након главног усјева (шифра 406)

3. Колико је учешће површина ораница које су обухваћене планираним плодоредом у посматраној пољопривредној години?

Уписати колико је процентуално коришћених ораница (245) обухваћено планираним плодоредом у посматраној пољопривредној години.

3. Колико је учешће површина ораница које су обухваћене планираним плодоредом у посматраној пољопривредној години?	
	%
408	50.00

4. Које врсте међа и на којој површини је користило газдинство између парцела коришћеног пољопривредног земљишта?

4. Које врсте међа и на којој површини је користило газдинство између парцела коришћеног пољопривредног земљишта?		
		Површина, дунум
	Живе ограде (живице)	409
		1.00
	Дрвoredи	410
	Камене ограде	411
	Агрошуме	412

Изабрати један од понуђених одговора.

5. Површине под изграђеним терасама или другим начинима контролисане ерозије?

Уциљу борбе против ерозије земљишта на производним површинама најчешће се препоручује контурна обрада тј. сјетва у појасеве и терасирање.

6. Да ли је газдинство радило анализу земљишта ради одређивања његовог састава?

Изабрати један од понуђених одговора.

Поглавље 5. Наводњавање пољопривредног земљишта (односи се само на површине на отвореном под главним усјевима и засадима)

Наводњавање је хидротехничка мјера побољшања физичких својстава земљишта додавањем воде, како би се постигла оптимална влага за вријеме вегетације усјева и засада и тиме обезбедили оптимални приноси. Наводњавање се може примјењивати у току једне фазе вегетације или током цијелог вегетацијског периода.

У овом поглављу подаци се односе на наводњавању коришћену пољопривредну површину (у дунумима), начин наводњавања и извор воде за наводњавање.

Укључене су површине које су бар једном наводњаване у посматраном периоду.

Напомена:

Површине наводњаване више пута обухватају се само једном.

1. Да ли је газдинство у посљедње три године наводњавало земљиште? (шифра 501)

Уколико је у посматраном периоду газдинство наводњавало коришћено пољопривредно земљиште, означити одговор 1 - „Да“, а затим прећи на питање број 2 (шифра 502).

Наводњавање се односи само на површине на отвореном под главним усјевима и засадима, док се површине под баштама и под заштитом (под пластеницима и стакленицима) не укључује.

Уколико у посматраном периоду није вршено наводњавање или су наводњаване само површине под баштама, односно под заштитом, означити одговор 2 - „Не“, а затим прећи на Поглавље 6 (Бројно стање стоке).

2. Колика је просјечна површина коришћеног пољопривредног земљишта које је наводњавано у посљедње 3 године? (шифра 502)

Уписати просјечну површину усјева на отвореном (без усјева под заштитом и башта), која је наводњавана на газдинству у посљедње 3 године.

3. Да ли је газдинство у посматраној пољопривредној години наводњавало усјеве и засаде? (шифра 503)

Уколико је у посматраној години наводњавано коришћено пољопривредно земљиште означити одговор „Да“, а затим прећи на питање 4. Не укључују се површине под пластеницима и стакленицима као ни површине под баштама.

Уколико у посматраној години није вршено наводњавање или су наводњаване само површине под пластеницима и стакленицима, односно под баштама, означити одговор „Не“, а затим пречи на поглавље 6 (Бројно стање стоке).

4. Колике су површине усјева које су биле наводњаване најмање једном током посљедњих 12 мјесеци? (шифра 504)

Навести површину коришћеног пољопривредног земљишта која је била наводњавана од стране газдинства најмање једном током посљедњих 12 мјесеци.

Напомена:

Приказана површина не може бити већа од површине коришћеног пољопривредног земљишта газдинства – укупно (шифра 257), нити већа од површине коришћеног пољопривредног земљишта које је могуће наводњавати (шифра 258).

5. Навести површине на отвореном наводњаване у посљедњих 12 мјесеци по појединим врстама усјева и засада:

Уписује се површина земљишта по наведеним врстама усјева и засада (шифре 505–520), које је газдинство наводњавало у посматраној пољопривредној години.

Приказује се површина земљишта само на отвореном, **под главним усјевима и засадима** који су бар једном били наводњавани у посматраном периоду. Површина наводњавана више пута обухвата се само једном. **Не укључују се** површине под пластеницима и стакленицима, као ни површине под баштама/вртовима.

Остала наводњавана површина (шифра 519) – Уписати наводњаване површине под осталим усјевима на ораницама и баштама, нпр. дуван, хмељ, љековито, ароматично и зачинско биље, цвијеће, као и површине под осталим сталним засадима на отвореном, нпр. расадници, врбици (за плетење корпи), површине под новогодишњим јелкама засађеним у комерцијалне сврхе и сл.

Укупно наводњавана површина (шифра 520) – Ова површина се рачуна аутоматски као збир површина појединих врста усјева и засада (збир поља под шифрама од 505 до 520) и мора бити једнака површини наведеној у оквиру поља 504.

Poglavlje 5. Navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta (odnosi se samo na površine na otvorenom pod glavnim usjevima i zasadima)		
1	Da li je gazdinstvo u posljednje tri godine navodnjavalo zemljište?	1 Da 2 Ne
501		1
2	Kolika je prosječna površina korišćenog poljoprivrednog zemljišta koje je navodnjavano u posljednje 3 godine?	dunum
502		10.00
3	Da li je gazdinstvo u posmatranoj poljoprivrednoj godini navodnjavalo usjeve i zasade?	1 Da 2 Ne
503		1
4	Kolike su površine usjeva koje su bile navodnjavane najmanje jednom tokom posljednjih 12 mjeseci?	dunum
504		11.00
5	Navesti površine na otvorenom navodnjavane u posljednjih 12 mjeseci po pojedinim vrstama usjeva i zasada:	

Напомена:

Укупно приказана површина која се наводњава не може бити већа од површине коришћеног пољопривредног земљишта газдинства – укупно (шифра 257), нити већа од површине коришћеног пољопривредног земљишта које је могуће наводњавати (шифра 258). Наводњаване површине под наведеним категоријама усјева и засада не могу бити веће од одговарајућих површина исказаних у поглављу Земљиште, И део.

6. Колика је количина воде потрошена за наводњавање у референтном периоду? (шифра 521)

Уписује се количина воде у метрима кубним, потрошена за наводњавање на газдинству у референтном периоду.

6 Kolika je količina vode potrošena za navodnjavanje u referentnom periodu?	
521	m3
	500

7. Методе наводњавања пољопривредног земљишта

У оквиру овог питања означава се један или више понуђених метода наводњавања пољопривредног земљишта које је газдинство користило током претходних 12 мјесеци. Истовремено се евидентира и површина коришћеног пољопривредног земљишта на ком су одабране методе наводњавања примјењене у посматраном периоду.

Уколико постоји позитиван одговор на питање 3 (шифра 503), мора постојати и обиљежен бар један начин наводњавања и одговарајућа површина.

7 Metode navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta?		
		dunum
Površinsko navodnjavanje	522	10.00
Orošavanje ili navodnjavanje prskalicama	523	1.00
Sistem navodnjavanja kap po kap	524	

Површинско наводњавање (шифра 522)

Површинско наводњавање представља метод провођења воде по тлу, било плављењем цијеле површине или навођењем воде кроз мале бразде (каналитхе) између редова усјева, коришћењем гравитације. Примјењује се обично за наводњавање у повртарској производњи. Уколико је газдинство у претходних 12 мјесеци користило овај метод наводњавања, неопходно га је означити у упитнику и уписати површину земљишта на ком је реализован.

Орошавање или наводњавање прскалицама (шифра 523)

Орошавање јесте метод наводњавања усјева прскањем воде прскалицом под високим притиском, попут кише, преко поља. Обухватају се сви системи наводњавања (стабилни, полустабилни и покретни). Примјењује се обично у ратарској производњи.

Уколико је газдинство у посматраном периоду користило овај метод наводњавања, неопходно га је означити у упитнику и уписати површину земљишта на ком је реализован.

Систем наводњавања кап по кап (шифра 524)

Кап по кап систем јесте тзв. микронаводњавање које подразумијева наводњавање спуштањем воде ниско до биљака, кап по кап, или путем микропрскалица, или стварањем услова сличних магли. Највећу примјену има код наводњавања воћака и других засада, затим у повртарству, а најмање се примјењује у ратарству.

Уколико је газдинство у посматраном периоду користило овај метод наводњавања, неопходно га је означити у упитнику и уписати површину земљишта на ком је реализован.

8. Извори воде за наводњавање пољопривредног земљишта

Газдинство може да користи један извор за наводњавање или више њих, у зависности од временских услова или других разлога. У случају да је посматрана пољопривредна година била кишовита, па се није наводњавало, приказује се главни извор воде који би се користио за наводњавање током уобичајене или сушне године.

Испитаници треба да наведу све изворе наводњавања који се користе на фарми. У случају посредничких извора треба навести само примарни извор.

8 Izvori vode za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta?		1 Da	2 Ne
Izvori podzemne vode na gazdinstvu	525		
Površinske vode (na farmi i van farme)	526	1	
Voda van farme iz vodovodne mreže	527		
Prečišćene otpadne vode (tehnička voda)	528		
Ostali izvori vode za navodnjavanje	529		

Подземне воде на газдинству (шифра 525)

Извори воде лоцирани на газдинству. Вода коришћена за наводњавање долази из бушених или ископаних бунара, или из извора слободног тока и слично. Ови се извори, осим за потребе наводњавања, могу користити и за остале потребе газдинства.

Површинске воде (шифра 526)

Извор воде је површинска вода без обзира да ли се налази на или ван газдинства. То су обично природна језерца или вјештачке бране које су у цјелини смјештене на газдинству или их користи само једно газдинство. То могу бити и резервоари у којима се прикупља кишница или подземна вода. Ако се подземна вода скупља на брани само током сезоне наводњавања, онда се уписује као подземна вода (шифра 525).

Вода ван фарме из водоводне мреже (шифра 527)

Вода се повлачи из јавне цјевоводне дистрибутивне мреже.

Пречишћене отпадне воде (техничка вода) (шифра 528)

Вода која је прошла третман отпадних вода.

Остали извори воде за наводњавање (шифра 529)

Извори воде за наводњавање који нису обухваћени претходним одговорима (као што је сакупљена кишница)

9. Плаћање воде за наводњавање пољопривредног земљишта

Испитаници могу да изаберу само један од понуђених облика плаћања воде за наводњавање земљишта на газдинству у посматраном периоду.

Не плаћа се вода за наводњавање (шифра 530)

Плаћа се накнада на основу површине земљишта која се наводњава (шифра 531)

Плаћа се накнада на основу потрошене количине воде (шифра 532)

Остали облици плаћања (шифра 533)

9 Плаћање воде за navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta?		Izaberite 1. odgovor
530, 531, 532, 533		1

10. Да ли газдинство има резервоар за воду који је коришћен током референтног периода? (534)

Уколико газдинство има резервоар за воду који је коришћен током референтног периода потребно је означити одговор „Да“. У супротном, означити одговор „Не“.

11. Одржавање система за наводњавање у посљедње три године?

Неопходно је на основу изјаве испитаника означити само један од понуђених одговора који се односе на облик одржавања система за залијевање које је газдинство реализовало у посљедње три године.

Није било одржавања (шифра 535)

Уколико газдинство током претходне три године није реализовало никакво одржавање система за наводњавање, нити дистрибутивне мреже, неопходно је означити овај одговор.

Само редовно годишње одржавање (шифра 536)

Уколико је газдинство током претходне три године реализовало само редовно годишње одржавање система за наводњавање (укључујући и дистрибутивну мрежу), означава се овај одговор.

Генерални ремонт (шифра 537)

Уколико је газдинство током претходне три године извршило велике поправке или санације система за наводњавање (укључујући и дистрибутивну мрежу), означити овај одговор.

12. Да ли газдинство располаже са пумпном станицом? (шифра 538)

Уколико газдинство има пумпну станицу, без обзира да ли је центрифугална (надземна), дубокотурбинска, потопна, елисна или нека друга, неопходно је означити одговор „Да“. У супротном, означити одговор „Не“.

13. Начин мјерења воде утрошене за наводњавање?

Испитаници могу да одаберу само један од понуђених начина мјерења воде утрошене за наводњавање пољопривредних површина на газдинству, за посматрани период:

Ручно мјерење (шифра 539)

Аутоматско мјерење (шифра 540)

Оба начина (шифра 541)

Нема мјерења (шифра 542)

	Način mjerenja vode utrošene za navodnjavanje?
13 Način mjerenja vode utrošene za navodnjavanje?	1 Ručno mjerenje 2 Automatsko mjerenje 3 Oba načina 4 Nema mjerenja
539,540, 541, 542	4

14. Контрола система за наводњавање пољопривредног земљишта

Испитаници могу да одаберу само један од понуђених начина система за наводњавање пољопривредних површина на газдинству, за посматрани период:

Механичким управљачем (шифра 543)

Аутоматским управљачем (шифра 544)

Управљачима са сензорима за влажност земљишта (шифра 545)

Подразумијева прецизно наводњавање (са или без сензора влаге у земљишту)

Комбиновано (шифра 546)

Без управљача (шифра 547)

Kontrola sistema za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta?	
1	Mehaničkim upravljačem
2	Automatskim upravljačem
3	Upravljačima sa senzorima za vlažnost zemljišta
4	Kombinovano
5	Bez upravljača
14 Kontrola sistema za navodnja	
543, 544, 545, 546, 547	1

15. Да ли газдинство користи систем којим се истовремено наводњава и ђубри земљиште? (548)

Уколико газдинство располаже са системом за фертиригацију на фарми, за убризгавање ђубрива, као допуну система за наводњавање неопходно је означити одговор „Да“. У супротном, означава се одговор „Не“.

Поглавље 6: Бројно стање стоке на дан испитивања

У оквиру овог поглавља евидентира се бројно стање стоке на дан анкетања чланова газдинства. Евидентира се сва стока (власита и туђа) и исказује укупан број грла по појединим врстама и категоријама. Поред стоке евидентира се бројно стање и осталих животиња које се гаје ради производње меса, јаја, вуне и меда, али не у сврхе лова, већ ради стицања прихода, које су се у критичном моменту Пробног пописа налазиле на газдинству. Под туђим грлима подразумевају се грла која су власништво правних лица или других физичких лица а налазе се на дотичном газдинству због тога, чувања, испаше итд.

Не евидентира се бројно стање стоке која је у власништву газдинства а која се у вријеме критичног момента Пробног пописа налазила код других правних или физичких лица због тога, чувања итд. Такође се не евидентира ни стока у транзиту (нпр. женке или мужјаци који су присутни на дотичном газдинству ради парења).

Уколико је стока у тренутку критичног момента Пробног пописа била на испаша ван газдинства (нпр. на заједничком пашњаку, или је у току премештања с једног пашњака на други), евидентира се као да је на газдинству.

Не евидентирају се кућни љубимци, као ни животиње гајене на газдинству из хобија, које се не користе за производњу или стицање прихода, осим коња за јахање, тркачких коња и коња који се гаје на газдинству а користе се само за рекреацију чланова породичног пољопривредног газдинства.

Напомена:

На дан критичног момента Пробног пописа, на газдинству се налазило 5 музних крава и 12 јуница старости до једне године. Јунад су власништво правног лица с којим је склопљен уговор о тову. У Упитник треба евидентирати број и крава и јунади. Укупан број говеда на газдинству (шифра 610) биће 17.

1. Да ли газдинство узгаја стоку, пчеле и друге животиње (шифра 601)

Уколико се газдинство генерално бави узгојем стоке, пчела или неких других животиња, неопходно је означити одговор 1 - „Да“, и прећи на питање 2 (Говеда). Уколико је одговор „Не“, прелази се на Поглавље 8.

Poglavlje 6. Brojno stanje stoke na dan ispitivanja	
1 Da li gazdinstvo uzgaja stoku, pčele i druge životinje?	
	1 Da 2 Ne
601	1

2. Говеда

У оквиру ове табеле уписује се број говеда које узгаја газдинство без обзира на власништво, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан 1. октобра 2022. године.

2 Говеда – бројно стање на дан пописивања		Број грла на газдинству (власитих и туђих)
Goveda do 1 godine starosti -> Telad i mlada goveda za klanje	602	3
Goveda do 1 godine starosti -> Ostala ženska telad i mlada goveda	603	3
Goveda do 1 godine starosti -> Ostala muška telad i mlada goveda	604	1
Goveda od 1 do 2 godine starosti -> Muška grla	605	2
Goveda od 1 do 2 godine starosti -> Ženska grla za klanje	606	3
Goveda od 1 do 2 godine starosti -> Ženska grla za priplod	607	3
Goveda starije od 2 godine -> Muška grla (bikovi, volovi)	608	1
Goveda starije od 2 godine -> Junice za klanje	609	1
Goveda starije od 2 godine -> Junice za priplod	610	2
Goveda starije od 2 godine -> Muzne krave	611	2
Goveda starije od 2 godine -> Ostale krave (krave dojilje u sistemu krava/tele)	612	2
Goveda - ukupno	613	23

Говеда до 1 године старости од чега:

Телад и млада говеда за клање (шифра 602)

представљају телад и млада говеда оба пола (млади бикови и јунице), старости до једне године која су намењена за клање.

Остала женска телад и млада говеда (шифра 603)

женска грла говеда старости до једне године, без обзира да ли се узгајају за плод или тов.

Остала мушка телад и млада говеда (шифра 604)

мушка грла говеда старости до једне године, без обзира да ли се узгајају за плод или тов.

Говеда од 1 до 2 године старости од чега:

Мушка грла (шифра 605)

мушка грла старости од једне до двије године, без обзира на то да ли се узгајају за приплод или тов.

Женска грла за клање (шифра 606)

женска грла старости од једне до двије године, која се узгају за тов и клање.

Женска грла за приплод (шифра 607)

женска грла старости од једне до двије године, која се узгају за приплод.

Из ове категорије се искључују женска грла старости од 1 до 2 године која су се већ телила. Она припада категорији музних крава (шифра 611) или категорији осталих крава (шифра 612).

Говеда старија од 2 године од чега:

Мушка грла (бикови, волови) (шифра 608)

мушка кастрирана и некастрирана грла, старости преко двије године, која се користи за приплод, тов или рад.

Јунице за клање (шифра 609)

јунице старости преко двије године, које се узгајају за клање.

Јунице за приплод (шифра 610)

јунице старости преко 2 године које се узгају за плод, укључујући ту и стеона грла.

Музне краве (шифра 611)

краве чије се млијеко углавном користи за људску исхрану или прераду. Укључене су и засушене музне краве, као и музне краве изузете из приплода без обзира на то да ли се тове у периоду посљедње лактације до клања.

Остале краве (краве дојиље у систему крава/теле) (шифра 612)

краве чије се млијеко углавном користи за исхрану телади – „краве дојиље“, односно краве које се углавном гаје ради узгоја телади (у систему крава–теле), као и краве које се користе за рад (вучу). Укључене су засушене и излучене остале краве.

Говеда – укупно (шифра 613)

Укупан број говеда на газдинству се у оквиру електронског упитника (апликације) аутоматски израчунава, као збир података под шифрама: 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608 и 609, 610, 611, 612 као што је и означено на Упитнику. Обавезно провјерити са испитаником да ли добијени резултат одговара бројном стању говеда на газдинству.

3. Биволи - укупно

Биволи – укупно (бројно стање на дан пописивања) (шифра 614)

Уписује се купан број женских и мушких грла бивола на газдинству, без обзира на пол и сврху узгоја.

Од тога: биволице (615)

Укупан број женских грла старости преко једне године, која су се телела.

3 Биволи – укупно (бројно стање на дан пописивања)		Број грла на газдинству (власитих и туђих)
Биволи – укупно	614	2
Од тога: биволице	615	

4. Овце

У оквиру ове табеле уписује се број оваца које узгаја анкетирано газдинство, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан 1. октобра. 2022. године.

Јагњад и младе овце до 1 године старости (шифра 616)

Укупан број јагњади и шилежади оба пола, до једне године старости, без обзира на намјену узгоја.

Јагњене и први пут припуштене овце за производњу млијека (шифра 617)

Женска грла старости преко једне године, која су се најмање једном јањила, као и први пут припуштена грла од којих се очекује први подмладак, а која се користе или ће се користити за производњу млијека за људску исхрану и/или прераду. У ову категорију се убрајају и засушене музне овце излучене из приплода без обзира да ли се тове у периоду до клања или не.

Јањене и први пут припуштене овце за производњу меса (618)

Женска грла старости преко 1 године, која су се најмање једном јањила, као и први пут припуштена грла од којих се очекује први подмладак, а које се користе за производњу јањади (меса).

Остале овце (овнови, јалове овце) (шифра 619)

Грла која нису обухваћена у претходним категоријама као што су овнови, шкопци и јалове овце.

Овце – укупно (шифра 620)

Укупан број оваца на газдинству се у оквиру електронског упитника (апликације) аутоматски израчунава као збир података под шифрама: 616, 617, 618 и 619, као што је и означено на Упитнику. Обавезно провјерити са испитаником да ли добијени резултат одговара стварном бројном стању оваца на газдинству на дан Пробног пописа.

		Број грла на газдинству (власитих и туђих)
Јагњад и младе овце до 1 године старости	616	
Јагњене и први пут припуштене овце за производњу млијека	617	5
Јагњене и први пут припуштене овце за производњу меса	618	5
Остале овце (овнови, јалове овце)	619	1
Овце - укупно	620	11

5. Козе

У оквиру ове табеле уписује се бројно стање коза које газдинство узгаја, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан 1. октобра 2022. године.

Јарад и младе козе до 1 године старости (шифра 621)

Укупан број јаради и младих коза до једне године старости, без обзира на пол и намјену узгоја.

Козе припуштене први пут (шифра 622)

Укупан број женских грла, старости преко једне године која су први пут припуштена и од којих се очекује први подмладак, а које се користе за производњу млијека за људску исхрану и/или прехрану, односно за производњу меса (јаради).

Козе већ јарене (шифра 623)

Укупан број женских грла старости преко 1 године, која су се најмање једном јарила, а које се користе/иће за производњу и/или прераду или за производњу меса (јаради). У ову категорију се убарају и засушене музне козе.

Остале козе (јарчеви, јалове козе) (шифра 624)

Укупан број грла коза која нису обухваћена претходним категоријама као што су јарчеви и јалове козе.

Козе – укупно (шифра 625)

Укупан број коза на газдинству се у оквиру електронског упитника (апликације) аутоматски израчунава као збир података под шифрама: 621, 622, 623 и 624, као што је и означено на Упитнику. Обавезно провјерити са испитаником да ли добијени резултат одговара стварном бројном стању коза на газдинству.

5 Козе - бројно стање на дан пописивања		Број грла на газдинству (власитих и туђих)
Јарад и младе козе до 1 године старости	621	10
Козе припуштене први пут	622	5
Козе већ јарене	623	5
Остале козе (јарчеви, јалове козе)	624	1
Козе - укупно	625	21

6. Свиње - бројно стање на дан пописивања

У оквиру ове табеле уписује се број свиња које узгаја газдинство без обзира на власништво, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан пописивања 2022. године.

6 Свиње - бројно стање на дан пописивања		Број грла на газдинству (власитих и туђих)
Подмладак -> Прасад до 20 кг	626	10
Подмладак -> Свиње од 21 до 50 кг	627	10
Свиње за тов од 51 до 80 кг	628	10
Свиње за тов од 81 кг до 110 кг	629	10
Свиње за тов преко 110 кг	630	10
Свиње за приплод (50 кг и више) -> Назимце	631	5
Свиње за приплод (50 кг и више) -> Супрасне назимце	632	5
Свиње за приплод (50 кг и више) -> Крмаче	633	5
Свиње за приплод (50 кг и више) -> Супрасне крмаче	634	5
Свиње за приплод (50 кг и више) -> Нераст	635	1
Свиње - укупно	636	71

Подмладак, од чега:

Прасад до 20 кг (шифра 626)

Укупан број прасади оба пола, тјелесне масе испод 20 кг, без обзира на то да ли сисају или не.

Свиње од 21 до 50 кг (шифра 627)

Укупан број свиња тежине од 21 до 50 килограма, без обзира на пол и намјену узгоја (приплод или тов).

Свиње за тов, од чега:

Свиње за тов (50кг и више) (шифра 628)

Укупан број свиња у тову тјелесне масе од 51 до 80 килограма, без обзира на пол.

Свиње за тов од 81 кг до 110 кг (шифра 629)

Укупан број свиња у тову тјелесне масе од 81 до 110 килограма, без обзира на пол.

Свиње за тов преко 110 кг (шифра 630)

Укупан број свиња у тову тјелесне масе преко 110 килограма, без обзира на пол.

Свиње за приплод (50 кг и више), од чега:

Назимице (шифра 631)

Укупан број младих женских грла одабраних за приплод која се још нису прасила.

Супрасне назимице (шифра 632)

Укупан број женских грла одабраних за приплод, која су први пут супрасна и од којих се очекује први подмладак.

Крмаче (шифра 633)

Укупан број женских грла која су се најмање једном прасила и која су тренутно опрашена.

Супрасне крмаче (шифра 634)

Укупан број женских грла која су се најмање једном прасила и која тренутно нису опрашена.

Нерасте (шифра 635)

Укупан број одраслих мушких грла која се користе у приплоду.

Свиње – укупно (шифра 636)

Укупан број свиња на газдинству се у оквиру електронског упитника (апликације) аутоматски израчунава као збир података под шифрама: 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634 и 635, као што је и означено на Упитнику. Обавезно провјерити са испитаником да ли добијени резултат одговара стварном бројном стању свиња на газдинству, на дан пописивања.

7. Живина

У оквиру ове табеле се евидентира бројно стање живине гајене на газдинству, по појединим врстама (кокоши, ћурка, патке, гуске и нојеви) и категоријама (товљени пилићи, коке носиле), са стањем на дан пописа.

7 Живина (perutnina) - бројно стање на дан пописивања		Број грла на газдинству (власитих и туђих)
Бројлери	637	100
Кокоске носиле	638	10
Остала грла врсте kokoši (пиленке)	639	10
Ћурке	640	10
Патке	641	10
Гуске	642	10
Нојеви	643	10
Остала живина (prepelice, fazani, biserke)	644	1
Живина - укупно	645	161
8 Конји	646	2
9 Магарци, муне и мазге	647	2
10 Кунчи (расплодне женке)	648	2
11 Пчелиња друштва (кошнице)	649	10

Бројлери (шифра 637)

Укупан број грла пилића у тову (тешке линијских хибрида), који се гаје у интензивним условима ради производње меса, које за 6–8 недеља постигне 1,8–2 (и више) кг живе масе, при којој се коље. Нису укључена једнодневна грла.

Кокоске носиле (шифра 638)

Укупан број грла кока носиља које су достигле одређену полну зрелост, односно вријеме ношење јаја због чега се и узгајају, без обзира на то да ли се снешена јаја користе за насад или исхрану (конзумна јаја).

Укључују се излучене коке носиље, као и кокице непосредно прије доношења, уколико су смјештене заједно са кокошкама носиљама.

Остала грла врсте кокоши (пиленке) (шифра 639)

Укупан број осталих грла врсте кокоши која нису обухваћена под бројлерима или кокама носиљама (излучене коке носиље, кокице уколико су смештене одвојено од кока носиља и пијетлови). Пилићи су искључени.

Напомена:

Једнодневне пилиће, који се налазе на газдинству на 15. октобар. 2022. године треба уписати у одговарајући ред, у зависности од њихове намјене (товљени пилићи или кокошке носиље).

Ђурке (шифра 640)

Укупан број ђурки без обзира на пол и узраст (подмладак и одрасла грла). Једнодневни пилићи се не укључују у бројно стање.

Патке (шифра 641)

Укупан број патки без обзира на пол и узраст (подмладак и одрасла грла). Једнодневни пилићи се не укључују у бројно стање.

Гуске (шифра 642)

Укупан број гуски без обзира на пол и узраст (подмладак и одрасла грла). Једнодневни пилићи се не укључују у бројно стање.

Нојеви (шифра 643)

Укупан број нојева без обзира на пол и узраст (подмладак и одрасла грла), као и то да ли се користе за производњу јаја или меса. Једнодневни пилићи се не укључују у бројно стање.

Остала живина (препелице, фазани, бисерке) (шифра 644)

Укупан број женских и мушких одраслих грла осталих птица које се гаје на газдинству ради производње меса и јаја (не у сврхе лова нити из хобија) а које нису обухваћене претходним врстама (препелице, фазани, бисерке, морке, голубови и др.).

Овдје се не укључује живина из узгоја (нпр. фазанерије) која је намијењена за ловишта ради спорта и рекреације.

Живина – укупно (шифра 645)

Укупан број грла свих врста живине на газдинству, без обзира на пол и узраст (осим једнодневних пилића), који се аутоматски израчунава као збир података под шифрама од 637 до 644, као што је означено на Упитнику. Обавезно провјерити са испитаником да ли добијени резултат одговара стварном бројном стању живине на газдинству.

8. Коњи

Коњи (646)

Укупан број коња на газдинству, без обзира на пол, старост и намјену гајења.

9. Магарци, муле и мазге

Магарци, муле и мазге (647)

Све категорије магараца, мазги и мула – укупно, без обзира на њихов пол, старост и намену гајења: млада и одрасла, женска и мушка грла.

10. Кунићи (расплодне женке)

Кунићи расплодне женке (шифра 648)

Укупан број женки кунића за приплод које лежу младе који се користе за производњу меса.

11. Пчелиња друштва (кошнице)

Пчелиња друштва (кошнице) (649)

Укупан број пчелињих друштава у кошницама, без обзира на врсту кошнице, које се држе за производњу меда. Свако друштво (рој) пчала се евидентира као једна кошница, без обзира на природу и врсту пчелињака.

12. Да ли газдинство узгаја друге животиње?

Јелене (шифра 650)

Само у случају да се газдинство бави узгојем јелена ради производње меса одговорити „Да“. у супротном, уписати „Не“.

Крзнашице (шифра 651)

Само у случају да се газдинство бави узгојем нпр. лисица, чинчила, куна, творова или ракунопаса ради производње крзна одговорити „Да“. У супротном уписати „Не“.

Остале животиње (шифра 652)

Само у случају да се газдинство бави узгојем кунића мужјака, кунића за тов, дивљих свиња или дивљих оваца (муфлона), као и у случају да се газдинство бави узгојем магараца, мазги, мула или коња ради производње меса, млијека или за вучу (не ради хобија или рекреације чланова газдинства) одговорити „Да“. У супротном, уписати „Не“.

12 Da li gazdinstvo gaji druge životinje?		
		1 Da 2 Ne
Jelene	650	2
Krznashiце	651	1
Ostale životinje	652	2

Напомена:

Остале животиње укључују:

- Зечеви мужјаци
- Зечеви за тов
- Копитари за људску исхрану
- Копитари који се користе за рад
- Приплодне кобиле у шталама
- Дивље врсте свиња
- Хибриди свиња
- Европски муфлон ако се узгаја за производњу меса

Остале животиње искључују:

- Кућни љубимци и животиње, који се не користе у производњи или се не користе за активности које генеришу приход, односно користе се само у сврхе сопственог породичног одмора власника
- Узгој полуприпитомљених или других живих животиња као што су друге птице (осим живине), инсекти и друге крзнене животиње
- Узгој и узгој кућних љубимаца као што су мачке и пси, птица као што су папагаји или хрци
- Узгој рептила или птица из узгоја
- Узгој црва, мекушаца или пужева
- Узгој свилених буба и/или производња чахура свилене бубе
- Одгајане животиње у заточеништву за потребе лова
- Пилићи и пиленке
- Водене животиње, мекушце или рибе

13. Да ли је стока газдинства била на испаша у последњих 12 месеци на заједничком земљишту?

Уколико је стока (говеда, овце, козе, свиње) била на испаша на сеоским утринама и пашњацима (заједничком – државном или општинском земљишту) у посматраном периоду, означити одговор „Да“, у поље под шифром 653 и наставити са питањима о испаша (654 и 655). Уколико је одговор „Не“, прећи на [Поглавље 7](#).

Број стоке која је била на испаша (шифра 654)

Уписује се број грла стоке по наведеним врстама (говеда, овце, козе и свиње), при чему се свако грло, у случају да је више пута било на испаша у току посматраног периода, евидентира се само једном.

Трајање испаше (шифра 655)

Уписује се приближно вријеме у мјесцима које су животиње провеле на испаша на заједничком земљишту, при чему се два сата дневно посматра минимумом за укључивање дана испаше. Ако се различит број појединачних врста, односно категорија стоке, налазио на испаша у различито вријеме, евидентира се најдужи период. Уколико је вријеме спроведено на испаша мање од једног мјесеца, уписује се 1.

13 Да ли је стока газдинства (говеда, овце, козе и свиње) била на испаша на заједничким ливадама и пањњацима у посљедњих 12 мјесеци?		653			
		1 Да		2 Не	
		Говеда (1)	Овце (2)	Козе (3)	Свиње (4)
Број стоке која је била на испаша	654	10	11		10
Трајање испаше	655	12	7		6

Поглавље 7. Начин држања стоке

У оквиру овог поглавља прикупљају се подаци о капацитетима објеката за смјештај говеда, свиња и кока носила, који су коришћени на газдинству у посљедњих 12 мјесеци. Капацитети смјештајних објеката се изражавају путем просјечног броја грла појединих категорија и броју расположивих мјеста за смјештај стоке према различитим облицима смјештаја.

Уписује се просјечан број грла стоке у посматраној години (без обзира на то да ли се стока налазила на газдинству на дан критичног момента Пробног пописа или не), као и број грла (мјеста) према наведеним начинима смјештања (држања) стоке на газдинству, за поменуте категорије стоке: музне краве и остала говеда, женска приплодна грла масе 50 и више кг (крмаче и женска назимад) и остале свиње, као и за кокошке носиље.

Јединица за процјену димензије смјештаја за животиње је број мјеста. Термин „мјеста“ се користи у смислу стабилног капацитета током референтног периода. Број мјеста у објекту за животиње која су привремено празна током референтног периода такође се евидентира ако су уобичајено заузета.

За животиње које су увјек на отвореном, „мјеста“ се односе на број животиња која би могла да се издржавају на имању.

Да ли су „мјеста“ исто што и „максимални број мјеста заузетих у референтном периоду“? Не. Број мјеста треба тумачити као стабилан капацитет током референтног периода.

Међутим, у случају да такав број није могуће добити на једноставан начин, Еуростат прихвата да се као процјена броја места користи максимални број мјеста која су заузета током референтног периода, укључујући оне случајеве у којима долази до „прекомјерне експлоатације“.

Уколико се број грла одређене категорије стоке није мијењао у току године, онда је просјечан број једнак броју те категорије стоке на дан критичног момента Пробног пописа.

Број грла (мјеста) представља уобичајен број грла (стабилни капацитет) одређене категорије стоке која је смјештена на одређен начин у току посматране године. Број грла (мјеста) у објектима који су повремено празни такође се рачуна. Тако нпр. број грла (мјеста) за смјештај крмаче из претходног примера је 1, а прасади је 7. У

случајевима када се не може на једноставан начин утврдити, број грла (мјеста) може да се тумачи као максималан број грла смјештен на одређен начин у истом периоду у току посматране године.

Објекти за смјештај говеда

1. Да ли је газдинство користило објекте за смјештај говеда у посљедњих 12 мјесеци? (шифра 701)

Уколико газдинство располаже са објектима за смјештај говеда и исте је користило у посљедњих 12 мјесеци неопходно је означити одговор „Да“, и прећи на питање 2 (Објекти за смјештај говеда). Уколико је одговор „Не“, прећи на питање 3 (Да ли је газдинство користило објекте за смјештај свиња у посљедњих 12 мјесеци?)

Poglavlje 7. Način držanja stoke		Објекти за смјештај говеда			
		1 Da		2 Ne	
Да ли је газдинство користило објекте за смјештај говеда у посљедњих 12 мјесеци?	701	1			
		Музне краве		Остала говеда	
Просјечан број грла у објекту у посматраном периоду	702	2		2	
Објекти са везаним држањем говеда - Број мјеста на решеткастој подлози	703	2			
Објекти са везаним држањем говеда - Број мјеста на чврстој подлози	704	2			
Објекти са слободним држањем говеда - Број мјеста на решеткастој подлози	705	2			
Објекти са слободним држањем говеда - Број мјеста на чврстој подлози	706	2			
Број мјеста у објекту са управљањем стајњаком	707	2			
Број мјеста у објекту без могућности управљања стајњаком	708	1			
Број мјеста за грла за узгој на отвореном (систем слободног узгоја)	709	2			
Број мјесеци које грла проводе напољу на испаша	710	2			
		1 Da		2 Ne	
Пристап површинама за кретање (дворишту)	711	1		1	

2. Објекти за смјештај говеда

Просјечан број грла у објекту у посматраном периоду (шифра 702)

Уписати просјечан број грла говеда у посматраној години (без обзира на то да ли се стока налазила на газдинству на дан критичног момента Пописа).

Број мјеста на решеткастој подлози (шифра 703)

Односи се на смјештајне капацитете у којима су говеда везана за своја мјеста (не шетају слободно по смјештајном објекту), при чему измет и урин пропадају кроз решеткаст под у сабирни дио (јаму), гдје формирају течни стајњак. Уписује се број грла, односно број мјеста посебно за музне краве (колона 1), посебно за остала говеда (колона 2).

Број мјеста на чврстој подлози (шифра 704)

Односи се на смјештајне капацитете у којима су говеда везана за своја мјеста (не шетају слободно по смјештајном објекту) на бетонском поду са простирком и са плитким каналима иза животиња, у којима се скупља дио измета и урина, при чему се измет редовно механички уклања као чврст стајњак и ставља изван објекта. У неким случајевима канал има одводну цијев у којој се скупља урин, или је ријеч о дубљем каналу у ком се скупљају и складиште течне фракције. Уписује се број грла посебно за музне краве (колона 1), посебно за остала говеда (колона 2).

Број мјеста на решеткастој подлози (шифра 705)

Односи се на смјештајне капацитете у којима говеда слободно шетају (нису везана), или су у боксовима, при чему измет и урин пропадају кроз решеткаст под у сабирни дио (јаму), гдје формирају течни стајњак или гдје се измет и урин заједно могу састругати са бетонских канала и складиштити у резервоаре. Уписује се број грла посебно за музне краве, посебно за остала говеда.

Број мјеста на чврстој подлози (706)

Односи се на смјештајне капацитете у којима говеда слободно шетају (нису везана), или су у боксовима, при чему се измет и урин механички одстрањују. Овде су укључени и објекти са дебелом простирком (сламом, пиљевином или било којим другим материјалом који задржава и везује излучевине), која се периодично мијења (на неколико мјесеци). Уписује се број грла посебно за музне краве, посебно за остала говеда.

Број мјеста у објекти са управљањем стајњаком (707)

Односе се на смјештајне капацитете за говеда који нису до сада поменути. Овде спадају и објекти за традиционални начин чувања говеда (везано држање уз ручно избацивање чврстог стајњака). Уписује се број грла посебно за музне краве, посебно за остала говеда.

Број мјеста у објекту без могућности управљања стајњаком (708)

Односе се на смјештајне капацитете за говеда који нису до сада поменути а код којих долази до мјешања измета и урина говеда. Уписује се број грла посебно за музне краве, посебно за остала говеда.

Број мјеста за грла за узгој на отвореном (систем слободног узгоја) (709)

Односи се на смјештајне капацитете на отвореном, где се говеда константно држе, везано или слободно, у природним условима, уз обезбеђивање минималне заштите (у виду крова, настрешице и сл.). Уписује се број грла посебно за музне краве, посебно за остала говеда.

Број мјесеци које говеда проводе напољу на испаша (710)

Повремено држање на отвореном (шифра 710) представља начин држања говеда где одређено вријеме говеда проведу на испаша (на газдинству или заједничком земљишту). Уписује се број мјесеци испаше посебно за музне краве, посебно за остала говеда. Уколико говеда проведу на испаша мање од два сата дневно, тај дан се неће укључивати у дан испаше. Уколико је вријеме проведено на испаша мање од једног мјесеца, уписује се 1 (1). Ако се различит број грла говеда налазио на испаша различито вријеме, евидентира се најдужи период.

Приступ површинама за кретање (дворишту) (711)

Под „двориштем“ се подразумејева ограђен простор на отвореном, са заштитом или без ње, гдје се говеда слободно крећу. Одговорити „Да“, уколико постоји могућност извођења говеда у овакав простор, ради њиховог кретања (вјежбе). Одговорити посебно за музне краве, посебно за остала говеда. У супротном, одговорити са „Не“.

Објекти за смјештај свиња

3. Да ли је газдинство користило објекте за смјештај свиња у посљедњих 12 мјесеци? (712)

Уколико газдинство располаже са објектима за смјештај свиња и исте је користило у посљедњих 12 мјесеци неопходно је означити одговор „Да“, и прећи на питање 4 (Објекти за смјештај свиња). Уколико је одговор „Не“, прећи на питање 5 (Да ли је газдинство користило објекте за смјештај кока носиља у посљедњих 12 мјесеци?)

4. Објекти за смјештај свиња

Просјечан број грла у објекту у посматраном периоду (шифра 713)

Уписати просјечан број грла свиња у посматраној години (без обзира на то да ли се стока налазила на газдинству на дан критичног момента Пописа).

На потпуно решеткастом поду (шифра 714) односи се на смјештајне капацитете код којих је под потпуно решеткаст, те измет и урин пропадају у сабирни део, гдје формирају течни стајњак. Уписује се број грла посебно за женска приплодна грла масе 50 или више кг, посебно за остале свиње.

На дјелимично решеткастом поду (шифра 715) односи се на смјештајне капацитете код којих је под дјелимично решеткаст, тј. дио пода има отворе кроз које измет и урин пропадају у сабирни дио, гдје формирају течни стајњак. Уписује се број грла посебно за женска приплодна грла масе 50 или више кг, посебно за остале свиње.

На чврстој подлози (шифра 716) односи се на смјештајне капацитете за свиње који имају чврсте подове од неполираног цемента или набијене земље, без простирке, при чему је обично један крај пода спуштен да би се омогућило лакше чишћење. Уписује се број грла посебно за женска приплодна грла масе 50 или више кг, посебно за остале свиње.

На дебљој простирци (шифра 717) односи се на смјештајне капацитете где је под покривен дебелом простирком (сламом, пиљевином или било којим другим материјалом који задржава и везује излучевине), која се периодично

мијења (на неколико месеци). Уписује се број грла посебно за женска приплодна грла масе 50 или више кг, посебно за остале свиње.

Остали начини држања у затвореном (шифра 718) односе се на смјештајне капацитете за свиње који нису до сада поменути (нпр. традиционални тип стаја, где су подови покривени танком простирком и наслагом излучевина, које се редовно одстрањују ручним избацавањем). Уписује се број грла посебно за женска приплодна грла масе 50 или више кг, посебно за остале свиње.

Слободно држање подразумијева хуманије смјештајне капацитете за свиње, код којих грла имају слободан приступ отвореном и затвореном простору. Код овог метода гајења свиње могу, барем дио дана, да проведу напољу крећући се слободно, при чему могу да се хране доступном вегетацијом и додатним хранивима. Уписује се број грла (шифра 274) посебно за женска приплодна грла масе 50 или више кг, посебно за остале свиње, као и број месеци које су женска приплодна грла масе 50 или више кг провела на отвореном (шифра 719).

Приступ дворишту (шифра 720) – Под „двориштем“ се подразумијева ограђен простор на отвореном, са заштитом или без ње, где се свиње слободно крећу. Одговорити са „Да“, уколико постоји могућност извођења осталих свиња (колона 2) у овакав простор, ради њиховог кретања (вјежбе).

Објекти за смјештај свинја		1 Да	2 Не
Да ли је газдинство користило објекте за смјештај свинја у посљедњих 12 мјесеци?	712	1	
		Пригодне крмаче	Остале свиње
Просјећан број грла у објекту у посматраном периоду	713		
Број мјеста у објектима са потпуно реšetкастим подом	714		
Број мјеста у објектима са djelimično реšetкастим подом	715		
Број мјеста у објектима са punим подом (без debele простирке)	716		
Број мјеста у објектима са punим подом и debelom простирком	717		
Број мјеста у другим типовима затворених објеката (смештaja)	718		
Број мјеста за грла за узгој на отвореном (систем слободног узгоја)	719		
		1 Да	2 Не
Приступ површинама за кретање (дворишту)	720	1	
Објекти за смјештај кока носиља			

Објекти за смјештај кока носиља

5. Да ли је газдинство користило објекте за смјештај кока носиља у посљедњих 12 мјесеци?

Уколико газдинство располаже са објектима за смјештај кока носиља и исте је користило у посљедњих 12 мјесеци неопходно је означити одговор „Да“, и прећи на питање б (Објекти за смјештај кока носиља). Уколико је одговор „Не“, прећи на Поглавље 8 (Управљање стајским ђубривом и коришћење ђубрива).

6. Објекти за смјештај кока носиља

Укључују се само системи за узгој кока које су почеле са ношењем јаја или које су већ припремљене за производњу јаја за насад. Уписује се број грла по наведеним начинима смјештаја.

Просјећан број кока носиља у посматраном периоду (шифра 722)

Уписати просјећан број кока носиља у посматраној години (без обзира на то да ли се стока налазила на газдинству на дан критичног момента Пописа).

На дебелој простирци (шифра 723) односи се на смјештајне капацитете где је под покривен дебелом простирком од сламе, пиљевине или било ког другог материјала који задржава и везује излучевине, која се периодично мијења (на неколико месеци). То је обично једноставан, затворен (покривен) објекат са природном или вештачком вентилацијом, чија је једна трећина пода покривена нпр. сламом, а двије трећине пода чини решетка, како би се прикупљале излучевине у периоду ношења јаја (13–15 мјесеци). Гнијезда за ношење јаја, хранилице и појилице поређане су по решеткастом дијелу како би простирка остала сува.

На више нивоа (шифра 724) – Смјештајни вишеслојни системи без простирке. Састоје се од приземља и једног или више нивоа перфорираних платформи, постављених тако да измет не може пасти на птице испод. Објекат је са топлотном изолацијом, вентилацијом и природним или вештачким светлом. Птице се држе у великим групама и слободне су да се крећу по целој површини. Излучевине се уклањају тракама за стајњак или се сакупљају у јами за стајњак.

Под кавезима се подразумевају смјештајни капацитети у којима се кокошке носиле налазе у кавезима – једна или више кока у сваком. Обично су то објекти са вјештачком вентилацијом, са освјетљењем или без њега. Носиле се држе у везаним кавезима, најчешће направљеним од жице. Измет пропада кроз дно кавеза, скупља се и складишти испод, у дубокој јами или каналу, или се одводи траком или системом стругања. Измет кока носиља у систему кавеза не мјеша се са осталим материјалом (простирком).

У кавезима с траком (шифра 725) односи се на кавезе код којих се излучевине, помоћу траке која иде испод кавеза, одстрањују ван зграде у затворени објекат за смјештање, где се формира чврст стајњак. У побољшаним системима искоришћена је могућност сушења стајњака на тракама убацивањем ваздуха кроз перфориране цеви или проласком кроз тунеле за сушење. Овде су обухваћени и кавези са могућношћу скидања измета помоћу стругалица.

У кавезима с дубоком јамом испод (шифра 726) односи се на кавезе код којих излучевине падају у дубоку јаму испод кавеза, или у канал испод кавеза, или се одстрањују уз помоћ стругалице заједно са водом која се прелива из појилица, при чему се формира течни стајњак. Слој измета се уклања обично једном годишње или ређе, помоћу стругалица.

Код неких система, систем вентилације је тако осмишљен да се користи топао ваздух за сушење влажног измета у дубокој јами или у каналу.

У кавезима с решеткама (шифра 727) односи се на кавезе код којих излучевине падају на под испод кавеза, где се формира чврст стајњак, који се редовно одстрањује. Овај објекат је сличан претходном објекту са дубоком јамом, осим што постоји вентил између кавеза и дијела за складиштење, као и велики отвори у зиду складишта који омогућавају струјање ваздуха ради лакшег сушења измета. Кавез и складиште су одвојени тако да се измет може уклањати у било које вријеме, без ометања носиља.

Остали начини држања у затвореном (шифра 728) односе се на смјештајне капацитете за кокошке носиле који нису до сада поменути, нпр. држање у потпуно затвореном простору без простирке, са гнијездима и природном или вјештачком вентилацијом.

Слободно држање (шифра 729) подразумева хуманије смјештајне капацитете за кокошке носиле, где грла имају слободан приступ отвореном и затвореном простору. Код овог метода гајења кокошке носиле могу, барем дио дана, да проведу напољу крећући се слободно, при чему могу да се хране доступном вегетацијом и додатним хранивима. Ово је традиционални начин гајења код нас, где је омогућено слободно кретање кокошака по отвореном пољу (ограђеном или не).

Објекти за смјештај кока носилја		
		1 Да 2 Не
Да ли је газдинство користило објекте за смјештај кока носилја у последњих 12 мјесеци?	721	1
Број кока		
Prosječan broj koka nosilja u posmatranom periodu	722	10
Broj mjesta za koke nosilje u objektima debelom prostirkom	723	20
Broj mjesta za koke nosilje u objektima sa kavezima na više nivoa (bez prostirke)	724	50
Broj mjesta za koke nosilje u objektima sa kavezima sa trakom za stajnjak	725	50
Broj mjesta za koke nosilje u objektima sa kavezima sa dubokim jamama	726	20
Broj mjesta za koke nosilje u objektima sa kavezima s rešetkama	727	21
Broj mjesta za koke nosilje u objektima sa drugim tipovima smeštaja	728	21
Broj mesta za koke nosilje za uzgoj na otvorenom (sistem slobodnog uzgoja)	729	21

Поглавље 8. Управљање стајским ђубривом (у посљедњих 12 мјесеци)

1. Да ли је газдинство у посљедњих 12 мјесеци произвело стајњак и/или набављало стајњак од других газдинстава? (шифра 801)

Уколико је газдинство произвело стајњак усљед бављења сточарством или је стајњак (без обзира на врсту) набављен од других газдинстава у току посматране пољопривредне године, означити одговор „Да“ и прећи на питање 2. У супротном, одговорити са „Не“ и прећи на питање 5 (Да ли је газдинство у посматраној пољопривредној години ђубрило земљиште?).

2. Колика је количина стајњака произведена на газдинству а испоручена газдинствима других лица? (шифра 802)

Уколико је газдинство током посљедњих 12 мјесеци испоручило произведени стајњак другим газдинствима, неопходно је уписати количину стајњака која је испоручена, односно продата или уклоњена ради индустријске прераде и/ или ради директне употребе стајњака од стране другог газдинства и то посебно: количину (масу) чврстог стајњака у тонама (колона 1) и количину (запремину) течног стајњака/осоке у метрима кубним (колона 2). Уколико газдинство током посматраног периода није испоручило стајњак другим газдинствима, прелази се на сљедеће питање 3.

3. Колика је количина стајњака набављена од других газдинстава? (шифра 803)

Уколико је газдинство током посљедњих 12 мјесеци набављало стајњак од других газдинстава, неопходно је навести количину стајњака набављеног за потребе газдинства од другог газдинства, и то посебно: количину (масу) чврстог стајњака у тонама (колона 1) и количину (запремину) течног стајњака/осоке у метрима кубним (колона 2). Уколико газдинство током посматраног периода није набављало стајњак од других газдинстава, прелази се на сљедеће питање 4.

Poglavlje 8. Upravljanje stajskim đubrivom i korišćenje đubriva (u posljednjih 12 mjeseci)		
Upravljanje stajskim đubrivom u posljednjih 12 mjeseci		
		1 Da 2 Ne
Da li je gazdinstvo u posljednjih 12 mjeseci proizvelo stajnjak i/ili nabavljalo stajnjak od drugih gazdinstava?	801	1
		Čvrsti stajnjak t Tečni stajnjak/osoka m3
Kolika je količina stajnjaka proizvedena na gazdinstvu a isporučena gazdinstvima drugih lica?	802	3.00
Kolika je količina stajnjaka nabavljena od drugih gazdinstava?	803	

4. На који начин је газдинство одлагало стајњак?

Потребно је приказати (у процентима) које све начине одлагања стајњака је користило газдинство у посљедњих 12 мјесеци (колона 1), као и број мјесеци чувања стајњака по појединим начинима одлагања (колона 2)

Складиштење чврстог стајњака на гомили (на земљи или на бетону) (шифра 804)

У оквиру колоне 1, уписује се проценат од укупно расположиве количине стајњака који се одлаже на отвореном, тј. на земљи (пољу) или на непропусној плочи (нпр. бетонској) са које се стајњак периодично уклања (колона 1). У оквиру колоне 2 се уписује број мјесеци чувања стајњака на овај начин (колона 2).

Стајњак ускладиштен у компостним гомилама (шифра 805)

Уписати проценат стајњака (колона 1) који се складишти у затвореним компостним гомилама, које су аерирани и/или мјешане, као и број мјесеци чувањ (држања) у овом стању (колона 2).

Стајњак који се чува у јамама испод објекта за смјештај животиња (шифра 806)

Уписати проценат стајњака (колона 1) који се складишти са мало или без додате воде, обично испод решеткастог пода у затвореним објектима за смештај животиња, углавном за периоде краће од 1 године. У колону 2 уписати број мјесеци чувања (држања) у овом стању.

Стајњак ускладиштен у системима са дебелом простирком (шифра 807)

Уписати проценат стајњака (колона 1) који се акумулира током производног циклуса, који се може продужити на 6 или 12 месеци, а настаје у системима за смештај стоке на дебелој простирци, која се обично састоји од сламе и различитих додатака који изазивају ферментацију. Може бити присутан у објектима за смештај свих врста стоке. У колону 2 уписати број мјесеци чувања (држања) у овом стању.

Складиштење течног стајњака (осоке) у објектима без покривача (шифра 808)

Уписати проценат течног стајњака и осоке (колона 1) који се складишти у непокривеним резервоарима или базенима, обично на период краћи од једне године. Укључује и отворене лагуне. У колону 2 уписати број мјесеци чувања (држања) у овом стању.

Складиштење течног стајњака (осоке) у објектима са пропусним покривачем (шифра 809)

Уписати проценат течног стајњака и осоке (колона 1) који се складишти у резервоарима или базенима са пропустљивим покривачем (нпр. од глине и сламе), обично на период краћи од једне године. У колону 2 уписати број мјесеци чувања (држања) у овом стању.

Складиштење течног стајњака (осоке) у објектима са непропустљивим покривачем (шифра 810)

Уписати проценат течног стајњака и осоке (колона 1) који се складишти у резервоарима или базенима са непропустљивим покривачем (нпр. од полиетилена), обично на период краћи од једне године. Укључује стајњак који се уноси у анаеробни дигестор. У колону 2 уписати број мјесеци чувања (држања) у овом стању.

Складиштење стајњака у другим (непоменути) објектима (шифра 811)

У колону 1 уписати проценат стајњака (без обзира на врсту) који се одлаже на неки други, непоменути начин. У колону 2 уписати број мјесеци чувања (држања) на тај начин.

Стајњак употребљен истог дана (шифра 812)

Уписати проценат стајњака који се примјењује на коришћено пољопривредно земљиште у року од 24 сата од излучивања. Уписати проценат у поље под овом шифром и у случају да се сав стајњак у року од 24 сата од излучивања испоручује другим газдинствима, без одлагања на газдинству.

4 На који начин је газдинство одлагало стајњак?		
	% од укупно расположиве количине (1)	Број мјесеци чувања (2)
Складиштење чврстог стајњака на гомили(на земљи или на бетону) 804	100	
Стајњак ускладиштен у компостним гомилама 805		
Стајњак који се чува у јаммама испод објекта за смјештај животиња 806		
Стајњак ускладиштен у системима са дебелом простирком 807		
Складиштење течног стајњака (осоке) у објектима без покривача 808		
Складиштење течног стајњака (осоке) у објектима са пропусним покривачем 809		
Складиштење течног стајњака (осоке) у објектима са непропустљивим покривачем 810		
Складиштење стајњака у другим (непоменути) објектима 811		
Стајњак употребљен истог дана 812		

Напомена:

Уколико је одговор на питање 1 „Да“ (у пољу под шифром 801 је означено „Да“), онда мора бити попуњено најмање једно поље о начину одлагања стајњака (поља под шифрама од 804 до 812) израженом у процентима, тако да збир процената буде једнак 100%.

Код сваког начина одлагања стајњака, гдје је уписан проценат, мора постојати и уписан број мјесеци чувања (држања) стајњака на тај начин, осим код стајњака који је употребљен истог дана.

5. Да ли је газдинство у посматраној пољопривредној години ђубрило земљиште? (шифра 813)

Уколико је газдинство у посљедњих 12 мјесеци ђубрило земљиште, без обзира на врсту ђубрива (минерално или органско ђубриво), означити одговор „Да“ и прећи на питање 6. У супротном, одговорити са „Не“ и прећи на Поглавље 9 (Пољопривредна механизација, опрема и објекти газдинства).

6. На коликој површини кориштеног пољопривредног земљишта је употребљено минерално ђубриво? (шифра 814)

У одговарајуће поље се уписује површина на којој је употребљено минерално ђубриво, без обзира на врсту ђубрива. Површина ђубрена више пута истом врстом или различитим врстама минералног ђубрива приказује се само једном.

Напомена:

Приказана површина не смије бити већа од површине коришћеног пољопривредног земљишта газдинства – укупно (шифра 245).

7. На коликој површини кориштеног пољопривредног земљишта је употребљен стајњак? (шифра 815)

У одговарајуће поље се уписује површина на којој је употребљен стајњак, без обзира на врсту стајњака (чврсти, течни, осока). Површина ђубрена више пута истом врстом или различитим врстама стајњака приказује се само једном.

Напомена:

Приказана површина не смије бити већа од површине коришћеног пољопривредног земљишта газдинства – укупно (шифра 245).

8. Колика је количина употребљеног другог органског ђубрива (осим стајњака)? (шифра 816)

У одговарајуће поље уписује се укупна количина другог органског ђубрива осим стајњака (нпр. компоста) која је потрошена на газдинству током посљедњих 12 мјесеци, у тонама.

Коришћење ђубрива (минералног и органског ђубрива) у посљедњих 12 мјесеци		1 Da	2 Ne
Да ли је газдинство у посматраној пољопривредној години ђубрило земљиште?	813	1	
		dunum	
На коликој површини кориштеног пољопривредног земљишта је употребљено минерално ђубриво?	814	100.00	
		dunum	
На коликој површини кориштеног пољопривредног земљишта је употребљен стајњак?	815	10.00	
		t	
Колика је количина употребљеног другог органског ђубрива (осим стајњака)?	816		

9. Навести технике употребе стајског ђубрива на газдинству:

Потребно је приказати (у процентима) којом је техником примењиван расположив стајњак на газдинству. Под расположивим стајњаком подразумева се: стајњак произведен на газдинству + набављен од других газдинстава - стајњак испоручен са газдинства.

Расипање и заоравање стајњака у року од 4 сата (шифра 817)

Уписује се процентуално учешће укупно искоришћеног стајњака (без обзира да ли се ради о чврстом стајњаку, техничком стајњаку или осоки) који је механички уграђен у земљиште заоравањем у року од 4 сата након производње.

Расипање и заоравање стајњака након 4 сата (шифра 818)

Уписује се процентуално учешће укупно искоришћеног стајњака (без обзира да ли се ради о чврстом стајњаку, техничком стајњаку или осоки) који је механички уграђен у земљиште заоравањем у периоду између 4 и 24 сата након производње.

Расипање стајњака без заоравања (у року од 24 сата) (шифра 819)

Уписује се процентуално учешће укупно примењеног стајњака (без обзира да ли се ради о чврстом стајњаку, техничком стајњаку или осоки) где није извршено уграђивање у земљиште заоравањем или ако стајњак није уграђен у року од 24 сата након производње.

Употребом прикључка са цријевима за непосредни унос течног стајњака (цистерна са вученим цријевима) (шифра 820)

Процентуално учешће укупно примењеног стајњака коришћењем прикључака са цријевима за непосредни унос (цистерне са вученим цријевима).

Употребом прикључака са вученим цријевима са наставком за непосредан унос течног стајњака испод склопа усјева(шифра 821)

Процентуално учешће укупно примењеног стајњака коришћењем прикључака са вученим цријевима са папучицом, тако да стајњак не долази у контакт са лишћем биљкама.

Убризгавањем течног стајњака у земљиште – плитки прорез(шифра 822)

Процентуално учешће укупно искоришћеног стајњака (чврстог стајњака или осоке) примјеном технике који омогућава убацивање (убризгавање) у канале са плитким прорезом (обично дубоке око 50 мм), без обзира да ли су прорези остављени отворени или затворени након доношења стајњака.

Убризгавањем течног стајњака у земљиште – дубоки прорез(шифра 823)

Процентуално учешће укупно искоришћеног стајњака (чврстог стајњака или осоке) примјеном технике који омогућава убацивање (убризгавање) у канале са плитким прорезом (обично дубоке око 150 мм), без обзира да ли су прорези остављени отворени или затворени након доношења стајњака.

9 Navesti tehnike upotrebe stajskog đubriva na gazdinstvu:		
		%
Rasipanje i zaoravanje stajnjaka u roku od 4 sata	817	
Rasipanje i zaoravanje stajnjaka nakon 4 sata	818	
Rasipanje stajnjaka bez zaoravanja (u roku od 24 sata)	819	100
Uputrebom priključka sa crijevima za neposredni unos tečnog stajnjaka	820	
Uputrebom priključaka sa vučenim crijevima sa nastavkom za neposredan unos tečnog stajnjaka ispod sklopa usjeva	821	
Ubrizgavanjem tečnog stajnjaka u zemljište – плитки прорез	822	
Ubrizgavanjem tečnog stajnjaka u zemljište – дубоки прорез	823	

Напомена:

Уколико је одговор на питање 5 „Да“ (у пољу под шифром 813 је означено „Да“), онда мора постојати најмање једно попуњено поље о површинама коришћеног пољопривредног земљишта на којима је коришћено ђубриво/стајњак (под шифрама 814 и 815).

Уколико се за ђубрење земљишта користило стајско ђубриво (поље под шифром 815), онда мора бити попуњено најмање једно поље о процентуалном учешћу количина стајњака употребљеног на газдинству током посматраног периода, према коришћеним техникама расипања стајњака (поља под шифрама од 817 до 823), тако да збир процената буде једнак 100%.

Поглавље 9. Пољопривредна механизација, опрема и објекти газдинства

Механизација – уписује се само број властите механизације и опреме које је газдинство користило у посматраној пољопривредној години у пољопривредне сврхе.

У колоне од 2–7 у првом дијелу питања о механизацији, уписује се број наведене врсте механизације разврстан према годинама старости (до 1 године, 1-5, 6-10, 11-15, 16-20, преко 20 година старости).

Прва колона (укупан број) биће аутоматски израчуната.

Једноосовински трактори (мотокултиватори) – (шифра 901) обухватају ручне једноосовинске тракторе, култиваторе и фрезе са сједиштем или без њега и њихов број се уписује у први ред (колоне 2–7) разврстан према годинама старости.

Двоосовински трактори се приказују према снази:

До 40 kW (до 53 КС) (шифра 902);

41-60 kW (54-80 КС) (шифра 903);

61-100 kW (81-134) (шифра 904);

101 и више kW (135 и више КС) (шифра 905).

Двоосовински трактори – укупно (шифра 906) обухватају све двоосовинске тракторе – точкаше и гусјеничаре, без обзира на марку, употребу горива и врсту, као и обим радова у пољопривреди.

Укупан број у колони 1 под шифрама 902-905 једнак је броју двоосовинских трактора – укупно (шифра 906), а што ће бити аутоматски израчунато.

Универзални житни комбајни (шифра 907) су самоходне машине за једнофазну жетву ратарских усјева (житарица и уљарица).

Силажни комбајни (шифра 908) су намијењени уситњавању биљака и спремању силаже. Укључују се самоходни, вучени и ношени силажни комбајни.

Линија за шећерну репу (шифра 909) иде у агрегату са трактором – скидачи лишћа и глава, вадилце и утоваривачи.

1 Механизација		Власита механизација коришћена на газдинству у периоду 2021/2022. година						
		године старости						
		укупан број	1 год.	1-5	6-10	11-15	16-20	преко 20
Једноосовински трактори(мотокултиватори)	901	2			1	1		
Двоосовински трактори - До 40 kW (до 53 ks)	902	1		1				
Двоосовински трактори - 41-60 kW (54-80 ks)	903	1	1					
Двоосовински трактори - 61-100 kW (81-134 ks)	904	2			1	1		
Двоосовински трактори - 101 и више kW (135 и више ks)	905	1	1					
Укупно	906	7	2	1	2	2	0	0
Универзални житни комбајни	907	1	1					
Силажни комбајни	908	1		1				
Линија за шећерну репу	909	2	1	1				

У колону 1 у другом дијелу питања о механизацији треба уписати број кориштене механизације на газдинству у посматраној пољопривредној години.

Берач кукуруза (шифра 910) је машина којом се врши берба кукуруза у клипу.

Вадилце кромпира (шифра 911) су машине којима се врши вађење, чишћење и прикупљање кртола кромпира.

Плугови (шифра 912) су прикључне машине намијењене основној обради земљишта – орању. Плуговима се одсијеца, мијеша и преврће оранични слој земљишта, чиме се стварају бољи водно-ваздушни услови у зони

коријеновог система биљке. Укључују се раони или дискоидни плугови, као и плугови риголери за рад на већим дубинама, при подизању вишегодишњих засада.

Подривачи (шифра 913) су прикључне машине за разбијање „плужног ђона“ и подривања дубљег слоја земљишта. Најчешће се користе у производњи шећерне репе.

Разривачи (шифра 914) су тзв. чизел плугови, који сијеку и мијешају земљиште, али га не преврћу.

Тањираче (шифра 915) представљају прикључне машине чији су радни органи тањира нанизани на осовину и који се заједно окрећу на тој осовини (за разлику од дискоидних плугова, код којих се сваки тањир окреће сам од себе).

Дрљаче (шифра 916) су прикључне машине код којих је радни орган у виду клина. Могу бити клинасте, клатеће, ротационе и перасте.

Сјетвоспремачи (шифра 917) су комбиноване машине за предсјетвену припрему земљишта.

Ваљци (шифра 918) су намијењени за равнање и сабијање земљишта.

Ротофрезе (шифра 919) су намијењене за fino уситњавање земљишта, најчешће у повртарској или воћарско-виноградарској производњи.

Растурачи минералног ђубрива (шифра 920) су намијењени за растурање гранулираног вјештачког ђубрива. Могу бити са лулом или центрифугални.

Растурачи стајњака (шифра 921) су намијењени за растурање стајњака и врло су слични приколицама, с тим да је задња страница отворена и опремљена уређајем за избацивање стајњака.

Цистерне осочаре (шифра 922) су намијењене за извлачење, транспорт и истакање течног стајњака. Могу бити опремљене и уређајем за дубинско улагање осоке у земљиште.

Сијачице (шифра 923) подразумевају све врсте сијачица (за ускоредну и широкоредну сјетву).

Саднице (шифра 924) подразумевају све врсте садница: за кромпир, расад и остало, без обзира на то да ли су са руковаоцем или су аутоматске.

Култиватори шпартачи (шифра 925) су намијењени за механичку међуредну обраду земљишта, разбијање покорице и борбу против корова.

Прскалице (шифра 926) су намијењене за заштиту биља у ратарству. Имају хоризонтално крило са распоређеним распрскивачима. Могу бити ношене или вучене. Крило може бити распона 8-18 м, а резервоар запремине 300-3000 л.

Атомизери (шифра 927) су намијењени за заштиту биља у воћарству и виноградарству. Немају класично крило за прскање, већ се распрскивачи налазе у струји ваздуха. Могу бити ношени или вучени.

Приколице (шифра 928) су намијењене за превоз чврсте или расуте робе. Могу бити једноосовинске и двоосовинске.

Цистерне (шифра 929) су намијењене за превоз течности. У пољопривреди су најчешћи случајеви превоза горива и воде.

Махине за машинску мжу (шифра 930) су намијењене за мжу крава, коза и оваца. Могу бити стационарне или покретне.

Косилице (шифра 931) су намијењене за кошење зелене масе. Могу бити класичне и ротационе.

Грабуље (шифра 932) представљају машине које могу да скупе, преврну или рашире покошену биљну масу.

Пресе (балерке) (шифра 933) су машине које служе да се сијено или слама сабије и тако лакше транспортује и даље њоме манипулише. Као резултат се добијају стандардне бале, рол-бале или велике квадар-бале.

Пумпе (шифра 934) су намијењене за потискивање течности.

Тифони, мањи (шифра 935) су заливни системи које карактерише цријево на бубњу.

Кишна крила (шифра 936) су мањи заливни системи за чији рад је због помјерања неопходно присуство човјека на парцели.

Линеарни системи (шифра 937) су велики мобилни заливни системи који се самостално крећу линеарно (линијски).

Пивот системи (шифра 938) су велики мобилни заливни системи који самостално ротирају око једне тачке.

Елеватори (шифра 939) су машине које служе за транспорт зрнастих производа или другог расутог терета. Могу бити тракасти, спирални, пужни, пнеуматски, ланчани, завојни и гравитациони.

Млинови (шифра 940) су машине намијењене за уситњавање зрнасте робе.

Круњачи, велики и мали (шифра 941) су машине намијењене за одвајање зрна од чокова.

Ровокопачи (шифра 942) су машине које служе за копање канала.

Mehanizacija		Ukupno
Berači kukuruza	910	1
Vadilice krompira	911	
Plugovi	912	2
Podrivači	913	
Razrivači	914	
Tanjirače	915	1
Drljače	916	1
Sjetvospremači	917	
Valjci	918	
Rotofreze	919	
Rasturači mineralnog đubriva	920	1
Rasturači stajnjaka	921	1
Cisterne osočare	922	
Sijalice	923	
Sadilice	924	
Kultivatori/špartači	925	
Prskalice	926	1
Atomizeri	927	
Prikolice	928	
Cisterne	929	
Mašine za mašinsku mužu	930	1
Kosilice	931	
Grabulje	932	
Prese (balirke)	933	
Pumpe	934	
Tifoni, manji	935	
Kišna krila	936	
Linearni sistemi	937	
Pivot sistemi	938	
Elevatori	939	
Mlinovi	940	
Krunjači, veliki i mali	941	
Rovokopači	942	

Да ли опрема за примјену средстава за заштиту биља има нискоризичну млазницу?

Уколико газдинство посједује опрему за примјену средстава за заштиту биља, изабрати један од три понуђена одговора – шифре 943-945.

2 Da li oprema za primjenu sredstava za zaštitu bilja ima niskorizičnu mlaznicu?	
943, 944, 945	1

Да ли је газдинство у посљедњих 12 мјесеци користило механизацију која је у власништву других газдинстава (шифра 946)?

Уколико је одговор на ово питање „Не“ прелази се на сљедеће, а уколико је одговор „Да“ онда се за сваку понуђену врсту механизације и опреме (шифре 947-950) бира један од два могућа одговора – „Да“ или „Не“.

Да ли је газдинство у посљедњих 12 мјесеци користило механизацију која је у власништву других газдинстава?		946	1
	Traktori	947	1
	Kultivatori, plugovi, sijačice, pulverizatori, prskalice, oprema za primjenu sredstava za zaštitu bilja ili đubriva	948	1
	Žitni kombajni	949	1
	Ostali potpuno mehanizovani kombajni	950	1

Да ли је газдинство у посљедњих 12 мјесеци користило нешто од сљедећих система за прецизну пољопривреду?

4 Да ли је газдинство у посљедњих 12 мјесеци користило нешто од сљедећих система за прецизну пољопривреду:			1 Da	2 Ne
	Robotizovani sistemi	951	2	
	Od toga: robotizovani sistemi za primjenu sredstava za zaštitu bilja	951a		
	Primjena sredstava za zaštitu bilja direktno u brazde	952	1	
	Variable rate techniques	953	1	
	Sistemi za precizno praćenje usjeva	954	1	
	Analiza zemljišta	955	1	

Изабрати један од два могућа одговора за шифре 951-955.

Да ли је газдинство у посљедњих 12 мјесеци користило нешто од сљедећих система за управљање сточарством?

5 Да ли је газдинство у посљедњих 12 мјесеци користило нешто од сљедећих система за управљање сточарством:			1 Da	2 Ne
	Savremene tehnologije za praćenje zdravlja i dobrobiti životinja (kamere, praćenje zvuka, senzori, registracija ishrane i pića i sl.)	956	1	
	Silo miks za pripremu stočne hrane	957	1	
	Automatske hranilice za stoku	958	1	
	Automatsko regulisanje klimatskih uslova (temperature i vlage) u objektima za smještaj stoke	959	1	
	Roboti za mužu	960	1	

За понуђене одговоре (шифре 956-960) бира се једна од двије могућности.

Да ли је газдинство у посљедњих 12 мјесеци користило нешто од опреме за производњу обновљиве енергије на газдинству?

6 Да ли је газдинство у посљедњих 12 мјесеци користило нешто од опреме за производњу обновљиве енергије на газдинству:			1 Da	2 Ne
	Vjetar	961	2	
	Biomasa	962	1	
	Bio-gas iz biomase	963	1	
	Sunčeva energija (termalna) za proizvodnju tople vode	964	1	
	Solarna energija (fotonaponska) za proizvodnju električne energije	965	1	
	Hidorenergija	966	2	
	Ostali obnovljivi izvori energije (npr. geotermalna energija)	967	2	

Могући одговори се налазе под шифрама 961-967 и за сваки од могућих одговора бира се „Да“ или „Не“.

Да ли је газдинство у посљедњих 12 мјесеци користило опрему за производњу ракије и вина (шифра 968)?

7 Да ли је газдинство у посљедњих 12 мјесеци користило опрему за производњу ракије и вина?			1 Da	2 Ne
		968	1	
	Oprema za proizvodnju rakije	969	1	Zapremina, litara 80
	Oprema za proizvodnju vina	970	1	

Уколико је одговр на ово питање „Да“, прелази се на сљедеће подпитање, а уколико је одговор „Не“, прескаче се.

Опрема за производњу ракије (шифра 969) подразумејева казане за печење ракије и уколико је одговор „Да“, уписује се њихова запремина у л.

Опрема за производњу вина (шифра 970) – бира се један од два понуђена одговора.

Да ли газдинство располаже са неким од следећих објеката за складиштење пољопривредних производа?

8 Da li gazdinstvo raspolaže sa nekim od sljedećih objekata za skladištenje poljoprivrednih proizvoda?			
Objekti za žitarica, uljarica i mahunarki	971	1 Da 2 Ne	Zapremina, m3
			50
Objekti za skladištenje korjenastog bilja, krtolastog bilja i lukovica	972	1 Da 2 Ne	
Objekti za skladištenje voća i povrća (ne uključuju se hladnjače)	973	1 Da 2 Ne	
Hladnjače	974	1 Da 2 Ne	Zapremina, litara
			100
			7

Под објектима за смјештај житарица, уљарица и махунарки (шифра 971) подразумејевају се објекти као нпр. кошеви за кукуруз, анбари, силоси, сушаре итд. и уколико је одговор на ово питање „Да“, под шифром 971а уписује се запремина објекта у м³.

Објекти за складиштење корјенастог биља, кртоластог биља и луковица (шифра 972) могуће је изабрати један од два понуђена одговора.

Објекти за складиштење воћа и поврћа (шифра 973) подразумејева објекте за њихово краће складиштење, а искључује хладњаке.

Хладњаке (шифра 974) су објекти у којима се производи складиште и чувају под оптималним условима. Поред комора за хлађење, ови објекти имају и просторије за пратечу механизацију. Уколико газдинство посједује хладњачу, потребно је навести и њену запремину у м³.

Поглавље 10. Радна снага и активности породичних пољопривредних газдинстава

1. Колико чланова има домаћинство носиоца газдинства? (шифра 1001)

Уписује се број свих чланова домаћинства (присутних и тренутно одсутних), без обзира на године старости и без обзира на то да ли у посматраном периоду обављају пољопривредне активности или не.

Poglavlje 10. Radna snaga i dodatne aktivnosti porodičnih poljoprivrednih gazdinstava			
1 Koliko članova ima domaćinstvo nosioca gazdinstva?			
Upisati broj svih članova	1001		5

Под домаћинством се сматра свака породична или друга заједница лица, која заједно станују и заједно троше своје приходе за подмиривање основних животних потреба.

2. Чланови газдинства и стално запослени на газдинству

(чланови породице и стално запослени старији од 15 година који су обављали пољопривредну активност у посљедњих 12 мјесеци)

Напомена:

У табелу 2 подаци се уносе за носиоца газдинства, **без обзира** на то да ли је у посматраној пољопривредној години обављао пољопривредне активности или не.

Подаци за супружника, остале чланове породице и рођаке уписују се само за оне који су обављали пољопривредне радове – активности на газдинству у посматраном периоду и старији су од 15 година.

Такође, у табелу 2 треба уписати податке за стално запослена лица на газдинству која нису чланови породице, нити рођаци а која су обављала пољопривредне активности у посматраном периоду.

Под пољопривредним активностима подразумевају се:

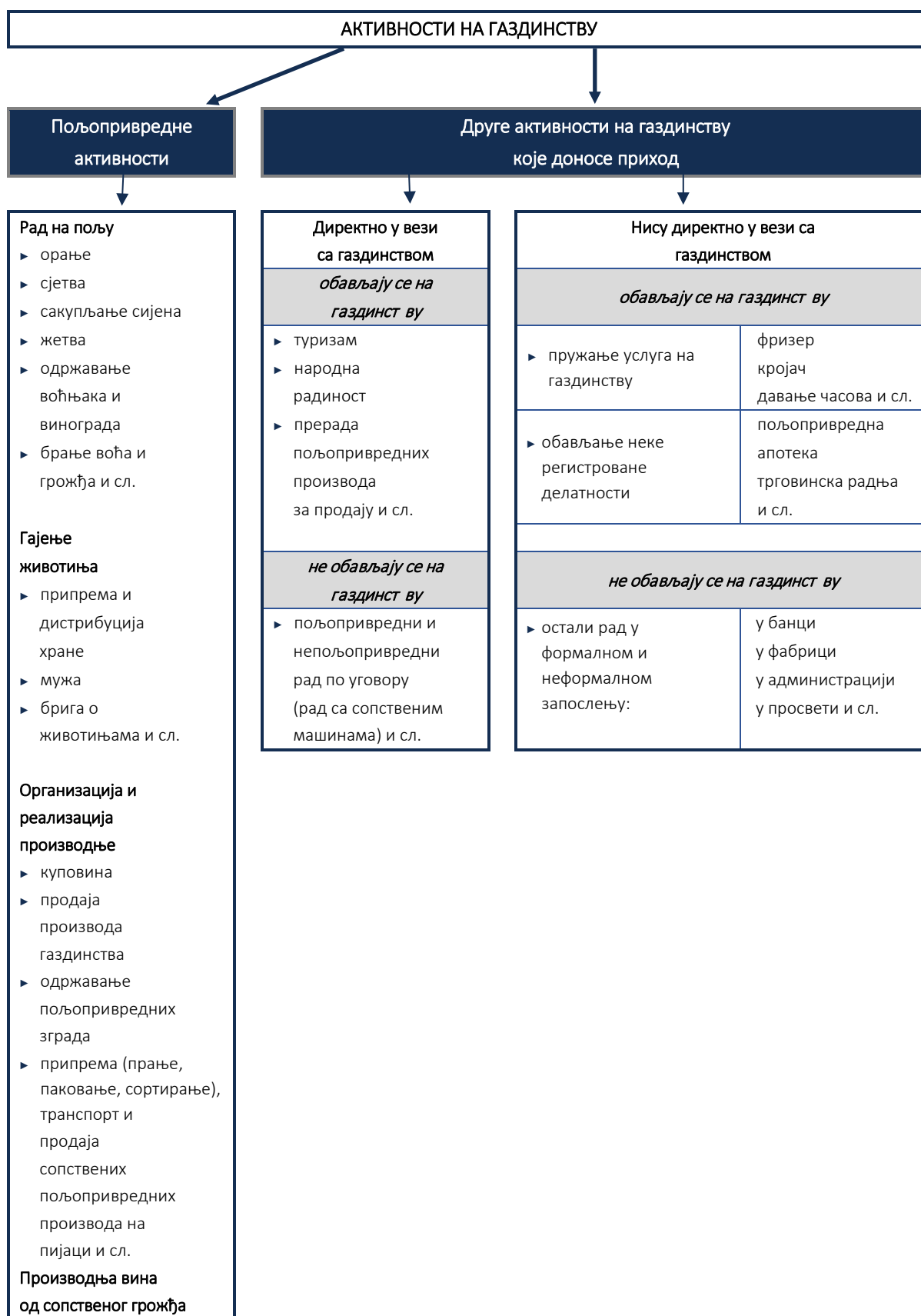
- рад на пољу – орање, сјетва, сакупљање сјена, жетва, одржавање воћњака и винограда, брање воћа и грожђа и сл.;
- гајење животиња – припрема и расподјела хране, мужа, брига о животињама;
- организација производње и управљање – куповина, продаја производа газдинства, рачуноводство у вези са газдинством и сл.;
- сви послови на газдинству у вези са складиштењем, обрадом и припремом производа за тржиште (силирање сточне хране, чишћење, паковање и сл.);
- одржавање пољопривредних објеката и машина, транспорт робе до пијаце, припрема и продаја сопствених пољопривредних производа на пијаци и сл.;
- производња вина од сопственог грожђа.

У пољопривредне активности не убрајају се:

- обављање кућних послова (прање, кување, чишћење, спремање зимнице и сл.);
- прерада пољопривредних производа (осим производње вина од сопственог грожђа);
- активности у вези са шумарством, ловом, риболовом или узгојем рибе, без обзира на то да ли се обављају на газдинству или не;
- друге активности које доносе приход – зараду.

Под другим активностима које доносе приход – зараду подразумевају се све активности које нису пољопривредне активности на газдинству а имају економски утицај на газдинство. Оне могу бити:

- активности директно у вези са газдинством – користе се ресурси газдинства: земљишне површине, пољопривредне зграде, машине, опрема, радна снага или пољопривредни производи, и могу да се:
  - обављају на газдинству (непољопривредне активности као што је туризам, народна радиност, прерада пољопривредних производа **за продају** – осим прераде грожђа ради производње вина у случају да је количина прерађеног грожђа искључиво или углавном из сопствене производње и сл.),
  - не обављају на газдинству (пољопривредни и непољопривредни рад по уговору, нпр. рад сопственим комбајном);
- активности које нису директно у вези са газдинством – не користе се ресурси газдинства, осим радне снаге газдинства, и могу да се:
  - обављају на газдинству – нпр. фризер/фризерка или кројач/кројачица који пружају услуге на газдинству, трговац-члан газдинства ради у самосталној трговинској радњи (где се не продају производи газдинства) или у пољопривредној апотеци која је лоцирана на газдинству, давање часова на газдинству – обука од стране члана газдинства и сл.
  - не обављају на газдинству – свако друго запослење чланова газдинства као нпр. рад у банци, фабрици, администрацији, просвети и др.

Под члановима породичног газдинства (шифре 1002–1015) подразумевају се носилац газдинства, чланови породице и рођаци носиоца газдинства (вјенчани или невјенчани супружник, дјеца, родитељи, фамилија стечена браком или усвојени чланови, као и браћа и сестре носиоца газдинства и супружника) који раде на газдинству, без

обзира на то да ли станују на газдинству (да ли припадају другом домаћинству) и да ли су за свој рад на газдинству на неки начин плаћени или не.

2 Članovi gazdinstva i stalno zaposleni na gazdinstvu (članovi porodice i stalno zaposleni stariji od 15 godina koji su obavljali poljoprivrednu aktivnost u posljednjih 12 mjeseci)								
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Članovi porodice i rođaci								
Nosilac gazdinstva	1002	1	50	1	4	8	1	1
Supružnik nosioca gazdinstva	1003	2						
	1004	1	25		55	8	3	1
	1005	1	35		40	8	3	1
	1006							
	1007							
	1008							
	1009							
	1010							
	1011							
	1012							
	1013							
	1014							
	1015							
Stalno zaposlena lica na porodičnom gazdinstvu								
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	
	1016							
	1017							
	1018							
	1019							
	1020							

За чланове породице и рођаке носиоца газдинства који су обављали пољопривредну активност на газдинству (шифре 1002–1015) потребно је, у одговарајућем реду, у претколони, уписати шифру која се односи на сродство члана са носиоцем газдинства. Шифре се налазе у заглављу табеле.

Стално запослени на газдинству који нису чланови породице нити рођаци (шифре 1016–1020) јесу сва лица која редовно обављају пољопривредни рад на газдинству и за такав рад добијају одговарајућу надокнаду (плата, надница, помоћ, плаћање у натури и сл.) од стране газдинства, а нису чланови породице носиоца газдинства нити рођаци, без обзира на то да ли за њихово ангажовање газдинство уплаћује доприносе (да ли су пријављени одговарајућим службама или не).

Пол (колона 1) – Уписати шифру 1 за мушки, односно шифру 2 за женски пол.

Навршене године старости (колона 2) – Уписати навршене године живота са стањем на дан критичног момента.

Напомена:

Прво се уносе подаци о полу и навршеним годинама живота за све чланове газдинства и стално запослене на газдинству, па се тек онда уписују остали подаци за свако евидентирано лице у табели (почев од носиоца газдинства).

Ко доноси дневне одлуке о пољопривредној производњи (колона 3)

Уписује се **1** код оног лица које организује пољопривредну производњу и које је одговорно за доношење дневних финансијских и производних одлука на газдинству (управник или менаџер на газдинству). Управник или менаџер на газдинству може бити: носилац газдинства, било који други члан газдинства, као и стално запослени на газдинству. **Могуће је обиљежити само један одговор.**

Колико је дана у посматраном периоду и просјечно сати по дану лице искористило за обављање пољопривредних активности на газдинству? (колоне 4 и 5)

Испитаник процјењује број дана и просјечно сати по дану које је свако лице утрошило за обављање пољопривредних активности на газдинству у посматраном периоду. **Не укључује се обављање кућних послова.**

Напомена:

Приликом процјењивања времена искоришћеног за обављање пољопривредних активности на газдинству потребно је водити рачуна о томе које активности јесу пољопривредне активности на газдинству, као и о сезонском карактеру послова (колико су се послови обављали у току зиме, а колико у току љета), о празницима, боловању и сл.

Носилац газдинства не мора обављати пољопривредну активност на газдинству. Међутим, уколико је носилац газдинства уједно управник или менаџер, подразумејева се да је обављао пољопривредну активност на газдинству, и у том случају је унос података о времену искоришћеном за обављање те активности обавезан.

Да ли је лице у истом периоду обављало другу активност која је доносила приход, а у вези је са газдинством (колона 6)

Уписати шифру једне од понуђених опција (у заглављу табеле) у зависности од тога да ли је лице у посматраном периоду, поред пољопривредних активности, обављало и другу активност која је доносила приход (другу профитабилну активност), а у вези је са газдинством, и то:

- ▶ **Да**, више него пољопривредне активности на газдинству – (више је времена искоришћено за обављање друге активности која доноси приход) – **шифра 1**;
- ▶ **Да**, мање него пољопривредне активности на газдинству – (мање је времена искоришћено за обављање друге активности која доноси приход) – **шифра 2**;
- ▶ **Не** у случају да лице није обављало другу профитабилну активност осим пољопривредне активности на газдинству – **шифра 3**.

Да ли је лице у истом периоду обављало другу активност која је доносила приход а није у вези са газдинством (колона 7)**Напомена:**

Уколико је лице обављало више других профитабилних активности у посматраном периоду, одговор се даје за ону другу профитабилну активност за чије је обављање утрошено **највише времена**.

Уписати шифру једне од понуђених опција (у заглављу табеле) у зависности од тога да ли је лице у посматраном периоду, поред пољопривредних активности, обављало и другу активност која је доносила приход (другу профитабилну активност) а није у вези са газдинством, и то:

- ▶ **Да**, више него пољопривредне активности на газдинству – (више је времена искоришћено за обављање друге активности која доноси приход) – **шифра 1**;
- ▶ **Да**, мање него пољопривредне активности на газдинству – (мање је времена искоришћено за обављање друге активности која доноси приход) – **шифра 2**;
- ▶ **Не** у случају да лице није обављало другу профитабилну активност осим пољопривредне активности на газдинству – **шифра 3**.

Напомена:

Приликом попуњавања колона 6 и 7 потребно је водити рачуна о томе које су друге активности које доносе приход у вези са газдинством, а које нису у вези са газдинством.

Примјер:

Носилац газдинства (који уједно и доноси дневне одлуке о пољопривредној производњи на газдинству) рођен је 11. фебруара 1952. године. У посматраној пољопривредној години, у прољећним и љетњим мјесецима, обављао је послове у ратарству и повртарству (око 200 дана – по шест сати дневно), док је у зимским мјесецима углавном радио око стоке (око 100 дана – по три сата дневно). Супруга носиоца газдинства је у посматраној пољопривредној години углавном радила на сљедећим пословима: у просјеку три сата дневно хранила је стоку и музла краву (у зимским мјесецима ове послове је обављао њен супруг), припремала је производе за продају на пијаци (прала је и сортирала поврће и воће неколико пута недељно по три сата дневно, у току прољећа и љета, око 95 дана), сирила је млијеко за продају (око 300 дана – један сат дневно), правила је зимницу и обављала остале кућне послове. У гостима је провела 16 дана. Рођена је 21. децембра 1956. године.

До 30. септембра 2022. године носилац газдинства је навршио 70, а његова супруга 66 година (уписати податке у одговарајуће редове у колони 2). Како носилац газдинства уједно доноси дневне одлуке на газдинству, у поље, у одговарајућем реду (колона 3), треба уписати 1.

У посматраној пољопривредној години носилац газдинства је радио око 300 дана (200 + 100). Број сати утврђује се на следећи начин: $[(200 \times 6 + 100 \times 3) / 300 = 5]$. У колону 4 уписује се 300, а у колону 5 уписује се 5. У колоне 6 и 7 уписује се шифра 3 (одговор „Не“).

У пољопривредне активности супруге спадају: храњење стоке, мужа краве и припрема производа за пијацу. Број дана утрошен на ове активности утврђује се на следећи начин: наведене послове супруга не обавља у зимским мјесецима (децембар, јануар, фебруар, дио марта, тј. око 100 дана). Од укупног броја дана у години треба одузети број дана када није радила (100 дана) и 16 дана колико је провела у гостима (365 - 100 - 16) = 249. Процјена је да је супруга обављала пољопривредне активности (храњење и мужа стоке и прање и сортирање поврћа и воћа) 249 дана.

У колону 4 уписује се 249.

Број сати утврђује се на следећи начин: храњење стоке и мужа крава (365-100-16) по три сата дневно $249 \times 3 = 747$ утрошених сати, затим припрема производа за пијацу око 95 дана по три сата дневно $95 \times 3 = 285$ утрошених сати. Просјечан број сати израчунава се: $(747 + 285) / 249 = 4,1$, а то је приближно четири сата.

У колону 5 уписује се 4 сата.

Супруга носиоца газдинства правила је сир за продају, што спада у другу активност у вези са газдинством која је доносила приход. За ову активност супруга је трошила мање времена (300 сати) него за обављање пољопривредних активности (747+285=1032 сата) у посматраној пољопривредној години, па се тако у колону 6 уписује шифра 2 (одговор „Да, мање него пољопривредне“), а у колону 7 уписује се шифра 3 (одговор „Не“).

3. Који ниво обучености има лице које доноси дневне одлуке о пољопривредној производњи на газдинству?

Ниво обучености лица које доноси дневне одлуке о пољопривредној производњи односи се на лице које је већ означено као управник или менаџер. Обученост управника или менаџера подразумејева највиши ниво обучености стечен до критичног момента пописа.

3 Који ниво обучености има лице које доноси дневне одлуке о пољопривредној производњи на газдинству?

1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026

4

Означава се одговарајуће поље. Могуће је обележити само један од понуђених одговора:

Само пољопривредно искуство стечено праксом (шифра 1021)

Подразумијева се највише завршена основна школа без завршених курсева из области пољопривреде;

Завршени курсеви из области пољопривреде (шифра 1022)

Поред завршеног редовног школовања (основна, средња, виша или висока школа), завршен је један курс или више курсева из области пољопривреде;

Завршена средња школа из области пољопривреде (шифра 1023)

Подразумијева се средња пољопривредна или ветеринарска школа без завршених курсева из области пољопривреде;

Завршена друга средња школа (шифра 1024)

Без завршених курсева из области пољопривреде;

Завршена виша школа или факултет из области пољопривреде (шифра 1025)

Подразумијева се пољопривредни или ветеринарски факултет или виша школа у овим областима без завршених курсева;

Завршена друга виша школа или други факултет (шифра 1026)

Без завршених курсева из области пољопривреде.

4. Да ли је лице које доноси дневне одлуке у посљедњих 12 мјесеци похађало неку обуку у вези са пољопривредним активностима или другим активностима у вези са газдинством? (шифра 1027)

Под обуком се подразумијева похађање семинара, курсева или неког другог вида обуке коју обезбјеђује предавач или одговарајућа институција, чији је примарни циљ стицање нових знања у вези са пољопривредним активностима или другим активностима у вези са газдинством. Бира се опција „Да“ уколико је лице похађало обуку у посљедњих 12 мјесеци. У супротном, бира се опција „Не“.

10. Од које године лице које доноси дневне одлуке обавља послове управника на газдинству? (шифра 1028)

4 Da li je lice koje donosi dnevne odluke u posljednjih 12 mjeseci pohađalo neku obuku u vezi sa poljoprivrednim aktivnostima ili drugim aktivnostima u vezi sa gazdinstvom?	1 Da	2 Ne
1027		2
5 Od koje godine lice koje donosi dnevne odluke obavlja poslove upravnika na gazdinstvu?		
1028		2018

Уписује се година од које је лице почело да доноси дневне одлуке о пољопривредној производњи. Година се уписује четвороцифреним бројем.

11. Да ли је газдинство ангажовало сезонску радну снагу? (шифра 1029)

Под сезонски ангажованим лицима подразумијевају се лица која нису чланови газдинства нити су стално запослена на газдинству, која су повремено (сезонски) ангажована на газдинству, уз новчану или било коју другу врсту надокнаде, или бесплатно (нпр. моба, рад ученика и студената на школским газдинствима, рад затвореника и сваки други неплаћени рад), у посматраној пољопривредној години.

Уколико је одговор „Да“, уписује се укупан број радних дана (прерачунатих на осам сати) које је остварила повремено (сезонски) ангажована радна снага, разврстано на мушку (шифра 1029а) и женску (шифра 1029б) сезонску радну снагу.

Уколико су сезонски радници радили више од осам сати дневно, рачуна се као да су радили осам сати (пун радни дан). Уколико су сезонски радници били ангажовани мање од осам сати дневно, тада је потребно сабрати све сате и подјелити са осам.

Уколико није ангажована сезонска радна снага на газдинству, означити одговор „Не“.

6 Да ли је газдинство ангаžовало сезонску радну снагу?	1 Да 2 Не	Мушкарци, укупан број дана	Жене, укупан број дана
1029		100	100

Примјер:

У посљедњих 12 мјесеци газдинство је ангажовало сезонску радну снагу уз новчану надокнаду и то: за окопавање кукуруза (два радника мушког пола, три дана, 10 сати дневно), за кошење ливаде (два радника мушког пола, један дан, четири сата, два пута у току године) и за бербу воћа три радника (двје жене и један мушкарац, шест дана, 10 сати дневно). Газдинство није ангажовало бесплатну сезонску радну снагу нити друга лица на основу уговора.

Укупан број радних дана израчунава се на сљедећи начин:

- за окопавање кукуруза: 2 радника x 3 дана (преко 8 сати рада рачуна се као 8 сати, тј. пун радни дан) = 6 дана - мушкарци
- за кошење ливаде: [(2 радника x 1 дан x 4 сата) x 2 пута годишње] / 8 = (8 x 2) / 8 = 2 дана - мушкарци
- за бербу воћа: 2 жене x 6 дана (преко 8 сати рада рачуна се као 8 сати, тј. пун радни дан) = 12 дана;
- за бербу воћа: 1 мушкарац x 6 дана (преко 8 сати рада рачуна се као 8 сати, тј. пун радни дан) = 6 дана;

Укупан број радних дана сезонски ангажованих лица – мушкарци: 6 + 2 + 6 = 14. Број 14 се уписује код питања 7 (шифра 1029а).

Укупан број радних дана сезонски ангажованих лица – жене: 12. Број 12 се уписује код питања 4 (шифра 1029б).

12. Да ли је газдинство ангажовало друга лица на основу уговора? (шифра 1030)

Друга лица ангажована на основу уговора јесу лица која су ангажована за рад на газдинству од треће стране (није их директно ангажовало газдинство), на основу склопљеног уговора о сарадњи, пружању специјализованих услуга и сл. Надокнаду за рад ових лица најчешће исплаћује страна која их је и упутила на газдинство.

Уколико је одговор „Да“ уписује се укупан број радних дана (прерачунатих на осам сати), разврстано на мушка (шифра 1030а) и женска (шифра 1030б) лица ангажована на основу уговора (видјети објашњење и примјер за обрачун укупног броја радних дана сезонски ангажованих лица).

Уколико нису ангажована друга лица на основу уговора, означава се одговор „Не“.

7 Да ли је газдинство ангаžовало друга лица на основу уговора?	1 Да 2 Не	Мушкарци, укупан број дана	Жене, укупан број дана
1030		52	52

Примјер:

Због ремонта стакленика, газдинство је користило услуге предузећа које се бави производњом и постављањем стакленика, које је, у те сврхе, ангажовало и послало раднике мушког пола (3). Радници су радили два дана по осам сати дневно.

Три радника сматраће се лицима ангажованим на основу уговора и њихови радни дани биће израчунати на следећи начин: 3 радника x 2 дана = 6 дана

Код питања 8 изабрати шифру „Да“ у пољу под шифром 1030, а затим уписати број 6 у поље под шифром 1030а.

13. Да ли је газдинство обављало друге активности у вези са газдинством које су доносиле приход?

Утврђује се да ли су се у пољопривредној 2021/2022. години обављале и активности које не спадају у пољопривредне, али су директно везане за газдинство и њима је остварен приход.

Не обухватају се активности у вези са прерадом пољопривредних производа за сопствену потрошњу газдинства.

Прерада примарних пољопривредних производа (млијеко, воће, поврће и сл.) у секундарне производе (сир, кајмак, кобасице, пекмез, ракија и сл.) намјењене **за продају**, која се одвија на газдинству, без обзира на то да ли су сировине произведене на газдинству или су купљене од других, сматра се другом активношћу у вези са газдинством која доноси приход и биће евидентирана код одговарајућег питања. Производња вина је друга активност у вези са газдинством која доноси приход уколико је прерађена већа количина купљеног грожђа него грожђа из сопствене производње газдинства.

Уколико су се обављале друге профитабилне активности у вези са газдинством, бира се опција „Да“ у пољу под шифром **1031**, а затим се **означава поље поред активности која се обављала**. Могуће је обиљежити више понуђених одговора. У супротном се обиљежава одговор „Не“ и пелази на следеће поглавље 11 (Мјере подршке руралном развоју).

7 Да ли је газдинство ангаžовало друга лица на основу уговора?		1 Да	2 Не
	1031	1	
		1 Да	2 Не
	Prerada mesa 1032	2	
	Prerada mlijeka 1033	1	
	Prerada voća i povrća 1034	2	
	Proizvodnja rakije 1035	2	
	Prerada drugih poljoprivrednih proizvoda 1036	2	
	Obrada drveta 1037	2	
	Aktivnosti u šumarstvu 1038	2	
	Turizam, pružanje usluga smještaja i druge rekreacijske aktivnosti 1039	2	
	Narodna radinost (rukotvorine) 1040	2	
	Proizvodnja energije iz obnovljivih izvora energije 1041	2	
	Uzgoj ribe 1042	1	
	Pružanje zdravstvenih, socijalnih ili edukativnih usluga 1043	2	
	Druge, dosad nepomenute aktivnosti 1044	2	
Ugovoreni poslovi s mehanizacijom i opremom gazdinstva			
	U oblasti poljoprivrede (za druga gazdinstva) 1045	2	
	U drugoj oblasti (čišćenje snijega i sl) 1046	2	
9 Ako ste u prethodnih 12 mjeseci obavljali druge korisne aktivnosti na gazdinstvu, navesti učešće prihoda od tih aktivnosti u ukupnom prihodu gazdinstva		%	
	1047	50	

Прерада меса (шифра 1032)

Подразумијева се израда свјежих и трајних месних производа, сушење меса и сл. за продају.

Прерада млијека (шифра 1033)

Подразумијева се израда сира и других млечних производа за продају.

Прерада воћа и поврћа (шифра 1034)

Подразумијева се нпр.: сушење, прерада воћа и поврћа, производња вина од грожђа у случају да је прерађена већа количина купљеног грожђа него грожђа из сопствене производње, производња сокова, џемова, осим ракије и др. за продају.

Производња ракије (шифра 1035)

Прављење ракије од сопственог воћа за продају.

Прерада других пољопривредних производа (шифра 1036)

Односи се на прераду осталих примарних пољопривредних производа, нпр. прављење сточне хране (концентрата) и сл., за продају.

Обрада дрвета (шифра 1037)

Подразумијева се обрада сировог дрвета за продају, уз коришћење радне снаге са газдинства, машина и опреме коју газдинство иначе користи за пољопривредну производњу, нпр. сјеча шуме и производња огријевног дрвета или дрвне грађе, при чему се даља прерада дрвета (као што је нпр. производња намештаја) сврстава под „народну радиност“.

Активности у шумарству (шифра 1038)

Подразумијева се било који рад у шумарству који доноси приход газдинству, уз коришћење радне снаге са газдинства, машина и опреме коју газдинство иначе користи за пољопривредну производњу (нпр. заштита шума од штеточина коришћењем сопствених пољопривредних машина – прскалица, уз надокнаду).

Туризам, пружање услуга смјештаја и друге рекреацијске активности (шифра 1039)

Смјештај и друге активности у вези са туризмом (све дјелатности у туризму, услуге смјештаја и исхране, обилазак газдинства за туристе или друге групе посетилаца, спорт и рекреација), при чему се користе земљиште, зграде, радна снага и други ресурси са газдинства (нпр. пољопривредни производи за исхрану туриста).

Народна радиност (рукотворине) (шифра 1040)

Евидентира се уколико се чланови газдинства баве ручним радом за продају (нпр. плетењем корпи, везењем и плетењем, израдом сувенира, намештаја, играчака и др.) и при томе користе ресурсе газдинства, независно од начина продаје тих производа.

Производња енергије из обновљивих извора енергије (шифра 1041)

Подразумијева се производња **и продаја** енергије добијене коришћењем енергије вјетра, паљењем сламе, производњом биогаса и сл. Ако газдинство овако добијену енергију користи искључиво за сопствене потребе, ову активност не треба евидентирати. Продаја пољопривредних производа за производњу енергије или изнајмљивање земљишта за постављање одговарајуће опреме такође се не укључује.

Узгој рибе (шифра 1042)

Гајење рибе у рибњацима, за продају. Не подразумијевају се активности у вези са риболовом.

Пружање здравствених, социјалних или едукативних услуга (шифра 1043)

Подразумијева се едукативни или педагошки рад на фарми, услуге бриге о старим лицима, деци, хендикепираним лицима, као и пружање услуга пансиона за кућне љубимце и друго.

Друге, до сада непоменуте активности (шифра 1044)

У ове активности спада нпр. изнајмљивање (издавање у закуп) **пољопривредних објеката** газдинства, који се у неком периоду у току године не користе у те сврхе. Давање земљишта у закуп не спада у другу профитабилну активност у вези са газдинством.

Уговорени послови с механизацијом и опремом газдинства – Подразумијева се рад уз коришћење радне снаге са газдинства, машина и опреме који припадају газдинству, уз надокнаду, и то:

У области пољопривреде (за друга газдинства) (шифра 1045)

Пружање услуга сопственим машинама, нпр. комбајнирање, орање и сл. (како са формалним тако и без формалног уговора);

У другој области (шифра 1046)

Послови попут чишћење снијега, еколошки сервис и сл.

14. Ако сте у претходних 12 мјесеци обављали друге корисне активности на газдинству, навести учешће прихода од тих активности у укупном приходу газдинства (шифра 1047)

Уколико постоји одговор „Да“ на питање 9, неопходно је навести учешће прихода од тих активности у укупном приходу газдинства (шифра 1047)

9 Ако сте у претходних 12 мјесеци обављали друге корисне активности на газдинству, навести учешће прихода од тих активности у укупном приходу газдинства	%
1047	50

У укупан приход газдинства улазе приходи од пољопривредних активности и других профитабилних активности директно везаних за газдинство, као и директна плаћања (субвенције остварене по основу пољопривредне производње, нпр. за производњу млијека). Искључују се приходи од активности које нису у вези са газдинством (приходи на основу запослености, социјална примања и сл.), као и субвенције добијене за инвестиције у посматраном периоду, тј. у пољопривредној 2021/2022. години. Учешће прихода се исказује у процентима (%), на основу процјене испитаника.

Поглавље 11. Мјере подршке руралном развоју (последње три године)

Рурални развој подразумијева скуп политика, мјера и активности чији је циљ свеобухватан економски, социјални и културни напредак становништва руралних подручја и које се планирају и спроводе уз уважавање принципа одрживог развоја и очувања и унапређења квалитета животне средине.

План руралног развоја подразумијева низ мјера чији је циљ побољшање конкурентности пољопривреде и шумарства; побољшање квалитета животне средине и села; подстицање разноликости привредних активности и побољшање квалитета живота у руралним подручјима.

За варијабле о мјерама руралног развоја које се проводе на појединачним газдинствима референтно раздобље је трогодишње раздобље (2020-2022) које се завршава 31. децембра референтне године.

Сматра се да се пољопривредно газдинство последње три године користило једном од мјера руралног развоја у складу са одређеним утврђеним стандардима и правилима наведеним у најновијем законодавству, без обзира на то да ли је плаћање извршено до тренутка подношења анкете или не, све док је донесена позитивна одлука о додјели такве мјере (нпр. захтјев за субвенцију је прихваћен).

Пољопривредно газдинство се током последње три године користило једном од следећих мјера руралног развоја:

Савјетодавне услуге, услуге за управљање и помоћ пољопривредним газдинствима (шифра 1101)

Уколико се пољопривредно газдинство последње три године користило савјетодавним услугама за управљање и помоћ пољопривредним газдинствима, одговор је „Да“. У супротном, одговор је „Не“.

Подршка из оквира ове мјере додјељује се с циљем помоћи пољопривредницима, младим пољопривредницима, посједницима шума, другим управитељима земљишта, како би кориштењем савјетодавне службе побољшали резултате пољопривредне производње, околишну учинковитост, активности везане уз заштиту климе те отпорност својега газдинства и улагања.

Савјети се такођер могу односити на друга питања, а посебно информације везане уз прилагођавање климатским промјенама и њихово ублажавање, биоразноликост и заштиту вода или питања везана уз резултате газдинства, укључујући аспекте конкурентности. То може укључивати савјете о развоју кратких ланаца снабдијевања, еколошком узгоју и здравственим аспектима сточарске производње.

Poglavlje 11. Mjere podrške ruralnom razvoju (posljednje tri godine)

1 Poljoprivredno gazdinstvo se tokom posljednje tri godine koristilo jednom od sljedećih mjera ruralnog razvoja:			1 Da	2 Ne
pSavjetodavne usluge, usluge za upravljanje i pomoć poljoprivrednim gazdinstvima	1101		2	
Programi sertifikovanja kvaliteta za poljoprivredne i prehrambene proizvode	1102		1	
Podrška za ulaganje u fizičku imovinu gazdinstva	1103		1	
Podrška obnavljanju poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama	1104		1	
Razvoj poljoprivrednih gazdinstava i njihovog poslovanja				
Podrška za pokretanje poslovanja za mlade poljoprivrednike	1105		2	
Podrška za razvoj malih poljoprivrednih gazdinstava	1106		2	
Podrška ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje isplativosti šuma	1107		2	
Poljoprivreda i zaštita životne okoline - klime				
Podrška u vezi sa poljoprivredom, zaštitom životne okoline i klimatskim promjenama	1108		1	
Podrška u vezi sa zaštitom šuma, okoline i klime	1109		2	
Podrška za organsku proizvodnju	1110		2	
Podrška upravljanju rizicima	1111		2	

Програми сертификација квалитета за пољопривредне и прехранбене производе (шифра 1102)

Подршка из оквира ове мјере односи се на пољопривреднике и скупине пољопривредника који први пут учествују у:

- програмима квалитете, укључујући програме сертификација пољопривредних газдинстава, за пољопривредне производе или прехранбене производе;
- програмима добровољног сертификација пољопривредних производа и прехранбених производа.

Уколико се пољопривредно газдинство посљедње три године користило овом мјером, одговор је „Да“. У супротном, одговор је „Не“.

Подршка за улагање у физичку имовину газдинства (шифра 1103)

Уколико се пољопривредно газдинство посљедње три године користило подршком из оквира ове мјере која обухвата материјална и/или нематеријална улагања која побољшавају укупне резултате и одрживост пољопривредног газдинства, обухватају обраду, пласирање и/или развој пољопривредних производа, обухватају инфраструктуру везану за развој, модернизацију или прилагођавање пољопривреде и шумарства, укључујући приступ пољопривредном газдинству и шумском земљишту, побољшање квалитета земљишта, снабдијевање енергијом и водом, као и њихову уштеду, одговор је „Да“. У супротном, одговор је „Не“.

Подршка обнављању пољопривредног производног потенцијала нарушеног елементарним непогодана и катастрофалним догађајима те увођење одговарајућих превентивних активности (шифра 1104)

Под *елементарном непогодом* подразумевамо природну појаву биотичке или абиотичке нарави која доводи до важних поремећаја у систему пољопривредне производње или шумских структура, узрокујући с временом значајну штету на газдинствима у секторима пољопривреде или шумарства.

Катастрофални догађај значи непредвиђена појава биотичке или абиотичке нарави насталу људским дјеловањем која доводи до значајних поремећаја у систему пољопривредне производње или шумских структура, узрокујући с временом значајну штету на газдинствима у секторима пољопривреде или шумарства.

Уколико се газдинство посљедње три године користило мјером која укључује улагања у превентивне мјере с циљем смањења посљедица могућих елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја, улагања у обнову пољопривредног земљишта и производног потенцијала нарушеног елементарним непогодама, неповољним климатским приликама и катастрофалним догађајима, одговор је „Да“. У супротном, одговор је „Не“.

Подршка из ове мјере се не одобрава за губитак прихода насталог дјеловањем елементарне непогоде или катастрофалног догађаја.

Подршка за покретање пословања за младе пољопривреднике (шифра 1105)

Млади пољопривредник значи особа која није старија од 40 година у тренутку предаје захтјева, која посједује адекватну стручну спрему и вјештине те по први пут на једном пољопривредном газдинству преузима дужност управника тог пољопривредног газдинства.

Уколико се пољопривредно газдинство користило овом мјером, одговор је „Да“. У супротном, одговор је „Не“.

Подршка за развој малих пољопривредних газдинстава (шифра 1106)

Уколико се пољопривредно газдинство користило подршком за развој малих газдинстава посљедње три године, одговор је „Да“. У супротном, одговор је „Не“.

Подршка улагања у развој шумских подручја и побољшање исплативости шума (шифра 1107)

Ако се пољопривредно газдинство посљедње три године користило мјером која подразумеива пошумљавање и стварање шумских подручја, успостављање пољопривредно-шумарских система, спријечавање и уклањање штете у шумама узроковане шумским пожарима, елементарним непогодама и катастрофалним догађајима, укључујући најезде наметника и избијање болести те опасности повезане с климом, улагања којим се побољшава отпорност и околишна вриједност, као и околишни потенцијал шумских екосистема, улагања у шумске технологије те у прераду, у мобилизирање и у пласирање шумских производа на тржиште, одговор је „Да“. У супротном, одговор је „Не“.

Подршка у вези са пољопривредом, заштитом животне околине и климатским промјенама (шифра 1108)

Уколико се пољопривредно газдинство посљедње три године користило подршком која се додјељује пољопривредницима, скупинама пољопривредника и другим управитељима земљиштем који добровољно врше дјелатности које садрже једну или више обавеза повезаних с пољопривредом, околишем и климатским промјенама на пољопривредном земљишту, одговор је „Да“. У супротном, одговор је „Не“.

Подршка у вези са заштитом шума, околине и климе (шифра 1109)

Уколико се пољопривредно газдинство посљедње три године користило подршком за добровољно извршавање дјелатности које се састоје од једне или више обавеза повезаних са шумама и околишем или климом, одговор је „Да“. У супротном, одговор је „Не“.

Подршка у вези за огранску производњу (шифра 1110)

Органска производња је цјеловит систем управљања пољопривредним газдинством и производњом хране који комбинује најбоље еколошке праксе, висок ниво биолошке разноликости, очување природних ресурса и примјену високих стандарда који се тичу добробити животиња, а метод производње у складу са жељом одређеног потрошача да купи производе који користе природне састојке и до којих се долази на основу природних поступака.

Уколико се пољопривредно газдинство посљедње три године користило подршком за пријелаз на праксе и методе еколошког узгоја или њиховог задржавања, одговор је „Да“. У супротном, одговор је „Не“.

Подршка управљању ризицима (шифра 1111)

Подршка овом мјером укључује:

- финансијске доприносе у премијама за осигурање усјева и животиња од материјалних губитака пољопривредника узрокованих неповољним климатским приликама, болестима животиња или биљака, најездом наметника или околишним инцидентом;
- финансијске доприносе узајамним фондовима у сврху исплате финансијских накнада пољопривредницима за материјалне губитке узроковане неповољним климатским приликама или избијањем болести животиња или биљака или најездом наметника или околишним инцидентом;
- средство за стабилизацију прихода, у облику финансијских доприноса узајамним фондовима, које осигурава накнаду пољопривредницима за значајан пад у њиховим приходима.

Узајамни фонд значи програм осигурања удружених пољопривредника који омогућује исплату накнада удруженим пољопривредницима за материјалне губитке узроковане неповољним климатским приликама или болестима животиња или биљака или најездом наметака или околишним инцидентом или за значајан пад у њиховим приходима.

Уколико се пољопривредно газдинство посљедње три године користило овом мјером руралног развоја, одговор је „Да“. У супротном, одговор је „Не“.

Поглавље 12. Остали подаци о пољопривредном газдинству

1. Да ли газдинство користи рачунар за унапређење пољопривредног пословања? (шифра 1201)

Уколико газдинство користи рачунар за вођење евиденције о свом пословању, користи информације доступне на интернету које се тичу нових технологија и цијена пољопривредних производа или користи електронску продају сопствених пољопривредних производа, одговор на ово питање је „Да“. У супротном, означити одговор „Не“.

2. Да ли газдинство има приступ интернету? (шифра 1202)

Уколико породично газдинство има приступ интернет конекцији, неопходно је означити одговор „Да“, а у супротном означити одговор „Не“.

3. Да ли газдинство користи апликације као подршку управљању радом газдинства? (шифра 1203)

Уколико газдинство користи неку од постојећих ИТ апликација за ефикасније управљање и сагледавање производних процеса, финансијских токова, стања репроматеријала, као и продаје својих производа, неопходно је означити одговор „Да“. У супротном, означити одговор „Не“.

Poglavlje 12. Ostali podaci o poljoprivrednom gazdinstvu		
1 Da li gazdinstvo koristi racunar za unapredenje poljoprivrednog poslovanja?	1 Da 2 Ne	
1201	1	
2 Da li gazdinstvo ima pristup internetu?	1 Da 2 Ne	
1202	1	
3 Da li gazdinstvo koristi aplikacije kao podršku upravljanju radom gazdinstva?	1 Da 2 Ne	
1203	2	

4. Које изворе информисања о пољопривредној производњи и продаји пољопривредних производа најчешће користе чланови газдинства?

На основу изјаве испитаника неопходно је означити један од понуђених одговора који се односи на најзначајнији извор информисања о пољопривредној производњи и продаји пољопривредних производа, које је користило газдинство у посматраном периоду (шифре 1204-1214).

4 Da li gazdinstvo koristi aplikacije kao podršku upravljanju radom gazdinstva?	
1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214	3

5. Да ли газдинство води рачуноводствену евиденцију о пољопривредном пословању? (шифра 1215)

Уколико се о пољопривредним активностима на газдинству воде рачуноводствене књиге од стране чланова газдинства, или услужно, ангажовањем трећег лица, неопходно је означити одговор „Да“. У супротном, неопходно је одабрати одговор „Не“.

5 Da li gazdinstvo vodi racunovodstvenu evidenciju o poljoprivrednom poslovanju?	1 Da 2 Ne
1215	1

6. Да ли газдинство води Књигу поља за биљну производњу? (1216)

Уколико газдинство води Књигу поља, у оквиру које се евидентирају и прате сви сегменти биљне производње (од стања земљишта, посијаних сорти, коришћених ђубрива па до свих предузетих мјера заштите и њега усјева) неопходно је означити одговор „Да“. У супротном, означити се одговор „Не“.

6 Da li gazdinstvo vodi „Knjigu polja“ za biljnu proizvodnju?	1 Da 2 Ne
1216	1

7. Да ли је газдинство осигурало пољопривредну производњу? (1217)

Уколико је у посљедњих 12 мјесеци газдинство склопило уговор са осигуравајућом кућом и посједује полису осигурања за усјеве, плодове или стоку, одговор је „Да“. У супротном, одговор је „Не“.

7 Da li je gazdinstvo osiguralo poljoprivrednu proizvodnju?	1 Da	2 Ne
1217	2	

8. Да ли је газдинство у посљедње три године користило подстицајна средства?

Уколико је газдинство у посљедње три године користило средства добијена од стране републике и/или локалне самоуправе (општине/града) за подстицај руралног развоја, субвенције за обављање пољопривредне производње или је узимало субвенционисане кредите, одговор је „Да“. Могуће је обиљежити оба понуђена одговора и то:

- Подстицајна средства републичког буџета (шифра 1218)
- Подстицајна средства буџета локалне самоуправе (шифра 1219).

8 Da li je gazdinstvo u posljednje tri godine koristilo podsticajna sredstva iz:	1 Da	2 Ne
Republički budžet 1218	1	
Budžet lokalne samouprave 1219	1	

9. Да ли је газдинство у посљедњих 12 мјесеци узимало кредите банака за пољопривредну производњу? (1220)

Уколико је породично газдинство у посљедњих 12 мјесеци подигло кредит за пољопривредне активности, неопходно је означити одговор „Да“. У супротном, одговор је „Не“.

9 Da li je gazdinstvo u posljednjih 12 mjeseci uzimalo kredite banaka za poljoprivrednu proizvodnju?	1 Da	2 Ne
1220	1	

10. Да ли газдинство располаже мјерама сигурности, укључујући и план за сигурност на пољопривредном газдинству? (1221)

Уколико газдинство располаже са писаним документом (као што је нпр. „план безбиједности фарме“) у оквиру којег је извршила процјену ризика на радном месту са циљем смањења опасности у вези са радом, неопходно је означити одговор „Да“. У супротном, одговорна ово питање је „Не“.

10 Da li gazdinstvo raspolaže mjerama sigurnosti, uključujući i plan za sigurnost na poljoprivrednom gazdinstvu?	1 Da	2 Ne
1221	1	

Подаци о особи која је дала податке за породично газдинство

На крају пописивања, неопходно је да пописивач прикупи и у апликацију унесе тражене податке о особи тј. члану газдинства (име и презиме, бој телефона и електронска адреса), која је дала податке за породично газдинство. Прикупљени идентификациони подаци су неопходни за потребе накнадног контактирања даваоца података.

Podaci o osobi koja je dala podatke za porodično gazdinstvo	
Ime I prezime:	nikolina mijatovic
Telefon:	065555897
E-pošta:	
Napomena anketara:	Poljoprivredno gazdinstvo pokušava da obradi svu vlastitu zemlju. Problem je sa radnom snagom jer se djeca bave drugim poslovima. Mehanizaciju smo kupili, imamo dostata toga i od ranije....

ПРОБНИ ПОПИС
пољопривреде
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА 2022

